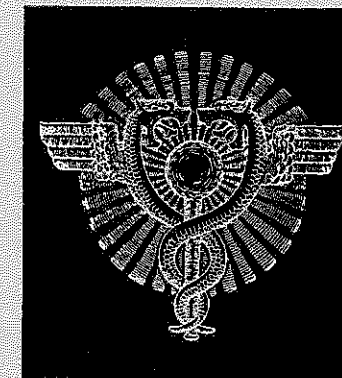

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULU 1974-1975

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULU

1974—1975

HELSINGISSÄ 1975

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULU

KERTOMUS LUKUVUODESTA 1974—1975

TOIMITTANUT
KORKEAKOULUN REHTORI

ISBN 951-699-086-X

Oy Weilin+Göös Ab
TAPIOLA 1975

HELSINGISSÄ 1975

I Hallinto, opettajat, laitokset sekä viran- ja toimenhaltijat 31. 5. 1975

Hallinto

Valtuusto

Puheenjohtaja: VAIVIO, FEDI, professori; varamies MATTILA, SAKARI, professori
Varapuheenjohtaja: VIITANEN, JORMA, assistentti; varamies LAAKSO, MARKKU, vt. assistentti
AALTIO, ERKKI, professori; varamies HELLE, REIJO, professori
ARTTO, EERO, apulaisprofessori; varamies HAKKARAINEN, HEIKKI J, apulaisprofessori
ASP, KARI, assistentti; varamies YLÄ-LIEDENPOHJA, JOUKO, tutkija
DAHLSTEDT, ROY, assistentti; varamies AKKANEN, PEKKA, assistentti
HEIKINARO, LEIJO, ekonomi
HEIKINARO, MONA, ekonomi
HONKO, JAAKKO, professori; varamies LEIVO, VEIKKO, professori
HUHTALA, MARJA-LEENA, tp. lehtori; varamies TARPILA, OLLI, hallintojohtaja
KAHRI, MARKKU, amanuessi; varamies HURME, JORMA, talonmies
KASKIMIES, MIKA, professori; varamies SAARSALMI, MEERI, apulaisprofessori
KIVIMAA, KIRSTI, apulaisprofessori; varamies VUORISTO, KAI-VEIKKO, apulaisprofessori
LAAKSONEN, OIVA, professori; varamies KELOHARJU, RAIMO, apulaisprofessori
LAAKSONEN, PIRJO, amanuessi; varamies KAINULAINEN, YRJÖ, laboratoriomestari
LARMOLA, EERO, yliassistentti; varamies LAINE, NILO, ylivahtimestari
MANNINEN, JOUKO, apulaisprofessori; varamies JÄÄSKELÄINEN, VEIKKO, professori
MYLLYRINNE, KULLERVO, kuvalaitoksen hoitaja; varamies GUSTAFSSON, KAJ, vt. lehtori

NURMIMÄKI, KARI, ekonomi
 NYBERG, AARNI, professori; varamies LEPONIEMI, ARVI, professori
 TELARANTA, K. A., professori; varamies PAAKKANEN, JOUKO, professori
 TOIVONEN, JARMO, kauppat. yo.
 TÖRNUDD-JALOVAARA, ELISABET, lehtori; varamies HUTTUNEN, HEIKKI,
 ATK-päällikkö
 TÖTTERMAN, KAARINA, keskuksenhoitaja; varamies HELENIUS, RALF,
 dosentti
 VUORINNE DE IZQUIERDO, TUULA, kirjeenvaihtaja

Hallitus

Puheenjohtaja: HONKO, JAAKKO, professori, rehtori
Varapuheenjohtaja: TELARANTA, K. A., professori, vararehtori
 AKKANEN, PEKKA, assistentti; varajäsen YLÄ-LIEDENPOHJA, JOUKO,
 tutkija
 GUSTAFSSON, KAJ, vt. lehtori; varajäsen HUHTALA, MARJA-LEENA, tp.
 lehtori
 HEIKINARO, MONA, ekonomi; varajäsen VUORINNE DE IZQUIERDO, TUU-
 LA, kirjeenvaihtaja
 KASKIMIES, MIKA, professori; varajäsen AALTIO, ERKKI, professori
 KIVIMAA, KIRSTI, apulaisprofessori; varajäsen MANNINEN, JOUKO, vt.
 professori
 MYLLYRINNE, KULLERVO, kuvalaitoksen hoitaja; varajäsen KAINULAI-
 NEN, YRJÖ, laboratoriomestari
 TOIVONEN, JARMO, kauppat. yo; varajäsen NURMIMÄKI, KARI, ekonomi
 VIITANEN, JORMA, assistentti; varajäsen KAHRI, MARKKU, amanuenssi

Kansleri

WARIS, KLAUS HENRIK, FT, KTT h. c. (Helsingin kauppakorkeakoulu ja
 Svenska handelshögskolan), 14; 67.

Rehtori

HONKO, JAAKKO OLAVI
 Professori
 Rehtori kesäkuun 1. päivästä 1969.

Vararehtori

TELARANTA, KAARLO ARMAS
 Professori
 Vararehtori kesäkuun 1. päivästä 1969.

Opettajakunta

Varsinaiset professorit

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTT, (Liiketaloustiede, markkinoin-
 ti). 19; 59.
 HONKO, JAAKKO OLAVI, KTT, FT h. c., (Liiketaloustiede, laskentatoimi).
 22; 60.
 MATTILA, KAARLO SAKARI, FT, (Talousmatematiikka ja tilastotiede).
 15;60.
 TELARANTA, KAARLO ARMAS, LaT, Helsingin yliopiston dosentti, (Oi-
 keustiede). 15;62.
 VAIVIO, FEDI LENNART, KTT, Svenska handelshögskolanin dosentti,
 (Kansantaloustiede). 27;63.
 PAAKKANEN, JOUKO SAKARI, KTT, (Kansantaloustiede). 28;63.
 MUUKKONEN, PERTTI JUHANI, LaT, Helsingin yliopiston dosentti, (Oi-
 keustiede). 27; 63.
 LEIVO, VEIKKO ARMAS ILMARI, TKT, (Liiketaloustiede, markkinointi).
 25;68. Virkavapaa lukuvuoden 1974—75. Virkaa on hoitanut
 SAARSALMI, MEERI MARJATTA, apul. prof.
 LEPONIEMI, ARVI KALEVI, VTT, (Kansantaloustiede, erikoisalana ekono-
 metria). 26;69.
 NYBERG, AARNI VEIKKO JUHANI, VTT, Turun kauppakorkeakoulun
 dosentti, (Perustutkimuksen laitoksen johtaja). 27; 70.
 JÄÄSKELÄINEN, VEIKKO SAKARI, KTT, (Liiketaloustiede, kvantitatiivinen
 suunnittelu). 31; 70.
 HELLE, REIJO KALERVO, FT, Oulun yliopiston dosentti, (Talousmaantie-
 de). 31; 71.
 VOPIO, JAAKKO EENOK, OTT, Helsingin yliopiston dosentti, (Oikeustie-
 de). 23; 72.
 LAAKSONEN, OIVA JOHAN, VTT, Svenska handelshögskolanin dosentti
 (Liiketaloustiede, organisaatio ja henkilöhallinto). 24; 73.
 AALTIO, ERKKI AULIS, TKT, Teknillisen korkeakoulun dosentti, (Tava-
 rateknologia). 22; 73.

Liiketaloustieteen (laskentatoimi) professorin virka on täyttämättä. Virkaa on hoitanut koko lukuvuoden ARTTO, EERO VEIKKO, KTT, apul.prof.

Liiketaloustieteen (vientimarkkinointi) professorin virka on täyttämättä. Virkaa on hoitanut koko lukuvuoden DARLING, JOHN, PH.D. Talousmatematiikan professorin virka on avoinna. Virkaa on hoitanut lukuvuonna 1974—75 MANNINEN, JOUKO JUHA, FT, apul.prof.

Apulaisprofessorit

MANNINEN, JOUKO JUHA, FT, (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 28; 66. Virkavapaa lukuvuoden 1974—75, jolloin virkaa on hoitanut WOIVALIN, PENTTI KALEVI, lehtori.

VALKONEN, YRJÖ TAPANI, VTT, (Sosiologia). 41; 71. Virkavapaa vuoden 1975, jolloin virkaa on hoitanut SEPPÄLÄ, VESA JUSSI, lehtori.

ARTTO, EERO VEIKKO, KTT, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 30; 71. Viran hoidossa ovat avustaneet TORKKO, PAULI JUHANI, KTL ja VIRTANEN, KALERVO ENSIO, yliassistentti.

KELOHARJU, RAIMO JYRKI JUHANI, KTT, (Liiketaloustiede, systeemit). 28; 72. Virkavapaa syyslukukaudella 1974, jolloin virkaa ovat hoitaneet ANSIO, TERO, KTK, ja SALONEN, LAURI, DI, ekon.

HAKKARAINEN, HEIKKI JUHANI, FT, Helsingin yliopiston ja Vaasan kauppakorkeakoulun dosentti, (Saksan kieli). 36; 73. Vapautettu puolesta viran hoidosta 1. 2.—30. 6. 1975, jolloin puolta virkaa on hoitanut LINDGREN, KAJ BRYNOLF, professori.

SAARSALMI, MEERI MARJATTA, KTT, DBA, (Liiketaloustiede, markkinointi). 23; 73. Viran hoidossa on avustanut LEHTINEN, UOLEVI, KTL. VUORISTO, KAI-VEIKKO, FT, Helsingin yliopiston dosentti, (Talousmaantiede). 33; 73.

KIVIMAA, KIRSTI, FT, ekonomi, (Englannin kieli). 16; 74.

LEHTOVUORI, JOUKO TUOMAS, KTT, Turun Kauppakorkeakoulun dosentti, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 33; 74. Viran hoidossa on avustanut VIRTANEN, KALERVO ENSIO, yliassistentti.

Liiketaloustieteen (systeemit) apulaisprofessorin virka on täyttämättä. Sitä ovat hoitaneet SALMI, TIMO YRJÖ, KTL, lehtori ja RUOSTEENOJA, TARMO JUHANI, DI.

Suomen kielen ja tyyppiopin apulaisprofessorin virka on täyttämättä. Virkaa on hoitanut SÄRKILAHTI, SIRKKA-LIISA, FT, 41; 73.

Dosentit

ROSSI, TARU REINO KAI, FT, (Kansantaloustiede). 19; 58.

LINDGREN, KAJ BRYNOLF, FT, Helsingin yliopiston professori, (Saksan kieli ja kirjallisuus). 22; 58.

ERÄMETSÄ, ERIK HARALD, FT, Jyväskylän yliopiston professori, (Saksan kieli ja kirjallisuus). 19; 62. Vapautettu luennoimisvelvollisuudesta.

LASSILA, JAAKKO SAKARI, KTT, (Kansantaloustiede). 28; 66.

SÄRKISILTA, MARTTI SAKARI, KTT, Vaasan Kauppakorkeakoulun professori, (Liiketaloustiede, markkinointi). 28; 68.

KOTKANSALO, ALEKSANTERI, OTT, apulaisprofessori (Finanssioikeus). 26; 70.

LAULAJAINEN, RISTO ILMARI, KTT, apulaisprofessori, (Talousmaantiede). 37; 70.

WIIIO, OSMO ANTERO, YT, professori, (Viestintä). 28; 70.

HELENIUS, RALF HARRY, VTT, (Valtio-oppi). 38; 71.

PITKÄNEN, EERO KALERVO, KTT, (Julkisen talouden laskentatoimi). 30; 71.

GRANLUND, ÅKE RAGNAR, FT, Svenska handelshögskolanin professori, (Ruotsin kieli). 14; 72.

LINDGREN, LAURI BERNHARD, FT, Turun yliopiston professori, (Ranskan kieli). 33; 73.

RUUHELA, REIJO TUOMAS, KTT, apulaisprofessori, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 35; 73.

LAMPIKOSKI, KARI AHTI ARMAS, VTT, (Talous sosiologia). 39; 74.

Yliassistentit ja lehtorit

VON WILLEBRAND, CARL-AUGUST JOSEPH CURTSON, FK, (Kielistudion johtaja). 23; 53.

BINHAM, PHILIP FRANK, MA, (Englannin kieli). 24; 53.

VIERIKKO, ERKKI, FK, (Espanjan kieli). 24; 56.

JUTILA, JUKKA HELJO, FM, (Tavarateknologia). 23; 57.

AHLSTEDT, KARL LEO, KTL, (Liiketaloustiede, hallinto). 29; 61. Virkaa on hoitanut syyslukukaudella 1974 KAUMANEN, JUHANI, KTK ja kevätlukukaudella 1975 VOUTILAINEN, EERO ANTTI, KTM.

VON VOLBORTH, DOROTHEA, FK, (Venäjän kieli). 25; 62.

HAVUKKALA, JAAKKO MARTTI, FL, (Talousmaantiede). 23; 64.

LAUTSILA, ERKKI ILMARI, FM, (Saksan kieli). 30; 64.

PULKKINEN, KYÖSTI JOHANNES, KTL, (Liiketaloustiede, hallinto). 21; 66. Virkaa on hoitanut MYLLYNIEMI, OSSI, FL.

- SAARIO, HILKKA MIRJA INKERI, FM, (Englannin kieli). 20; 66.
 MURRAY, JAMES, MA, (Englannin kieli). 36; 67.
 TEVAJÄRVI, TUOMO MATIAS, FM, (Ruotsin kieli). 27; 68.
 LARMOLA, EERO ANTERO, KTM, (Tietojenkäsittelyoppi). 37; 68.
 KAILA, LEO TORSTEN, FL, (Pikakirjoitus). 19; 71.
 TÖRNUDD-JALOVAARA, ELISABET, FK, ekonomi, (Ruotsin kieli). 28; 71.
 PASANEN, JORMA KALEVI, KTT, (Liiketaloustiede, markkinointi). 11; 72.
 KORPELA, ASKO JUHANI, KTL, (Kansantaloustiede). 37; 73.
 WOIVALIN, PENTTI KALEVI, FL, (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 38;
 73. Virkaa on hoitanut lukuvuoden aikana LEHTONEN, TAPANI
 HENRIK, FK, VTK.
 SALO, EIJA, FM, (Englannin kieli). 28; 73.
 JUTILA, HELMI JOHANNA, KTM, (Englannin kieli). 33; 73.
 KAREOJA, SIRKKA-LIISA, FM, (Ranskan kieli). 28; 73.
 KONTTINEN, RAIJA AINO SISKO, FM, kirjeenvaihtaja, (Suomen kieli). 33;
 73.
 VIRTANEN, KALERVO ENSIO, KTL, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 41;
 73. Virkaa on hoitanut ASP, KARI ANTERO, KTM.
 PORKO, LEENA, FM, (Englannin kieli). 23; 73.
 STEUER, OUTI ELINA, KTM, (Saksan kieli). 41; 73.
 SALMI, TIMO YRJÖ, KTL, (Liiketaloustiede, systeemit). 45; 73.
 Virkaa on hoitanut kevätlukukaudella 1975 ARJATSALO, JARKKO ARVI
 ANTERO, KTK.
 SEPPÄLÄ, VESA JUSSI, VTL, (Sosiologia). 41; 74. Virkaa on hoitanut
 kevätlukukaudella 1975 SIURALA, LAURI YRJÖ JOHANNES, VTK.
 MYLLYNIEMI, OSSI OLAVI, FL, (Liiketaloustiede, hallinto). 33; 74.
 KAKKURI-KETONEN, MARJA-LIISA, FK, (Filosofia). 45; 74.
 NIEMI, EERO JUHANI, FK, (Tilastotiede). 42; 75.
 FIELDS, DONALD, MA, (tp. lehtori, englannin kieli). 37; 63.
 KETTUNEN, RAUHA RAAKEL, FK, (tp. lehtori, ruotsin kieli). 31; 65.
 HONKAVAARA, KIRSTI TUULA AULIKKI, FM, (tp. lehtori, ranskan kieli).
 40; 66.
 VAHERI, ANNA KAARINA, FM, (tp. lehtori, englannin kieli). 39; 66.
 HUHTALA, MARJA-LEENA, FM, (tp. lehtori, englannin kieli). 39; 68.
 ALENGRY, GEORGES HENRI PIERRE, Diplômé E.N.L.O.V., (tp. lehtori,
 ranskan kieli). 41; 70.
 HARLIO, HELKA ELINA, KTM, (tp. lehtori, ruotsin kieli). 41; 70.
 BRADY, JOSEPH, CERT.ED., (tp. lehtori, englannin kieli). 43; 71.
 PRICE, AVRIL ELISABETH, CERT.ED., (tp. lehtori, englannin kieli). 45; 71.
 HÖCKERSTEDT, ULLA KATRIINA, KTK, (tp. lehtori, englannin kieli). 40;
 72.

- MILLER, NYLE DAVID, MA, (tp. lehtori, englannin kieli). 42; 72.
 JAAKKOLA, MARJA KAARINA, FK, (tp. lehtori, englannin kieli). 47; 74.
 LAMPI, MIRJA-LIISA, FK, (tp. lehtori, englannin kieli). 45; 74.
 MALI, LEILA HELENA, FM, (tp. lehtori, englannin kieli). 35; 74.
 TAMMISTO, CHRISTINE, HUK, (tp. lehtori, saksan kieli). 32; 74.
 TUOMINEN, EVA MARIA, HUK, (tp. lehtori, ruotsin kieli). 31; 74.
 TAMMELIN, MAIJA MARJA-LEENA, FM, (tp. lehtori, englannin kieli). 45;
 75.
 Liiketaloustieteen (markkinointi) yliassistentin virka on avoinna.
 Virkaa on hoitanut GUSTAFSSON, KAJ MAURITZ, KTL.
 Liiketaloustieteen (markkinointi) lehtorin virka on avoinna. Virkaa
 on hoitanut NURMINEN, TAPIO KULLERVO, KTM.
 Liiketaloustieteen (laskentatoimi) yliassistentin virka on avoinna.
 Sitä on hoitanut KOSKELA, MARKKU, KTM.
 Liiketaloustieteen (laskentatoimi) yliassistentin virka on avoinna.
 Sitä on hoitanut SIPPONEN, TAPIO, KTM.
 Liiketaloustieteen (laskentatoimi) lehtorin virka on avoinna. Sitä on
 hoitanut LEPPINIEMI, JARMO, KTK.
 Talouspsykologian lehtorin virka on avoinna. Virkaa on hoitanut
 LEPPÄNEN, RAIMO, FM.
 Englannin kielen lehtorin virka on avoinna. Virkaa on hoitanut
 JUTILA, HELMI, KTM.
 Englannin kielen syntyperäislehtorin virka on avoinna. Sitä on
 hoitanut SEATON, IAN ALEXANDER, BA.
 Ruotsin kielen lehtorin virka on avoinna. Sitä on hoitanut TÖRNUDD-
 JALOVAARA, ELISABET, FK, ekonomi.

Opettajat

- SAARIO, MARTTI KAARLO, KTT, täysin palv. professori, (Liiketaloustie-
 de, laskentatoimi). 06; 48.
 HEINÄNEN, PEKKA BERNHARD, FT, täysin palv. professori, (Tavaratek-
 nologia). 04; 50.
 PENTTILÄ, ERKKI AULIS, FT, täysin palv. apul.prof., (Englannin kieli).
 08; 48.
 LOUHIJA, JARL ALBIN, FT, täysin palv. apul.prof., (Suomen kieli ja
 tyylioppi). 08; 48.
 TERÄS, JALMARI JOHANNES (HANNU), FM, täysin palv. lehtori, (Saksan
 kieli). 07; 49.
 PEITSO, JUKKA TAPANI, FM, MA, (Portugalin kieli). 17; 51.
 NENONEN, AARRE VILHO, FL, (Ruotsin kieli). 17; 53.

- LAINEN, NAIMI, FM, (Saksan kieli). 04; 55.
 HAAVISTO, KARI, KTL, (Kansantaloustiede). 41; 66.
 KILPI, LASSI TOPIAS TAAVETTI VOLTER, LaT, hallintoneuvos (Oikeustiede). 20; 67.
 SIUKOSAARI, ASKO EERO ILMARI, ekonomi, (Liiketaloustiede, markkinointi). 32; 68.
 SLOTTE, BIRGER KRISTIAN, FK, (Ruotsin kieli). 40; 68.
 AUVINEN, EERO ILMARI, KTM, (Liiketaloustiede, markkinointi). 41; 69.
 GRANFELT, JARMO ALLAN, KTM, (Liiketaloustiede, markkinointi). 32; 69.
 PÄRNÄNEN, MAURI HEIKKI ILMARI, VTL, (Kansantaloustiede). 33; 69.
 INGMAN, LILIAN ANNEVI LIS-SOPHIE, KTM, HuK, (Ruotsin kieli). 32; 70.
 LEHTI, MATTI VERNER, KTK, (Liiketaloustiede, hallinto). 47; 70.
 YLIKOSKI, TUURE ELINA, KTM, (Liiketaloustiede, markkinointi). 46; 70.
 AIRIKKALA, REINO KALEVI, KTL, (Kansantaloustiede). 40; 71.
 HELSILÄ, MARTTI KALERVO, KTM, (Liiketaloustiede, hallinto). 46; 71.
 HIETALA, ESA KUSTAA ARMAS, KTM, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 30; 71.
 KARLSSON, ARI JUHANI, KTM, (Liiketaloustiede, systeemit). 44; 71.
 KORIMO, OLGA, ylim.op., (Venäjän kieli). 24; 71.
 LAINE, JARMO ESKO JUHANI, VTK, (Valtio-oppi). 48; 72.
 LAOSMAA, MARTTI, VTM, (Liiketaloustiede, hallinto). 44; 72.
 PUUMALAINEN, ASKO JUHANI, VTL, (Valtio-oppi). 35; 72.
 SULEVO, KARI PETER KRISTIAN, VTT, Helsingin yliopiston dosentti, (Valtio-oppi). 45; 72.
 KAUKANEN, JUHANI, KTK, (Liiketaloustiede, hallinto). 47; 73.
 LEINO, PENTTI ANTERO, FT, apul.prof., (Suomen kieli). 42; 73.
 ALHO, KEIJO OLAVI, FT, (Taloushistoria). 07; 74.
 BESSER, RUDOLF HANS HERMANN, Dipl.-Kfm., (Saksan kieli). 43; 74.
 HAGLUND, KARL HENRY, FM, KTK, (Liiketaloustiede, systeemit). 47; 74.
 KYNÄSLAHTI-VIERIKKO, MARJUT REGINA, akat.siht., (Espanjan kieli). 48; 74.
 OROZA, GONZALO, VTK, (Espanjan kieli). 37; 74.
 RANTANEN, HELVI KAARINA, yo merkonomi, (Konekirjoitus). 38; 74.
 COLUSSI, GIORGIO, FL, (Italian kieli). 33; 75.
 KARHU, TUULA-MARJA, kirjeenvaihtaja, (Sihteerioppi). 40; 75.
 KEKÄLÄINEN, MARJA ANNELI, kirjeenvaihtaja, (Suomen kieli). 37; 75.
 KOIVISTO, PENTTI JUHANI, KTL, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 37; 75.
 RAHIALA, KARI ROBERT, HuK, (Suomen kieli). 36; 75.
 UUSITALO, JYRKI JUHA, VTK, (Filosofia). 50; 75.

Assistentit

- NUUTINEN, VEIKKO JUHANI EMIL, OTL, (Oikeustiede). 38; 67.
 ANTTILA, MAI, KTM, (Liiketaloustiede, markkinointi). 46; 70.
 DAHLSTEDT, ROY CLAES GUNNAR, KTM, (Kansantaloustiede). 45; 70.
 TORKKO, PAULI JUHANI, KTL, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 47; 70.
 AIRAKSINEN, TIMO JUHANI, KTL, (Kansantaloustiede). 46; 71.
 MÖLLER, KARL EDVARD KRISTIAN, KTK, (Liiketaloustiede, markkinointi). 48; 71.
 NUOLIMAA, RISTO OLAVI, OTL, (Oikeustiede). 48; 71.
 ASP, KARI ANTERO, KTM, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 48; 72.
 NISSILÄ, JUHA EERO, KTM, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 49; 72.
 VANHANEN, HEIDI MARIA, KTK, (Talousmaantiede). 44; 72.
 VIITANEN, JORMA TAPIO JUHANI, KTK, (Sosiologia). 47; 72.
 ALALUUSUA, SEPPO ILMARI, KTM, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 46; 73.
 ALTONEN, RITVA MARJATTA, KTM, (Liiketaloustiede, markkinointi). 48; 73.
 HELEN, HARRY JUHANI, KTM, (Tavarateknologia). 45; 73.
 LEMPIÄINEN, HEIKKI VELI MIES, KTK, (Kansantaloustiede). 47; 73.
 LEPPINIEMI, JARMO TAPANI ALBERT, KTK, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 48; 73.
 NURMINEN, TAPIO KULLERVO, KTM, (Liiketaloustiede, markkinointi). 48; 73.
 YLÄ-ANTTILA, LEENA SIRKKA, KTK, (Liiketaloustiede, hallinto). 48; 73.
 ANSIO, TERO OLAVI, KTK, (Liiketaloustiede, systeemit). 50; 74.
 HAMARI, RAUNO TAPANI, TTM, (Liiketaloustiede, markkinointi). 48; 74.
 KUUSI, KIM OLAVI, KTM, (Liiketaloustiede, systeemit). 47; 74.
 LEHTONEN, TAPANI HENRIK, FK, VTK, (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 46; 74.
 NISKAKANGAS, HEIKKI MATTI, OTK, (Johtamiskoulutusohjelma). 48; 74.
 SIPPONEN, KAUKO TAPIO, KTM, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 44; 74.
 vs. AKKANEN, PEKKA SAKARI, KTK, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 43; 70.
 VI. HALONEN, JOHANNA MARIA, ekon., (Liiketaloustiede, systeemit). 50; 72.
 vs. HEIKKILÄ, RAIJA, LuK, (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 45; 73.
 vs. HÖLTÄ, RISTO TANIELI, KTK, (Talousmaantiede). 47; 73.
 vs. LAHTINEN, RITVA KYLLIKKI, KTK, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 45; 73.
 VI. PULKKINEN, MARJATTA IRMELI, ekon., (Liiketaloustiede, hallinto). 48; 73.

- vt. HAAPANEN, SIRKKA-LIISA, kirj.vaiht., (Saksan kieli). 45; 74.
 vs. HAAPKYLÄ, TIMO HEINO JUHANA, ekon., (Liiketaloustiede, markkinointi). 49; 74.
 vs. KUMPULAINEN, VESA TUOMAS, ekon., (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 51; 74.
 vt. LARJAVAARA, TUOMAS VÄINÖ OLAVI, KTK, (Kansantaloustiede). 43; 74.
 vs. LEHTONEN, TIMO, KTK, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 48; 74.
 vs. LEINO, SISKI MIELIKKI, ekon., (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 52; 74.
 vt. MATTILA, PAULI KALERVO, OTL, (Oikeustiede). 49; 74.
 vt. PELTONEN, HARRI JOHANNES, ekon., (Liiketaloustiede, markkinointi). 41; 74.
 vs. SIMOLA, HELMI IRENE, KTK, (Liiketaloustiede, laskentatoimi). 50; 74.
 vs. TOMPPU, ERKKI OLAVI, FK, (Talousmatematiikka). 47; 74.
 vt. VIHHERVAARA, TARJA TUULI ELINA, akat.siht., (Englannin kieli). 46; 74.
 vt. ÅBERG, LEIF ERIC GUSTAV, KTM, (Liiketaloustiede, hallinto). 48; 74.
 vt. LAAKSO, MARKKU JUHANI, ekon., (Sosiologia). 48; 75.
 LAHTI, KAISA KYLLIKKI, kauppat.yo., (Pikakirjoitus). 44; 71. Tuntiassistentti.
 GRÖNBERG, EIJA, kauppat.yo., (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 74. Tuntiassistentti.
 KALLIO, PENTTI ANTERO, ekon., (Liiketaloustiede, systeemit). 49; 74. Tuntiassistentti.
 KANGASHARJU, MARJA HELENA, kirjeenvaihtaja, (Kielet ja sihteeriaineet). 45; 74. Tuntiassistentti.
 KETOLA, HEIKKI ANTERO, kauppat.yo., (Liiketaloustiede, systeemit). 48; 74. Tuntiassistentti.
 LÖHÖNEN, SANNA, kauppat.yo., (Liiketaloustiede, hallinto). 43; 74. Tuntiassistentti.
 MIKOLA, TUULA HELINÄ, akat.siht., (Sosiologia). 49; 74. Tuntiassistentti.
 SAHARI, RISTO-PEKKA, kauppat.yo., (Liiketaloustiede, systeemit). 51; 74. Tuntiassistentti.
 SUOMINEN, HANNU ILKKA, kauppat.yo., (Liiketaloustiede, systeemit). 51; 74. Tuntiassistentti.
 WASILJEFF, YRJÖ GEORGIJ, kauppat.yo., (Liiketaloustiede, systeemit). 53; 75. Tuntiassistentti.

Eläkkeellä olevat opettajat

- HANGASJÄRVI, RUTH ANNA KATARIINA, konekirjoituksen opettaja. 99; täysinpalv. 66.
 RANINEN, HUUGO VALTER, KTL, LaT, liiketaloustieteen professori. 99; täysinpalv. 67.
 HOMI, MARTTA ELISABETH, FM, ruotsin kielen lehtori. 07; täysinpalv. 70.
 HEINÄNEN, PEKKA BERNHARD, FT, tavarateknologian professori. 04; täysinpalv. 71.
 SAARIO, MARTTI KAARLO, KTT, liiketaloustieteen (laskentatoimi) professori. 06; täysinpalv. 71.
 KUNZE, ERICH EMANUEL, FT, professori, Helsingin yliopiston dosentti, saksan kielen apulaisprofessori. 05; täysinpalv. 71.
 PENTTILÄ, ERKKI AULIS, FT, englannin kielen apulaisprofessori. 08; täysinpalv. 72.
 LOUHIJA, JARL ALBIN, FT, suomen kielen ja tyyliopin apulaisprofessori. 08; täysinpalv. 72.
 TERÄS, JALMARI JOHANNES (HANNU), FM, saksan kielen lehtori. 07; täysinpalv. 72.
 NORKO-TURJA, ELVI SIRKKA-LIISA, FM, englannin kielen lehtori. 11; täysinpalv. 72.
 VUORINEN, ELSA MARIA, FM, englannin kielen lehtori. 08; täysinpalv. 74.
 SEVELIUS, MARTIN, FM, ruotsin kielen lehtori. 13; täysinpalv. 74.
 ALHO, KEIJO OLAVI, FT, taloushistorian dosentti. 07; täysinpalv. 75.

Yleiset laitokset

Kirjasto

- BROMS, HENRI, FT, kirjastonjohtaja, Helsingin yliopiston dosentti. 27; 72.
 AHTI, KRISTIINA, amanuenssi. 43; 70.
 HALME, MARJA, kirjastoapulainen. 54; 74.
 HARTONEN, IRMA, FK, kirjastonhoitaja. 30; 71.
 HEIKKILÄ, LIISA, konekirjoittaja. 54; 74.
 HONGISTO, HANNU, DI, kirjastovirkailija. 48; 75.

HOTTI, AINO, kirjastoapulainen. 51; 73.
 JUNTIKKA, MARJATTA, konekirjoittaja. 53; 73.
 JUUTI, SYLVI, kirjastoapulainen. 36; 75.
 KAHRI, MARKKU, HuK, amanuenssi. 43; 69.
 KAJAANI, MIRJAM, kirjastovirkailija. 32; 70.
 KALLIO, EIJA, kirjastoapulainen. 53; 71.
 KARLIN, SEIJA, kirjastoapulainen. 47; 65.
 KARSIKAS, PASI, YK, amanuenssi. 48; 73.
 KESKI-KETURI, LIISA, konekirjoittaja. 53; 74.
 KIVIHOLMA-HAIKARA, HELLY, HuK, amanuenssi. 34; (65) 70.
 KOKKALA, IRJA, kirjastovirkailija. 39; 71.
 KOLEHMAINEN, HELINÄ, FM, amanuenssi. 44; 70.
 LAAKSONEN, PIRJO, HuK, amanuenssi. 43; 69.
 LEHMUS, MIRJA, konekirjoittaja. 55; 73.
 MUUKKONEN, MIRJA, toimistosihiteeri. 31; 73.
 MÄKELÄ, TUIRE, kirjastoapulainen. 46; 75.
 OLLILA, PIRKKO, kirjastoapulainen. 49; 73.
 PIRILÄ, MARJA, HuK, amanuenssi. 44; (68) 70.
 RUOKONEN, KYLLIKKI, FM, kirjastonhoitaja. 33; 60.
 SEPPÄNEN, SEPPO, ekonomi, kirjastovirkailija. 24; 70.
 TAMMINEN, KAISA, FM, kirjastonhoitaja. 22; 60.
 VAISTO, ERKKI, HOK, kirjastonhoitaja. 35; 61.
 VIITANEN, ARJA, yo-merkonomi, kirjastoapulainen. 47; 69.

Perustutkimuksen laitos

NYBERG, AARNI VEIKKO JUHANI, VTT, professori, laitoksen johtaja. 26;
 70.
 LILJA, KARI TAPIO, KTM, 45; 72.
 PREPULA, EERO ANTTI, KTM, 43; 72.
 SEPPÄLÄ, MATTI VELI, KTL, 45; 72.
 KALLIO, KAIJU KATRIINA, KTK, 44; 73.
 KYLÄKOSKI, KALEVI, KTL, 39; 73.
 LAHDENPÄÄ, MARKKU JUHANI, KTK, 43; 73.
 TAINIO, RISTO SEPPO ILMARI, KTM, 47; 73.
 TAKALA, LIISA ANNELI, KTL, 44; 73.
 TAMMINEN, RAUNO, TTK, KTL, 46; 73.
 YLÄ-LIEDENPOHJA, JOUKO AATOS, KTL, 45; 73.
 AHLSTEDT, KARL LEO, KTL, 29; 74.
 WALLENUS, ILKKA JYRKI, KTM, 49; 75.
 ALALUUSUA, SEPPO ILMARI, KTM, 46; 75.

Laskentakeskus

HUTTUNEN, HEIKKI JUHANI, ekon., ATK-päällikkö. 45; 72.
 TIITTA, HELVI HELENA, ekon. ohjelmoija. 43; 68.
 KORHONEN, MARJA-LIISA TELLERVO, operaattori. 42; 70.
 RAUNIO, TIMO ANTERO, suunnittelija. 51; 72.
 LEHTI, SOLVEIG ASTRID MARIANNE, lävistäjä. 50; 73.
 HARJU, JUKKA MATTI, suunnittelija. 50; 74.
 ANTTONEN, KYÖSTI MATTI, ekon., ohjelmoija. 52; 74.

Audiovisuaalinen laitos

Kielistudiot

VON WILLEBRAND, CARL-AUGUST, FK, lehtori, kielistudion johtaja
 KALLA, HANNU TAPIO, vt. kielistudioamanuenssi. 45; 74.

Kuvalaitos

MYLLYRINNE, SULO KULLERVO, kuvalaitoksen hoitaja. 36; 51.
 HERTTELI, PENTTI ANTERO, AV-mekaanikko. 50; 68.
 PIHLMAN, MERJA KRISTIINA, laboratorioapulainen. 53; 73.
 LAINE, MARITA ANNELI, laboratorioapulainen. 51; 74.
 VAARTIO, EINI MAARIA, offset-monistaja. 52; 74.
 HYRKÄS, PETER JUHANI, offset-monistaja. 58; 75.

Ainelaitokset

Liiketaloustiede, hallinnon laitos

LAAKSONEN, OIVA JOHAN, VTT, professori, laitoksen esimies

Liiketaloustiede, laskentatoimen laitos

ARTTO, EERO VEIKKO, KTT, apulaisprofessori, laitoksen esimies.

Liiketaloustiede, markkinoinnin laitos

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTT, professori, laitoksen esimies

Liiketaloustiede, systeemien laitos

JÄÄSKELÄINEN, VEIKKO SAKARI, KTT, professori, laitoksen esimies

Kansantaloustieteen laitos

PAAKKANEN, JOUKO SAKARI, KTT, professori, laitoksen esimies.

Oikeustieteen laitos

VOIPIO, JAAKKO EENOK, OTT, professori, laitoksen esimies.

Talousmaantieteen laitos

HELLE, REIJO KALERVO, FT, professori, laitoksen esimies.
KALLIONIEMI, EEVA ESTERI, kartografi. 26; 61.

Talousmatematiikan ja tilastotieteen laitos

MATTILA, KAARLO SAKARI, FT, professori, laitoksen esimies.

Tavarateknologian laitos

AALTIO, ERKKI AULIS, TKT, professori, laitoksen esimies.
KAINULAINEN, YRJÖ, laboratoriomestari. 16; 53.

Virkailijat ja toimihenkilöt**Kanslerinvirasto**

NUUTINEN, VEIKKO JUHANI EMIL, OTL. 38; 67.
KARHU, TUULA-MARJA, kirjeenvaihtaja. 40; 68.

Hallintovirasto

TARPILA, OLLI PERTTI, VT, hallintojohtaja. 19; 51.
LAHONEN, LEA REGINA, kanslisti, hallintojohtajan siht. 24; 65.

Hallintotoimisto

SARAKONTU, MATTI VELI, KTM, toimistopäällikkö. 33; 66.
NORVAMA, PIIRJO AULIKKI, varanotaari, apulaissihteeri. 39; 74.
RAMSTEDT, LIISA LYDIA, kirj.vaiht., tiedotussihteeri. 41; 75.
NIEMINEN, MERJA ANNELI, yo-merkonomi, toimistos sihteeri. 50; 74.
RINTALA, TERTTU ANNELI, yo-merkonomi, kanslisti. 49; 74.

Kirjoituskeskus

BORG, TAIMI ELINA, toimistos sihteeri. 25; 50.
KAINULAINEN, HELKA TUULIKKI, kanslisti. 15; 61.
MATTILA, MAIJA KATRIINA, yo-merkonomi, kanslisti. 50; 73.

Taloustoimisto

OKSANEN, TARJA KAARINA, ekon., suunnittelusihteeri. 51; 74.
TUOMINEN, SIRKKA-LIISA, ekon., kamreeri. 46; 73.
HALME, KERTTU TELLERVO, merkonomi, kassanhoitaja. 22; 62.
LAURILA, MAIRE KYLLIKKI, pääkirjanpitäjä. 24; 72.
VESTERINEN, HELGA ANNELI, palkkakirjanpitäjä. 41; 72.
TORKKELI, LIISA KRISTIINA, kassan apul. 50; 73.
VOUTILAINEN, EVA-KAARINA, yo-merkonomi, kanslisti. 52; 74.
TELÉN, HELMI KYLLIKKI, vt. kanslisti. 27; 74.
KOHLEHOFF, IRIS ANNELI, vt. apul. kanslisti. 48; 75.

Opintoasiain toimisto

SARVIKIVI, KALEVI MATTIAS, KTK, toimistopäällikkö. 48; 71.
MANNERKOSKI, MAINI SINIKKA, KTK, tutkimussihteeri. 42; 75.
FREUND, IRJA-LEENA, voim.opettaja, MA, liikuntasihteeri. 39; 75.
LINDQVIST, ASKO UOLEVI, ekonomi, opintosihteeri. 52; 75.
KAARTOTIE, ARJA AINIKKI, kanslisti. 19; 52.
BJÖRK, RAILI ELISABET, yo-merkonomi, kanslisti. 48; 71.
TUOMINEN, LEA MARIA, HuK, kanslisti. 36; 72.
HYVÄRINEN, LEENA ANNIKKI, ekon., opintoneuvoja. 52; 74.
ERKHEIKKI, MARITTA ELISABET, ekon., opintoneuvoja. 52; 74.
KORKEAMÄKI, KAARINA TARJA LEENA, yo-merkonomi, kanslisti. 48; 74.

Laitossihteerit

VOUTILAINEN, TERTTU TUULIKKI, yo-merkonomi, kanslisti. 38; 71.
SALOKÄNNEL, ANNAMARI, kanslisti. 43; 72.
SUKSI, PÄIVI HELEENA, kanslisti. 51; 72.
KARVINEN, SIRKKU MARJATTA, yo-merkonomi, kanslisti. 51; 74.
PARIKKA, EEVA ANNELI, merkonomi, kanslisti. 48; 74.

Vahtimestarit

LAINEN, NILO ORVO, ylivahtimestari. 17; 65.
LAUKKANEN, KEIJO TAPIO, vahtimestari. 44; 62.

HELMINEN, LEO, vahtimestari. 19; 65.
HAMMARSTRÖM, BENGT GUNNAR, vahtimestari. 37; 70.
VARTIO, HEIKKI ILARI, vahtimestari. 45; 72.

Puhelinkeskukset

TÖTTERMAN, KAARINA ELISABETH, keskuksenhoitaja. 19; 50.
SUNDSTRÖM, VALMA ANNIKKI, puhelunvälittäjä. 21; 53.
HAMMARSTRÖM, RITVA SINIKKA, keskuksenhoitaja. 38; 70.
SUOMINEN, SIRPA KATRIINA, puhelunvälittäjä. 45; 71.

Opastus

LAINÉ, SIRKKA LEMPI. 16; 66.
SUKAVA, HELVI KAARINA. 19; 54.

Konemestari ja talonmiehet

TÖTTERMAN, JOHAN GUNNAR, konemestari. 16; 50.
LINDSTRÖM, KNUT VILHELM, talonmies. 31; 62.
HURME, JORMA OLAVI, talonmies. 43; 70.

Eläkkeellä olevat virkailijat ja toimihenkilöt

VIRTANEN, NIILLO PAAVO, FM, kirjastonhoitaja. 05; sai eläkkeen 56.
NURKKALA, AINO LEMPI LAHJA, VTM, kirjastonhoitaja. 04; täysinpalv.
71.
MÄKIPÄÄ, SYLVI ANNA-KRISTIINA, kanslisti. 05; täysinpalv. 72.
SUNDSTRÖM, JOHAN EDVIN, vahtimestari. 15; sai eläkkeen 72.
TASKINEN, ELLI MARIA, VTM, kamreeri. 06; täysinpalv. 73.

II Yleisiä tietoja

Kauppakorkeakoulun valtiollistaminen

Joulukuun 29 päivänä 1973 vahvistettujen lain Helsingin kauppakorkeakoulusta (1032/73) ja lain Helsingin kauppakorkeakoulusta annetun lain voimaansaattamisesta (1033/73) mukaisesti korkeakoulu muuttui 1. 8. 1974 lukien valtion korkeakouluksi. Muutos aiheutti korkeakoulun hallinnossa perustavan laatuista uudelleen järjestelyjä. Näitä valmistelevaan opettajaneuvosto oli 16. 10 1973 asettanut ns. perussääntötoimikunnan, jonka tehtävänä oli laatia ehdotukset asetuksiksi Helsingin kauppakorkeakoulun väliaikaisesta hallinnosta sekä Helsingin kauppakorkeakoulun virkojen ja toimien kelpoisuusehdoista sekä viran- ja toimenhaltijain tehtävistä. Toimikunnan valmisteluun perustuvat ja Kauppakorkeakoulun valtuuskunnan kokouksessaan 28. 3. 1974 hyväksymät ehdotukset asetukseksi Helsingin kauppakorkeakoulun väliaikaisesta hallinnosta sekä Helsingin kauppakorkeakoulun virkojen ja toimien kelpoisuusehdoista sekä viran- ja toimenhaltijain tehtävistä annettiin opetusministeriölle ministeriön asettaman huhtikuun 1 päivänä 1974 päättyneen määräajan kuluessa. Kesäkuun 12 päivänä 1974 päivätyllä läheteellä opetusministeriö pyysi korkeakoululta lausuntoa ministeriössä laadituista tarkistetuista asetuserinnoksista. Ennen lausuntopyyntöä oli ministeriössä korkeakoulun antamiin asetuserinnoksiin suunnitelluista muutoksista käyty korkeakoulun ja ministeriön edustajien kesken useita neuvotteluja.

Kokouksessaan kesäkuun 19 päivänä korkeakoulun hallitus käsiteli opetusministeriössä laadittuja asetuserinnoksia ja painotti antamassaan lausunnossa sitä, että annettavien asetusten tulisi olla korkeakoulun oman ehdotuksen mukainen. Asetuksessa Helsingin kauppakorkeakoulun väliaikaisesta hallinnosta (641/74) ja Helsingin kauppakorkeakoulun virkojen ja toimien kelpoisuusehdoista sekä viran ja toimenhaltijain tehtävistä (642/74), jotka annettiin heinäkuun 31 päivänä 1974, on korkeakoulun lausunnossaan esittämät näkökohdat vain osittain otettu huomioon. Edellämäni-

tun korkeakoulun hallinnosta annetun asetuksen mukaan korkeakoulun hallintoa hoitavat valtuusto, hallitus, kansleri, rehtori, hallintovirasto, opetus- ja tutkimusneuvosto, laitosneuvostot, johtokunnat sekä laitosten johtajat. Lisäksi on muutoksenhakuausioita varten muutoksenhakulautakunta. Valtuuston, jonka jäsenmäärä on 30, jäsenet määrää valtioneuvosto kahdeksi kalenterivuodeksi. Valtuuston kokoonpano rakentuu kiintiöperiaatteelle siten, että jäsenistä on 10 määrättävä professorin ja apulaisprofessorin viran haltijoista, kymmenen muiden opettajien, tutkijoiden ja muun henkilökunnan sekä kymmenen opiskelijoiden keskuudesta. Ennen valtuuston jäsenten määräämistä on edellämainituille ryhmille varattava tilaisuus tehdä esityksensä asiasta.

Syyskuun 6 päivänä 1973 allekirjoitetussa esisopimuksessa edellytetyt korkeakoulun valtiollistamista koskevat lopulliset sopimukset korkeakoulun, Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiön ja valtion kesken allekirjoitettiin kesäkuun 20 päivänä 1974. Korkeakoulun valtuuskunta hyväksyi mainitut sopimukset heinäkuun 29 päivänä 1974 pitämässään ylimääräisessä kokouksessa ja päätti korkeakoulun muuttuessa Helsingin kauppakorkeakoulusta annetun lain ja mainitun lain voimaansaattamisesta annetun lain (as.kok. 1032 ja 1033/73) mukaisesti elokuun 1 päivänä valtion korkeakouluksi lopettaa Kauppakorkeakoulun toiminnan itsenäisenä laitoksena sekä antoi korkeakoulun hallituksen tehtäväksi toimittaa sen edellyttämän pesänselvityksen. Korkeakoulun valtiollistamisesta aiheutuneet omaisuusjärjestelyt saatiin toteutetuiksi vuoden 1974 loppuun mennessä.

Hallintoa koskevia tapahtumia

Kanslerin ja rehtorin toimet

Kanslerina on koko lukuvuoden toiminut FT Klaus Waris, joka Helsingin kauppakorkeakoulun väliaikaisesta hallinnosta annetun asetuksen voimaantulosäännösten mukaisesti jatkaa Helsingin kauppakorkeakoulun kanslerina toimikautensa loppuun kesäkuun 30 päivään 1977.

Edellämainittujen voimaantulosäännösten mukaisesti ovat myös Kauppakorkeakoulun rehtori *Jaakko Honko* ja vararehtori *K.A. Telaranta* toimineet Helsingin kauppakorkeakoulun rehtorina ja vararehtorina toimikautensa loppuun eli toukokuun 30 päivään 1975 saakka. Helsingin kauppakorkeakoulun väliaikaisesta hallin-

nosta annetun asetuksen mukaisesti rehtorin ja vararehtorin vaalit toimikaudeksi 1. 6. 1975 — 31. 7. 1978 toimitettiin valtuuston kokouksessa huhtikuun 22 päivänä 1975.

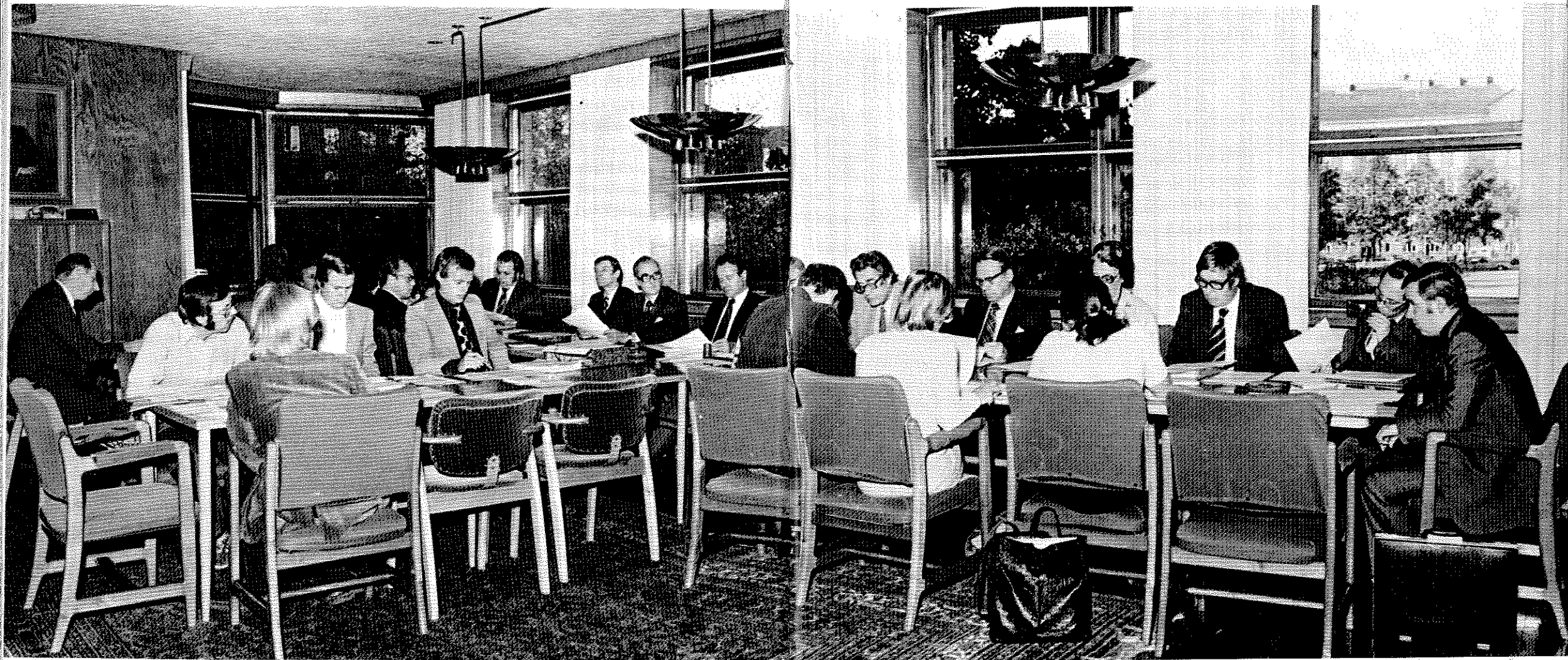
Suoritetussa rehtorin vaalissa professori *Jaakko Honko*, jonka enemmän kuin puolet eli 21 valtuuston 25 jäsenestä oli asettanut ensimmäiselle sijalle, tuli valituksi korkeakoulun uudeksi rehtoriksi kaudeksi 1. 6. 1975 — 31. 7. 1978. Vararehtorin vaalissa professori *Mika Kaskimies*, jonka enemmän kuin puolet eli 17 valtuuston 25 jäsenestä oli asettanut ensimmäiselle sijalle, tuli valituksi vararehtoriksi kaudeksi 1. 6. 1975 — 31. 7. 1978.

Keskushallinto

Helsingin kauppakorkeakoulun väliaikaisesta hallinnosta annetun asetuksen voimaantulosäännösten mukaisesti hoitivat elokuun 1 päivästä 1974 Kauppakorkeakoulun opettajaneuvosto ja kansleri soveltuvin osin ne tehtävät, jotka kuuluvat asetuksen edellyttämille uusille hallintoelimille siihen saakka kunnes ao. elimet tulivat määrättyiksi. Opettajaneuvosto, joka edellä selostetun mukaisesti syyslukukauden 1974 hoiti korkeakoulun valtuustolle, hallitukselle, opetus- ja tutkimusneuvostolle sekä laitosneuvostolle kuuluvat tehtävät, kokoontui kertomusvuoden aikana 9 kertaa.

Opettajaneuvoston vahvistettua kokouksessaan lokakuun 4 päivänä 1974 Helsingin kauppakorkeakoulun väliaikaisesta hallinnosta annetun asetuksen mukaiset vaalisäännökset, joiden mukaan korkeakouluun kuuluville eri ryhmille varattiin tilaisuus tehdä esityksensä valtuuston jäseniksi, toimitettiin mainitut vaalit marraskuun 6 päivänä 1974.

Vaalien tuloksen mukaiset eri ryhmien esitykset valtuuston jäseniksi toimitettiin opetusministeriölle marraskuun 15 päivänä 1974. Päätöksellään joulukuun 30 päivänä 1974 valtioneuvosto määräsi ryhmien esitysten mukaisesti korkeakoulun valtuustoon 10 professorin ja apulaisprofessorin viran haltijaa, kymmenen muiden opettajien, tutkijoiden ja muun henkilökunnan sekä viisi opiskelijoiden edustajaa sekä näin muodostetun valtuuston muille paitsi opiskelijajäsenille henkilökohtaiset varamiehet. Opiskelijaedustuksen jääminen valtuustossa vajaalukuiseksi johtui siitä, että toimitetuissa vaaleissa ilmoittautui ehdokkaiksi valtuuston jäseniksi vain viisi opiskelijaa. Valtuuston puheenjohtajaksi valtioneuvosto määräsi professori *Fredi Vaivion* ja varapuheenjohtajaksi assistentti *Jorma Viitasen*. Valtuusto on kertomusvuoden aikana kokoontunut viisi kertaa.

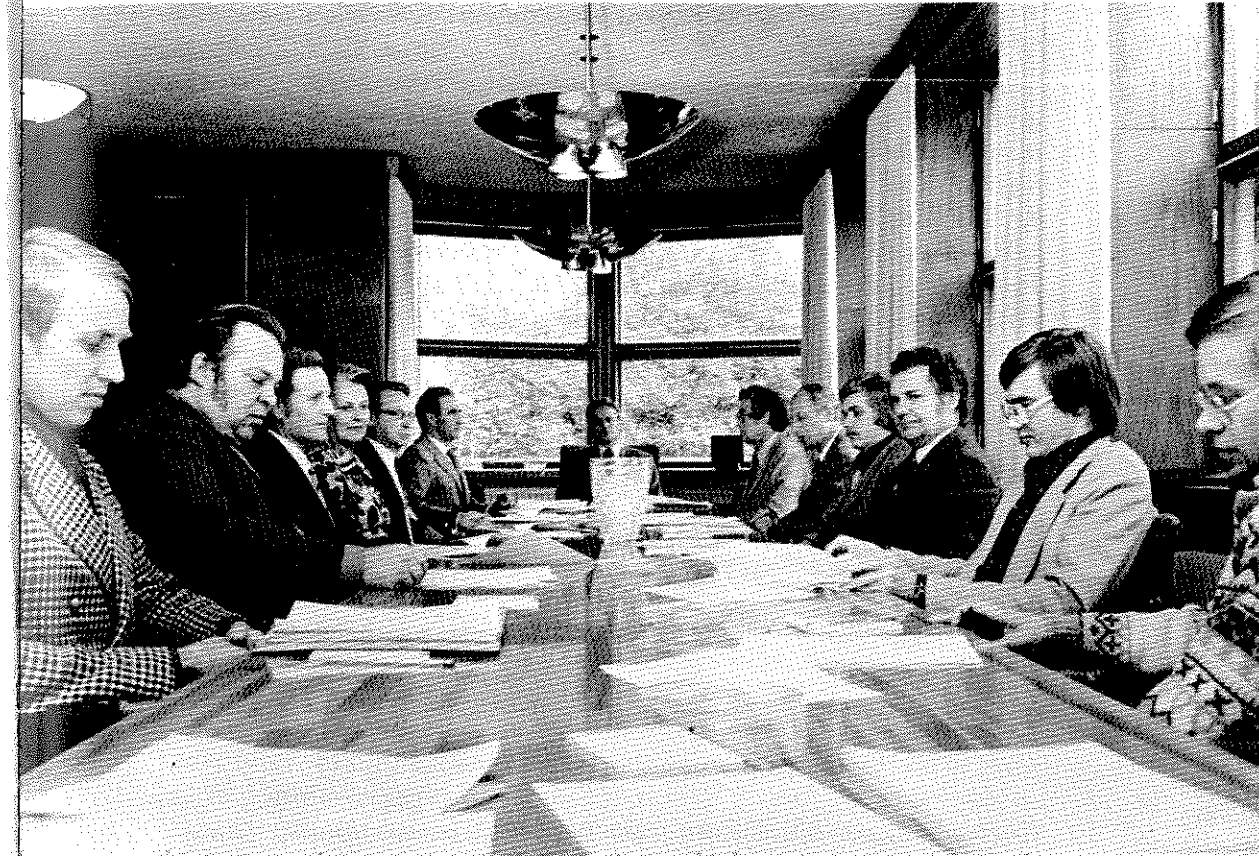
*Helsingin kauppakorkeakoulun valtuusto
pitämässä kokoustaan.*

Ensimmäisessä kokouksessaan tammikuun 15 päivänä 1975 valtuusto valitsi korkeakoulun hallitukseen yhdeksän jäsentä ja näille henkilökohtaiset varamiehet seuraavasti: prof. *Mika Kaskimies* (varaj.prof. *Erkki Aaltio*), prof. *Oiva Laaksonen* (varaj. prof. *Aarni Nyberg*), apul.prof. *Kirsti Kivimaa* (varaj. vt.prof. *Jouko Manninen*), vt.leht. *Kaj Gustafsson* (varaj. tp.leht. *Marja-Leena Huhtala*), kaval.hoit. *Kullervo Myllyrinne* (varaj. lab.mest. *Yrjö Kainulainen*), ass. *Jorma Viitanen* (varaj. aman. *Markku Kahri*), ass. *Pekka Akkanen* (varaj. KTM *Jouko Ylä-Liedenpohja*), kauppat.yo *Mona Heikinaro* (vara. kirj.vaiht. *Tuula Vuorinne de Izquierdo*) ja kauppat.yo *Jarmo Toivonen* (varaj. ekon. *Kari Nurmimäki*).

Edellä mainittujen lisäksi hallitukseen kuuluvat itseoikeutettuina jäseninä rehtori *Jaakko Honko* ja vararehtori *K.A. Telaranta*. Valtuuston valitseman hallituksen jäsenen professori *Mika Kaskimiehen* tultua valituksi vararehtoriksi 1. 6. 1975 alkavaksi toimikaudeksi, tuli hän kuulumaan mainitusta päivästä lukien hallitukseen vararehtorin ominaisuudessa. Hänen henkilökohtainen varajäsenensä professori *Erkki Aaltio* tuli tällöin 1. 6. 1975 lukien hallituksen varsinaiseksi jäseneksi. Professori *Aaltion* henkilökohtaiseksi varajäseneksi valtuusto valitsi kokouksessaan 15. 5. 1975 professori *Arvi Leponiemen*. Hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut kaksitoista kertaa. Kokouksessaan helmikuun 7 päivänä 1975 korkeakoulun valtuusto määräsi korkeakoulun muutoksenhakulautakuntaan, jonka puheenjohtaja on kansleri, seuraavat neljä jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä: prof. *Jaakko Voipio* (varaj. prof. *P. J. Muukkonen*), ap.prof. *Kai-Veikko Vuoristo* (varaj. leht. *Erkki Lautsila*), ylivahtim. *Niilo Laine* (varaj. leht. *Philip Binham*) ja ass. *Timo Airaksinen* (varaj. ass. *Tapio Nurminen*).

Laitoshallinto

Korkeakoulun väliaikaisesta hallinnosta annetun asetuksen 98 §:n mukaan korkeakoulun valtuuston tuli maaliskuun 1 päivään 1975 mennessä tehdä opetusministeriölle esitys korkeakoulun laitosjaoksi. Helmikuun 26 päivänä 1975 pidetyssä kokouksessa tehdyn päätöksen mukaisesti valtuusto esitti opetusministeriölle yhtyen opettajaneuvoston ja korkeakoulun hallituksen kannanottoihin, että korkeakouluun muodostettaisiin opetuksen ja tutkimuksen hallinnon perusyksiköksi kahdeksan yhden tai useamman oppiaineen ja tutkimusalan käsittävää laitosta.

Helsingin kauppakorkeakoulun hallitus ensimmäisessä kokouksessaan.

Maaliskuun 20 päivänä 1975 päivätyllä kirjelmällään opetusministeriö ilmoitti, että se jätti esitetyn laitosjaon vahvistamatta, ja palautti asian korkeakoululle uuden esityksen tekemistä varten toukokuun 15 päivään 1975 mennessä. Perusteena asian palautukselle opetusministeriö mm. ilmoitti, ettei se katso esitetyn laitosjaon vastaavan niitä periaatteita, joiden mukaan perustutkintoja uudistettaessa laitoshallintoa on kehitettävä. Ministeriö katsoi laitosten määrän liian suureksi ja edellytti tieteellisesti laajapohjaisten aineryhmälaitosten muodostamista. Kokouksessaan toukokuun 14 päivänä 1975 korkeakoulun valtuusto hallituksen esityksen mukaisesti päätti esittää ministeriön vahvistettavaksi tarkistetun esityksensä laitosjaoksi. Esityksen mukaan korkeakouluun tulisi seuraavat seitsemän laitosta:

1. Hallinnon ja päätöksentekojärjestelmien laitos (liiketaloustiede: hallinto, soveltava psykologia sekä oppiaineesta liiketaloustiede: systeemit kvantitatiivinen suunnittelu)
2. Laskentatoimen laitos (liiketaloustiede: laskentatoimi)
3. Markkinoinnin ja tuotantotalouden laitos (liiketaloustiede: markkinointi sekä tavarateknologia)
4. Kansantaloustieteen laitos (kansantaloustiede, talousmaantiede ja taloushistoria)
5. Oikeus- ja sosiaalitieteiden laitos (oikeustiede, sosiologia ja valtioppi)
6. Menetelmätieteiden laitos (talousmatematiikka, tilastotiede, tietojenkäsittelyoppi ja filosofia sekä pikakirjoitus, konekirjoitus ja sihteerioppi)
7. Kielten laitos (korkeakoulun opetusohjelmaan kuuluvat kielet).

Opetusministeriö vahvisti esitetyn laitosjaon toukokuun 26 päivänä 1975 tekemällään päätöksellä. Korkeakoulun uuden laitosjaon edellyttämä laitosneuvostojen sekä opetus- ja tutkimusneuvoston järjestäytyminen siirtyi syyslukukaudelle 1975.

Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö

Korkeakoulun valtiollistamisesta käydyissä neuvotteluissa päädyttiin siihen, että osasta yksityisen korkeakoulun omaisuutta saadaan muodostaa erityinen Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö. Päätöksellään huhtikuun 19 päivältä 1974 oikeusministeriö antoi luvan Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiön perustamiseen sekä samalla vahvisti säätiön säännöt. Sittenkun ne yhteisöt, joiden sääntöjen mukaan tuli nimetä edustajansa säätiön valtuuskuntaan, olivat tämän nimeämisen suorittaneet, säätiön 15-jäseninen valtuuskunta piti ensimmäisen kokouksensa elokuun 7 päivänä 1974. Tässä kokouksessa säätiön valtuuskunnan puheenjohtajaksi vuodeksi 1974 valittiin kansliapäällikkö *Jaakko Numminen* ja varapuheenjohtajaksi vuorineuvos *Olavi Sohlberg*. Säätiön seitsenjäsenisen hallituksen puheenjohtajaksi valtuuskunta valitsi samoin vuodeksi 1974 pääjohtaja *Matti Virkkusen*, varapuheenjohtajaksi vuorineuvos *Eero Viiman* ja jäseniksi ylijohtaja *Kalervo Hentilän*, kauppat.tri *Eino Hirvosen*, rehtori *Jaakko Hongon*, lehtori *Pentti Woivalinin* ja varatuomari *Sakari Yrjösen*.

Säätiö merkittiin säätiörekisteriin lokakuun 10 päivänä 1974. Kokouksessaan elokuun 25 päivänä 1974 hallitus valitsi hallintojohtaja *Olli Tarpilan* säätiön toiminnanjohtajaksi. Säätiön valtuuskunta on lukuvuoden 1974—75 aikana kokoontunut 3 kertaa ja säätiön hallitus 5 kertaa. Marraskuun 11 päivänä 1974 pitämässään kokouksessa valtuuskunta valitsi sekä valtuuskunnalle että hallitukselle niiden entiset puheenjohtajat edelleen vuodeksi 1975.

Yksityisen Kauppakorkeakoulun toiminnan päättymisestä johtuneet taloudelliset selvittelyt ja järjestelyt on suoritettu Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiön toimesta ja sen tilinpitoon sisältyvinä. Sittenkun ne oli saatu pääosiltaan suoritetuiksi, siirrettiin Kannatusosakeyhtiön omaisuus varoineen ja velkoineen säätiölle 1. 1. 1975 lukien. Tätä säätiölle siirtynyttä käyvästä arvosta n. 15 milj. markan omaisuutta rasittavat Kauppakorkeakoulun ja Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiön yhteensä n. 4,8 milj. markan määräiset velat. Tämän johdosta säätiön hallitus hyväksyi kokouksessaan marraskuun 11 päivänä 1974 toteutettavaksi erinäisiä omaisuusjärjestelyjä, joiden avulla säätiön omaisuuden tuottoa pyrittiin parantamaan.

Ensimmäisessä varsinaisessa apurahojen jaossa, joka suoritettiin hallituksen kokouksessaan toukokuun 28 päivänä 1975 tekemin päätöksin, säätiön eri rahastoista myönnettiin Helsingin kauppakorkeakoulun piirissä toimiville henkilöille tutkimus-, matka- ym. säätiön tehtävän mukaisiin tarkoituksiin apurahoja yhteensä n. 180.000 mk. Myönnettyistä apurahoista on yksityiskohtainen luettelo tämän vuosikertomuksen osassa VII sivulla 104.

Virat ja toimet

Professorin virat

Avoinna olevaa liiketaloustieteen, erityisesti laskentatoimen professorin virkaa olivat edellisen kertomusvuoden aikana hakeneet vt. prof., KTT *Eero Artto*, vs. prof., KTT *Jouko Lehtovuori* ja apul. prof., KTT *Reijo Ruuhela*. Hakijoille myönnetyn yhden vuoden lisäpäätevyöitymisajan päätyttyä pyysi korkeakoulun hallitus asiantuntijalausunnot hakijoiden tieteellisestä pätevyydestä professori *Dag Cowardilta* (Bergen) ja professori *Lars Wahlbeckilta*. Virkaa on hoitanut koko lukuvuoden vt. prof. *Artto*.

Avoimna olevan talousmatematiikan professorin viran täyttämisen käsittely tapahtui kevätlukukaudella 1975. Opettajaneuvoston pyytämien asiantuntijoiden, prof. *Kari Karhusen*, prof. *Olli Lokin*, prof. *Ilppo Simo Louhivaaran* ja prof. *Leo Törnqvistin* annettua lausuntonsa ja jäljellä olevien hakijoiden, prof. TKT *Penkki Malaskan*, vt.prof., FT *Jouko Mannisen*, vt.apul.prof., TKT *Seppo Salon* ja apul.prof. *Yrjö Seppälän* pidettyä näyteluontonsa julisti korkeakoulun hallitus 17. 4. 1975 pitämässään kokouksessa kaikki hakijat kelpoisiksi talousmatematiikan professorin virkaan ja asetti heistä virkaan ehdolle ensimmäiselle ehdokassijalle prof. *Malaskan*, toiselle sijalle TKT *Salon* ja kolmannelle sijalle apul.prof. *Seppälän*. Tästä päätöksestä ovat hakijat *Seppälä* ja *Manninen* tehneet valitukset korkeakoulun muutoksenhakulautakunnalle. Valitusten käsittely jatkuu kertomusvuoden päättyessä. Virkaa on hoitanut koko lukuvuoden vt.prof. *Manninen*.

Korkeakoulun kanslerin hyväksyttyä 10. 1. 1975 tekemällään päätöksellä opettajaneuvoston esityksen kutsumismenettelyyn ryhtymisestä avoimna olevan henkilökohtaisen, ylimääräisen professorin viran täyttämiseksi siten, että virkaan kutsuttaisiin Helsingin yliopiston taloushistorian apulaisprofessori VTT *Erkki Pihkala*, pyysi korkeakoulun hallitus apulaisprofessori *Pihkalan* tieteellistä pätevyyttä koskevat asiantuntijalausunnat akateemikko *Eino Juutikkalalta* ja professori *Heimer Björkqvistiltä*.

Lausuntojen saavuttua toukokuussa 1975 ja apulaisprofessori *Pihkalan* annettua opetusnäytteensä 16. 5. 1975 korkeakoulun hallitus samana päivänä pidetyssä kokouksessa julisti yksimielisesti apulaisprofessori *Erkki Pihkalan* kelpoiseksi henkilökohtaiseen, ylimääräiseen professorin virkaan alana taloushistoria ja päätti esittää Tasavallan Presidentille, että apul.prof. *Pihkala* nimitettäisiin kyseiseen virkaan. 23. 6. 1975 tekemällään päätöksellä Tasavallan Presidentti nimitti apul.prof. *Erkki Pihkalan* kutsusta henkilökohtaiseksi ylimääräiseksi professoriksi alana taloushistoria 1. 8. 1975 lukien.

Avoimna olevaa liiketaloustieteen, erityisesti markkinoinnin professorin virkaa, jonka opetusalanana on vientimarkkinointi, on hoitanut koko lukuvuoden ajan Ph.D. *John R. Darling*. Virka oli haettavana kevätlukukauden lopulla ja sitä hakivat tällöin KTL *Reijo Luostarinen*, KTM, M. Sc. *Jyrki Penttinen* ja KTL (väit.) *Timo Salmi*, jolle myönnettiin lisäpätevoitymisaikaa 26. 8. 1975 asti.

Apulaisprofessorin virat

Korkeakouluun 1. 9. 1974 lukien perustettua liiketaloustieteen, erityisesti julkisen hallinnon laskentatoimen apulaisprofessorin virkaa haki ainoana hakijana dosentti KTT *Eero Pitkänen*. Opettajaneuvoston kutsumien asiantuntijoiden dosentti *Carl Erik Carlssonin* ja vt.prof. *Bertil Roslinin* annettua lausuntonsa ja dosentti *Pitkäsen* pidettyä näyteluennon 7. 2. 1975 korkeakoulun hallitus samana päivänä pidetyssä kokouksessa julisti dos. *Pitkäsen* kelpoiseksi hakemaansa virkaan ja asetti hänet siihen ehdolle. Kansleri on nimittänyt *Eero Pitkäsen* mainittuun virkaan 1. 7. 1975 lukien.

Korkeakouluun 1. 9. 1974 lukien perustettua liiketaloustieteen, erityisesti systeemien apulaisprofessorin virkaa hakivat TTT *Pekka Aho*, DI, ekon. *Markku Kallio*; KTL *Timo Salmi* ja TKT *Seppo Salo*. Hakijoille myönnetyn kolmen kuukauden lisäpätevoitymisajan päätyttyä pyysi korkeakoulun opettajaneuvosto asiantuntijalausunnat hakijoiden tieteellisestä pätevyydestä prof. *Olli Lokilta*, prof. *Richard M. Solandilta* (University of Texas) ja apul.prof. *Haakon M. Samuelssonilta* (State University of New York). Asian käsittely jatkuu syyslukukaudella 1975. Virkaa on hoitanut KTL (väit.) *Timo Salmi* avustajanaan DI *Tarmo Ruosteenoja*.

Avoimna olevan liiketaloustieteen, erityiset hallinnon apulaisprofessorin viran ainoan jäljellä olevan hakijan, TKT *Heikki Heiskasen* tieteellistä pätevyyttä koskevat asiantuntijalausunnat on pyydetty prof. *Kalevi Pihalta* ja prof. *Sven E. Kockilta*. Asian käsittely jatkui kertomusvuoden päättyessä. Virkaa on hoitanut koko lukuvuoden ajan KTL *Kyösti Pulkkinen*.

Avoimna olevaa suomen kielen ja tyyliopin apulaisprofessorin virkaa on koko lukuvuoden hoitanut FT *Sirkka-Liisa Särkilähti*. Viran uudelleen haettavaksi julistaminen on siirretty syyslukukaudella 1975 tapahtuvaksi.

Dosentin toimet

Vt.apul.prof., FT *Christer Pahlssonin* anottua nimittämistä Helsingin kauppakorkeakouluun englannin kielen dosentiksi katsoi korkeakoulun hallitus 17. 4. 1975 pidetyssä kokouksessa FT *Pahlssonin* englannin kielen dosentiksi kiinnittämisen aineen opetuksen ja tutkimustyön kannalta tarkoituksenmukaiseksi. Samassa kokouksessa hallitus päätti käyttää professori *Esko Pennasen* ja professori *Jan Svartvikin* (Lund) Svenska Handelshögskolanin englannin kie-

len apulaisprofessorin viran täyttöprosessin yhteydessä tri Pählssonin tieteellisestä pätevyudesta antamia asiantuntijalausuntoja hallintoasetuksen 51 § 2 mon edellyttäminä asiantuntijalausuntoina.

FT Pählssonin pidettyä opetusnäytteen 30. 5. 1975 korkeakoulun hallitus samana pitämässään kokouksessa julisti yksimielisesti tri Pählssonin kelpoiseksi hakemaansa dosentin toimeen. 11. 6. 1975 tekemällään päätöksellä kansleri nimitti FT Leif Christer Pählssonin englannin kielen dosentiksi.

Kansleri on myöntänyt FT *Keijo Alholle* anomuksesta eron taloushistorian dosentin toimesta eläkeiän saavuttamisen johdosta 7. 10. 1974 lukien. FT Alho on toiminut vielä kevätlukukauden 1975 ajan taloushistorian tuntiopettajana. Korkeakoulu esittää tässä yhteydessä lämpimän kiitoksensa tohtori Keijo Alholle hänen taitavasti ja antaumuksella suorittamastaan opetustyöstä.

*Yliassistentin ja lehtorin virat, muut opettajan tehtävät
ja assistentin toimet*

Korkeakouluun 1. 9. 1974 lukien perustettua tilastotieteen ylemmän palkkausluokan lehtorin virkaa hakivat FK, VTK *Tapani Lehtonen* ja FK *Eero Niemi*, joista Niemi anoi kolmen kuukauden lisäpätevoitymisaikaa. Kokouksessaan 6. 9. 1974 korkeakoulun opettajaneuvosto myönsi hakijoille lisäpätevoitymisaikaa 2. 12. 1974 saakka. Tämän ajan kuluessa peruutti FK, VTK *Tapani Lehtonen* hakemuksensa.

Opettajaneuvosto pyysi sitten 13. 12. 1974 pidetyssä kokouksessa asiantuntijalausunnot FK Niemen kelpoisuudesta tilastotieteen yp. lehtorin virkaan prof. *Seppo Mustoselta* ja prof. *Hannu Väliaholta*.

Asiantuntijoiden jätettyä lausuntonsa ja hakijan annettua 25. 2. 1975 opetusnäytteensä korkeakoulun hallitus 7. 3. 1975 pidetyssä kokouksessa todettuaan FK Niemen kelpoiseksi hakemaansa virkaan päätti esittää kanslerille, että FK Niemi nimitettäisiin tilastotieteen yp. lehtorin virkaan. 9. 4. 1975 päivättyllä päätöksellä kansleri nimitti FK *Eero Juhani Niemen* mainittuun virkaan 1. 6. 1975 lukien.

Avoimena olevan sovelletun psykologian lehtorin viran hakijoille myönnetyn lisäpätevoitymisaajan päättyessä peruutti YM *Liisa Martinsuo* hakemuksensa FK *Raimo Leppäsen* ja FL *Kalevi Takalan* täydentäessä jättämiään hakemusasiakirjoja. Opettajaneuvoston pyytämien asiantuntijoiden prof. *Sauli Häkkisen* ja prof. *R. Olavi Viitamäen* annettua lausuntonsa ja hakijoiden pidettyä näyteluen-

not päätti korkeakoulun hallitus 4. 4. 1975 pidetyssä kokouksessa katsottuaan, että hakija *Leppäsellä* ei ole kyseiseen virkaan edellytettyä kelpoisuutta, esittää korkeakoulun kanslerille, että virkaan nimitettäisiin FL *Kalevi Takala*. 11. 6. 1975 päivättyllä päätöksellä kansleri nimitti FL *Takalan* sovelletun psykologian lehtorin virkaan 1. 8. 1975 lukien.

Korkeakouluun 1. 9. 1974 perustettua englannin kielen ns. syntyperäislehtorin virkaa hakivat 3. 9. 1974 päätyneenä määräaikana *Aaron Bell*, B.A., *Joseph Brady*, Cert.Ed., *David Miller*, M.A., *Avril Price*, Cert.Ed., *Ian Seaton*, B.A., Cert.Ed., *Charles Sendrey*, M.A., *Paul Service*, B.A., *L.E. Smith*, M.A. ja *Michael Vollar*, B.A. Hakijoille myönnetyn kolmen kuukauden lisäpätevoitymisaajan päättyessä peruuttivat *Seaton* ja *Smith* hakemuksensa muiden hakijoiden täydentäessä aikaisemmin jättämiään hakemusasiakirjoja.

Korkeakoulun opettajaneuvosto pyysi tämän jälkeen asiantuntijalausunnot hakijoiden kelpoisuudesta apulaisprofessori *Saara Nevanlinnalta* ja vt.apulaisprofessori *Christer Pählssonilta*. Hakijoista ovat *Aaron Bell*, *Joseph Brady*, *David Miller*, *Avril Price*, *Paul Service* ja *Michael Vollar* antaneet opetusnäytteet 26. 2. 1975.

Asiantuntijoiden annettua lausuntonsa toukokuussa päätti korkeakoulun hallitus 16. 5. 1975 pidetyssä kokouksessa katsottuaan hakijoista *Joseph Bradyn*, *Avril Pricen* ja *David Millerin* kelpoisiksi haettavana olleeseen virkaan esittää korkeakoulun kanslerille, että virkaan nimitettäisiin *Joseph Brady*, Cert.Ed. 11. 6. 1975 tekemällään päätöksellä kansleri nimitti englannin kielen ns. syntyperäislehtorin virkaan *Joseph Bradyn*, Cert.Ed., 1. 8. 1975 lukien.

KTT, yliassistentti *Jouko Lehtovuoren* tultua nimitetyksi 16. 7. 1974 lukien liiketaloustieteen, erityisesti laskentatoimen apulaisprofessorin virkaan siirsi ja nimitti kansleri 4. 7. 1974 tekemällään päätöksellä lehtori, KTL *Kalervo Virtasen* mainitun aineen lehtorin virasta avoimeksi tulleeseen yliassistentin virkaan 16. 7. 1974 lukien.

Edellä mainittu liiketaloustieteen, erityisesti laskentatoimen lehtorin virka sekä yliassistentti KTL *Veijo Riistamalle* 1. 9. 1974 lukien ja yliassistentti KTL *Risto Järviselle* 1. 10. 1974 lukien myönnettyjen erojen jälkeen avoimiksi tulleet kaksi saman aineen yliassistentin virkaa olivat haettavina 15. 11. 1974 päätyneenä määräaikana. Yliassistentin virkoja hakivat KTK *Kaiju Kallio*, KTM, TTM *Kalevi Kyläkoski*, KTL *Aatto Prihti* ja KTM *Pauli Torkko* sekä lehtorin virkaa edellisistä *Kallio* ja *Kyläkoski* sekä lisäksi KTM *Jaakko Kärmeniemi*. Kaikille hakijoille myönnetyn kolmen kuukauden lisäpätevoitymisaajan päättyessä peruuttivat hakijat *Kallio* ja *Kärmeniemi* hakemuk-

sensa. Asiantuntijalausunnot hakijoiden kalpoisuudesta on pyydetty prof. *Martti Saariolta* ja prof. *Jouko Hämäläiseltä*. Asian käsittely jatkuu syyslukukaudella 1975.

Avoimena olevan englannin kielen ylemmän palkkausluokan lehtorin viran hakijoille myönnetty yhden vuoden lisäpätevytymisaika päättyi 20. 5. 1975. Hakijoista uusivat hakemuksensa FM *Eila Alava-Suolahti*, KTM *Helmi Jutila*, FM *Marja-Leena Huhtala* ja FM *Irma Malmiranta*. Hallitus on pyytänyt asiantuntijalausunnot hakijoiden kelpoisuudesta apul.prof. *Liisa Dahlilta* ja apul.prof. *Matti Rissaselta*. Viran täyttämisasian käsittely jatkuu syyslukukaudella 1975.

Kanslerin myönnettyä FM *Martin Seveliukselle* eron ruotsin kielen lehtorin virasta eläkkeelle siirtymisen johdosta 1. 9. 1974 lukien hakivat avoimeksi tullutta virkaa KTM *Lilian Ingman*, FM *Lars Nyström*, FK *Kristian Slotte* ja FM, ekonomi *Elisabet Törnudd-Jalovaara*. Hakijoille myönnetyn lisäpätevytymisaajan päätyttyä 17. 2. 1975 pyysi korkeakoulun hallitus asiantuntijalausunnot hakijoiden kelpoisuudesta prof. *Björn Petterssonilta* ja vt.prof. *Christer Laurénilta*. Asian käsittely jatkuu syksyllä 1975.

Seuraavat kielten opettajat on määrätty tp. lehtoreiksi 1. 9. 1974 — 31. 8. 1975 väliseksi ajaksi: *Joseph Brady*, Cert.Ed., *Paul Dillingham*, B.A., FK *Marja-Leena Huhtala*, FK *Mirja-Liisa Lampi*, *David Miller*, M.A., FK *Marja Jaakkola*, FM *Leila Mali*, *Avril Price*, Cert.Ed., KTK *Ulla Höckerstedt* (1. 9. — 31. 12. 1974), FM *Maija Tammelén* (1. 1. — 30. 6. 1975), *Georges Alengry*, Dipl. ENLOV, FM *Kirsti Honkavaara*, KTK *Helka Harlio*, HuK *Eva Tuominen* (30. 6. 1975 saakka) ja HuK *Christine Tammisto*.

Perustutkimuksen laitoksen tutkimusassistentin toimeen on määrätty uutena tutkijana KTM *Markku Lahdenpää* 1. 1. 1975 alkaneeksi yksivuotiskaudeksi. Lisäksi on tutkimusapurahat Perustutkimuksen laitoksessa tapahtuvaa tutkimustyötä varten myönnetty v. 1975 ajaksi KTL *Leo Ahlstedtille*, KTM *Jyrki Walleniukselle*, KTM *Seppo Alaluusualle* (1. 1.—30. 6. 1975) ja KTM *Jarmo Leppiniemelle* (1. 7.—31. 12. 1975).

Assistentit

Liiketaloustieteen (hallinto) assistenteiksi on kertomusvuoden aikana määrätty KTM *Henrik Gahmberg* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1977 ja Gahmbergin saatua eron toimesta 16. 9. 1974 lukien KTM *Leif Åberg* 16. 9. 1974 — 31. 7. 1975, KTM *Leena Ylä-Anttilan* äitiysloman ajaksi on ko. aineen assistentiksi määrätty KTK *Sinikka Vanhala* 5. 2. — 31. 5. 1975.

Liiketaloustieteen (laskentatoimen) assistenteiksi on määrätty KTM *Tapio Sipponen* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1977, KTK *Ritva Lahtinen*, KTK *Pekka Akkanen*, KTK *Markku Koskela* sekä ekonomit *Helmi Simola*, *Vesa Kumpulainen* ja *Timo Lehtonen* kaikki 1. 8. 1974 — 31. 7. 1975 ja ekonomi *Sisko Leino* 1. 1. — 30. 6. 1975 väliseksi ajaksi.

Liiketaloustieteen (markkinointi) assistenteiksi on määrätty KTM *Ritva Altonen*, TTM *Rauno Hamari* ja KTK *Kristian Möller* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1977, ekonomi *Harri Peltonen* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1975, ekonomi *Lars Collin* 1. 9. 1974 — 31. 5. 1975 sekä hänen saatuaan vapautuksen tehtävästä hänen tilalleen ekonomi *Timo Haaphylä* 1. 11. 1974 — 31. 5. 1975.

Liiketaloustieteen (systeemit) assistenteiksi on määrätty KTK:t *Tero Ansio* 1. 9. 1974 ja *Kim Kuusi* 1. 8. 1974 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi sekä ekonomit *Johanna Halonen* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1975 ja *Margareta Soismaa* 1. 9. 1974 — 31. 12. 1974.

Kansantaloustieteen assistenteiksi on määrätty KTK *Timo Airaksinen* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1977 ja KTM *Tuomas Larjavaara* 1. 9. 1974 — 31. 7. 1975.

Oikeustieteen assistenteiksi on määrätty OTL *Risto Nuolimaa* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1977 ja OTL *Pauli Mattila* 1. 9. 1974 — 31. 7. 1975.

Talousmatematiikan ja tilastotieteen assistenteiksi on määrätty FK, VTK *Tapani Lehtonen* 1. 8. 1974 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi, FK *Erkki Tomppo* 1. 10. 1974 — 31. 7. 1975 ja LUK *Raija Heikkilä* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1975.

Talousmaantieteen assistentiksi on määrätty KTK *Risto Hölttä* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1975.

Sosiologian assistentiksi on määrätty VTL *Timo Kauppinen* 1. 8. 1974 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi ja hänen saatua eron 1. 11. 1974 lukien hänen tilalleen ekonomi *Markku Laakso* 1. 11. 1974 — 31. 7. 1975.

Saksan kielen assistentiksi on määrätty ekonomi *Sirkka-Liisa Haapanen* 1. 10. 1974 — 31. 7. 1975 ja englannin kielen akat.siht. *Tarja Vihervaara* 1. 8. 1974 — 31. 7. 1975.

Johtamiskoulutusohjelman assistentiksi on määrätty OTK *Heikki Niskakangas* 1. 8. 1974 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi.

Tuntiassistentteina ovat lukuvuoden 1974—75 aikana toimineet ekonomi *Pentti Kallio* ja kauppat.ylioppilaat *Jukka Harju*, *Heikki Ketola*, *Timo Raunio*, *Pekka Sahari* ja *Hannu Suominen* (systeemit), ekonomi *Markku Laakso* (sosiologia), kirjeenvaihtaja *Helena Kangas-harju* (kielet ja sihteeriaineet), ekonomi *Eija Grönberg* (talousmatematiikka ja tilastotiede) sekä kauppat.ylioppilas *Kaisa Lahti* (pikakirjoitus).

Ylimääräiset opettajat

Tuntiopettajina ovat lukuvuoden 1974—75 aikana toimineet korkeakoulun eri oppiaineissa seuraavat henkilöt:

Liiketaloustiede (hallinto): KTM *Martti Helsilä*, ekonomi *Kauko Kervinen*, VTM *Martti Laosmaa* ja KTK *Matti Lehti*.

Liiketaloustiede (laskentatoimi): KTM *Jaakko Heikkonen*, OTL *Erkki Karmila* ja KTL *Pentti Koivisto*.

Liiketaloustiede: (markkinointi): KTM *Eero Auvinen*, KTM *Jarmo Granfelt*, ekonomi *Martti Kotilainen*, KTM *Timo Mauranen*, ekonomi *Asko Siukosaari* ja ekonomi *Heikki Mallat*.

Liiketaloustiede (systeemit): FM *Lauri Forsman*, FM, KTK *Henry Haglund*, ekonomi *Heikki Huttunen*, KTM *Ari Karlsson*, metsänhoitaja, ekonomi *Kari Kilpi* ja FM *Pekka Mäkelä*.

Kansantaloustiede: KTL *Reino Airikkala* ja VTL *Heikki Pärnänen*.

Oikeustiede: hallintoneuvos, LAT *Lassi Kilpi*

Tavarateknologia: professori *Pekka Heinänen*

Sovellettu psykologia: FM *Erkki K. Palomäki*

Filosofia: VTK *Ilkka Patoluoto*

Valtio-oppi: dosentti *Kari Sulevo*, VTL *Asko Puumalainen* ja VTK *Jarmo Laine*

Englannin kieli: apul.prof. *Erkki Penttilä*

Saksan kieli: Drs *Henk Schouwvliieger*, Dpl-Kfm *Rudolf Besser*, lehtori *Hannu Teräs* ja akat.siht. *Ritva Pesola*

Ruotsin kieli: KTK *Lilian Ingman*, FL *Aarre Nenonen* ja FK *Kristian Slotte*

Suomen kieli ja tyylioppi: kirjeenvaihtaja *Riitta Hautakorpi*, akat.siht. *Ritva Pesola* ja apul.prof. *Pentti Leino*

Venäjän kieli: opett. *Olga Korimo*

Italian kieli: FK *Pirkko Wass-Colussi*

Portugalin kieli: FM *Jukka Peitso*

Virkaillijat

Korkeakouluun 1. 9. 1974 lukien perustettua opintotoimiston toimistopäällikön virkaa hakivat 2. 9. 1974 päättyneenä määräaika-
na KTK *Kalevi Sarvikivi*, VTK *Raila Selenius*, FK *Simo S. Soinen* ja
ekonomi *Mauri Sunell*. Korkeakoulun opettajaneuvoston esityksestä
opetusministeriö nimitti toimistopäällikön virkaan 1. 10. 1974
lukien KTK *Kalevi Mattias Sarvikiven*.

KTM *Pirkko Rajalan* saatua anomuksesta eron apulaissihteerin virasta nimitti korkeakoulun opettajaneuvosto apulaissihteeriksi 18 hakijasta varanotaari, merkonomi *Pirjo Norvaman* 1. 11. 1974 lukien.

Ekonomi *Ulla Ropposen* saatua anomuksesta eron opintosihteerin ylimääräisestä toimesta 1. 1. 1975 lukien määräsi korkeakoulun hallitus opintosihteeriksi neljästä hakijasta 1. 2. 1975 lukien ekonomi *Asko Lindqvistin*.

Voim.op. *Katri Tuomisen* saatua anomuksesta eron liikuntasihteerin ylim. toimesta 1. 12. 1974 lukien määräsi korkeakoulun opettajaneuvosto liikuntasihteeriksi yhdeksästä hakijasta VO, M.A. *Irja-Lee-
na Freundin* 15. 1. 1975 lukien.

Akat.siht. *Airi Temmeksen* saatua anomuksesta eron tiedotussihteerin virasta 5. 12. 1974 lukien nimitti korkeakoulun opettajaneuvosto tiedotussihteerin virkaan 1. 1. 1975 lukien kirjeenvaihtaja *Liisa Ramstedtin*.

KTK *Maini Mannerkoski* on määrätty suunnittelijaksi 1. 3. 1975 lukien.

Yo-merkonomi *Merja Nieminen* on määrätty hallintotoimiston toimistosihteeriksi 18. 11. 1974 lukien.

Yo-merkonomi *Eva-Kaarina Voutilainen* on määrätty taloustoimiston kanslistiksi 1. 6. 1974 lukien ja yo-merkonomi *Terttu Rintala* hallintotoimiston kanslistiksi 30. 9. 1974 lukien.

Kyllikki Telén on määrätty taloustoimiston apulaiskanslistiksi 20. 9. 1974 lukien *Liisa Torckelin* saatua pyynnöstä eron tehtävistään.

Ekonomi *Maritta Erkheikki* on määrätty opintotoimiston opintoneuvojaksi 18. 9. 1974 lukien.

HUK *Marja Pirilä* on määrätty kirjastoamanuenssiksi 1. 4. 1975 lukien FK *Tuula Ruhasen* saatua pyynnöstä eron tehtävistään.

Liisa Keski-Keturi on määrätty kirjaston konekirjoittajaksi 1. 2. 1974 lukien ja *Liisa Heikkilä* 11. 9. 1974 lukien sekä *Marja-Liisa Halme* kirjastoapulaiseksi 22. 4. 1974 lukien.

Eini Vaartio on määrätty kuvallisuuden offsetmonistajaksi 1. 8. 1974 lukien.

Valtion tutkimusstipendit ja opintolainatakaukset

Helsingin kauppakorkeakoululle osoitettiin vuodeksi 1975 17 valtion tutkimusstipendiä suuruudeltaan 1.500 mk ja ne myönnettiin seuraaville: KTK *Pekka Akkanen*, KTK *Seppo Alaluusua*, KTM *Roy*

Dahlstedt, TTM *Rauno Hamari*, KTK *Harry Helén*, KTK *Risto Hölttä*, TTK *Veikko Kasurinen*, KTK *Juhani Kauhanen*, KTL *Asko Korpela*, KTK *Kim Kuusi*, KTK *Heikki Lempiäinen*, KTK *Jarmo Leppiniemi*, KTK *Kristian Möller*, FK *Eero Niemi*, OTL *Risto Nuolimaa*, OTL *Veikko Nuutinen* ja KTL *Timo Salmi*.

Lukuvuonna 1974-1975 on Helsingin kauppakorkeakoulun opintotukilautakunta myöntänyt korkeakoulussa opiskelevien henkilöiden opintotuesta annetun lain 28/72 ja asetuksen 287/72 mukaisia valtion takaamia ja tukemia opintolainoja yhteensä 1.732 kappaletta.

Pysyvät toimikunnat

Opetustoimikunta

Opetustoimikunta oli opettajaneuvoston alainen valmisteleva ja päättävä elin. Sen tehtävänä oli kehittää Kauppakorkeakoulussa annettavaa opetusta ja tehdä siinä aloitteita, esityksiä ja päätöksiä perustutkintojen koostumusta, opetuksen suunnittelua ja järjestelyä koskevissa asioissa sekä opiskelijoiden ja Kauppakorkeakoulun suhteita koskevissa kysymyksissä.

Kuluvana lukuvuonna opetustoimikunta käsitteli mm. seuraavia asioita: opetuksen arviointi, opinto-ohjauksen järjestäminen syksyllä 1974, johdantokurssin suunnittelu ja seuranta sekä Helsingin kauppakorkeakoulun laitosjako.

Toimikunta kokoontui syyslukukauden aikana joka toinen viikko. Puheenjohtajana toimi vararehtori, professori *K. A. Telaranta*, varapuheenjohtajana KTK *Jorma Viitanen* sekä jäsenenä professori *Reijo Helle* ja lehtori *Tuomo Tevajärvi*. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan nimeäminä jäsenenä toimivat ekonomi *Camilla Lommi* sekä kauppat.ylioppilaat *Eeva Palojarvi* ja *Raimo Rönkkö*. Asiantuntijajäsenenä osallistui kokouksiin toimistopäällikkö *Kalevi Sarvikivi*. Virkansa puolesta toimi toimikunnan sihteerinä ja jäsenenä opinto-sihteerinä *Ulla Ropponen*.

Opetustoimikunnan työ päättyi kaikkien muiden Kauppakorkeakoulun vanhan hallinnon mukaisten toimikuntien tapaan syyslukukauden 1974 lopussa.

Tutkinnonuudistustoimikunta

Korkeakoulun opettajaneuvoston vuonna 1973 asettama tutkinnonuudistustoimikunta, jonka puheenjohtajana toimi vararehtori *K. A. Telaranta*, professori *Oiva Laaksonen*, dosentti *Jouko Lehtovuori*, KTM *Matti Sarakontu*, KTK *Jorma Viitanen* ja kauppat.yo *Jukka-Pekka Järventaus*, jatkoi työskentelyään lukuvuoden 1974-75 syksyllä.

Toimikunnan työhön vaikutti olennaisesti kesällä 1974 asetettu valtakunnallinen kauppatieteellisen alan tutkinnonuudistustyöryhmä, jonka oli määrä saattaa työnsä ensi vaihe päätökseen marraskuun 1974 loppuun mennessä.

Syyslukukauden ajan toimikunta jatkoi työtään käsitellen kesällä valmistunutta raporttiluonnostaan sekä useita erilliskysymyksiä odottaen samalla valtakunnallisen työryhmän yleisperiaatteita.

Helsingin kauppakorkeakoulun opettajaneuvosto velvoitti viimeisessä kokouksessaan toimikunnan antamaan tammikuun 20. päivään 1975 mennessä raportin toiminnastaan sekä ehdotuksen jatkotoimenpiteiksi korkeakoulun uudelle hallitukselle. Toimikunta jätti edellytetyt selostukset, mutta totesi työnsä katkenneen hankalassa vaiheessa, etenkin kun valtakunnallisen työryhmän raportti ei ollut valmistunut tutkinnonuudistustoimikunnan käyttöön.

Valtioneuvosto teki 19. 12. 1974 periaatepäätöksen korkeakoulujen perustutkintojen uudistamisesta, jossa vahvistettiin tehdyt periaatteet valtakunnallisesti noudatettaviksi.

Korkeakoulun hallitus käsitteli tutkinnonuudistuskysymystä useissa kokouksissa ja teki 21. 2. 1975 päätöksen tutkinnonuudistuksen toteuttamisesta Helsingin kauppakorkeakoulussa. Tämän mukaisesti tutkinnonuudistus toteutetaan perusteella, jonka muodostavat laki HKKK:sta siihen liittyvine yleisperusteineen, asetus HKKK:n väliaikaisesta hallinnosta sekä valtioneuvoston em. periaatepäätös.

Tutkinnonuudistuksen toteuttamista varten asetettiin toimikunta, jonka puheenjohtajaksi asetettiin rehtori *Jaakko Honko* sekä jäseniksi professori *P. J. Muukkonen*, vt.apul.professori *Pentti Woivalin*, lehtori *Elisabet Törnudd-Jalovaara*, assistentti *Tapio Sippinen*, ekonomit *Erikka Jussila* ja *Camilla Lommi* sekä kauppat.ylioppilaat *Eeva Palojarvi*, *Raimo Rönkkö* ja *Marjatta Virtanen*. Toimikunnan sihteeriksi määrättiin toimistopäällikkö *Kalevi Sarvikivi* ja tutkimussihteerinä *Maini Mannerkoski*.

Toimikunta aloitti työskentelynsä keväällä 1975 ja oli lukukauden loppuun mennessä hahmotellut itselleen alustavan toimintasuunnitelman.

Suunnittelu- ja laskentajärjestelmän kehittämistyöryhmä

Korkeakouluun on perustettu syksyllä 1973 erityinen suunnittelu- ja laskentajärjestelmän kehittämistyöryhmä (SULAKE), jonka tehtävänä on luoda korkeakoulun laajentunutta ja monipuolistunutta toimintaa ja sen ohjausta palveleva kokonaisjärjestelmä valtiovarainministeriön yleisohjeen mukaisesti. Suunnittelu- ja laskentajärjestelmään kuuluu korkeakoulun toiminnan johtamisen edellyttämässä laajuudessa toiminnan päämääriä koskevat arviot ja kuvaukset, pitkän ja keskipitkän aikavälin suunnittelu, vuotuinen tulo- ja menoarviomenettely ja tavoitebudjetointi sekä näitä vastaavat rekisteröinti-, raportointi-, analysointi- ja kuvausjärjestelmät.

Korkeakoulun maksuliike ja hallinnollinen kirjanpito on hoidettu 1.8.1974 lähtien valtion yhtenäisen maksuliike- ja kirjanpitojärjestelmän puitteissa. Järjestelmän eräänä osana olevaa sisäisen laskentatoimen sovellutusta korkeakoulu ryhtyi käyttämään vuoden 1975 alusta lukien. Kustannukset rekisteröidään siinä Sulake-työryhmän hahmottamien vastuualue-, tehtävä- ja kustannuslajiluokittelujen mukaisesti. Tiedon tuottamisen, luokittelu- ja hyväksikäyttöongelmien lisäksi työryhmä on pohtinut mm. vuotuisten ja keskipitkän aikavälin suunnitteluprosessien kehittämistä ja koordinointia.

Kertomusvuoden aikana on työryhmän puheenjohtajana toiminut hallintojohtaja Olli Tarpila sekä jäsenenä vt. apul.prof. Eero Pitkänen, kamreeri Sirkka Tuominen, vt. yliassistentti Kari Asp ja ekon. Aarno Järvinen. Sihteerinä on toiminut suunnittelusihteerinä Tarja Oksanen.

Toukokuussa työryhmän asemaa, kokoonpanoa ja tehtävien määrittelyä tarkistettiin ja hallitus vahvisti työryhmän kokoonpanon seuraavasti: Puheenjohtajaksi määrättiin apul.prof. Eero Pitkänen sekä jäseniksi hallintojohtaja Olli Tarpila, toimistopäälliköt Matti Sarakontu ja Kalevi Sarvikivi, atk-päällikkö Heikki Huttunen, vt. yliassistentti Kari Asp, assistentti Kim Kuusi ja sihteeriksi suunnittelusihteerinä. Uudistettu työryhmä aloittaa varsinaisen työskentelynsä lukuvuoden 1975—76 alussa.

Oppilasvalinta

Helsingin kauppakorkeakoulun oppilasvalinnassa siirryttiin vuonna 1972 kaksivaiheiseen valintamenettelyyn. Puolet opiskelijoista valit-

tiin koulumenestyksen ja toinen puoli pääsykokeen perusteella. Valinnan jälkimmäiseen osaan vaikuttivat myös koulumenestys sekä harjoittelun ja asevelvollisuuden suorittaminen. Valintamenettely toi siten korkeakouluun aikaisemmasta poikkeavaa oppilasainesta — mikä sen eräänä tarkoituksena olikin. Vuonna 1973 suoritettiin joitakin pistelaskuperusteiden tarkennuksia, joilla lisättiin pääsykokeen merkitystä valintakriteerinä.

Korkeakoulun hallitus teki kokouksessaan 24.1.1975 päätöksen oppilasvalinnassa noudatettavasta menettelystä. Opetusministeriön antamien ohjeiden mukaisesti lisättiin ylioppilastutkintoa suorittamattomien osuutta siten, että vähintään 10 % valittavista 550:stä on kauppaopiston suorittaneita ja lisäksi enintään 5 % muun opistotason tutkinnon suorittaneita.

Ylioppilastutkinnon suorittaneiden osalta noudatettiin aiempaa käytäntöä. Oppilasvalinnan käytännön toteutusta varten asetettiin valintatoimikunta, jonka puheenjohtajaksi määrättiin professori Reijo Helle ja jäseniksi vt. apul. professori Pentti Woivalin sekä vt. assistentti Markku Laakso. Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan esityksestä määrättiin opiskelijajäseniksi ekonomit Maritta Erkheikki ja Hannele Kekkonen sekä kauppat.yo Ulla Tähtinen. Toimikunnan sihteerinä on toiminut ekonomi Leena Hyvärinen.

Hakuaika korkeakouluun päättyi 16.6.1975, johon mennessä hakemuksensa oli jättänyt yhteensä 5281 henkilöä. Näistä 4598 haki ylioppilastutkinnon suorittaneiden ryhmässä, 353 opistotasaisen tutkinnon suorittaneiden ja 330 muualla samanaikaisesti opiskelevien tai tutkinnon jo suorittaneiden ryhmässä. Valintaan liittyvä pääsykoe järjestettiin 14.7.1975 samanaikaisesti Helsingissä, Jyväskylässä ja Oulussa. Siihen osallistui yhteensä 3227 hakijaa.

Kesäopetus

Korkeakoulussa kolmena edellisenä vuotena järjestettyä kesäopetusta ei kuluvana lukuvuotena saatu toteutetuksi. Todetessaan syntyneen tilanteen korkeakoulun hallitus kuitenkin merkitsi kokouksessaan 17.4.1975, että tehty päätös ei tarkoita kannanottoa kesäopetukseen sinänsä, vaan syntyneen tilanteen toteuttamisen. Kesäopetus pyritään toteuttamaan uudelleen tulevana lukuvuonna.

Liikuntatoiminta

Helsingin kauppakorkeakoulun liikuntatoiminta koostui lukuvuonna 1974—75 noin 50 tunnista viikossa, joista ohjattuja oli 17. Liikuntalajeja oli 18. Toimintaan saattoivat vapaasti osallistua kaikki korkeakoulun piirissä työskentelevät henkilöt, ja se tapahtui ensisijaisesti korkeakoulun omissa liikuntatiloissa. Joihinkin liikuntamuotoihin käytettiin vuokratiloja. Viikottainen osallistujamäärä oli noin 500—700.

Korkeakoulun omissa tiloissa järjestettyyn liikuntaohjelmaan osallistuminen on ollut maksutonta. Lajeina ovat olleet mm. hiihto, jazz-tekniikka, jalkapallo, jooga, judo, jytäjumppa, koripallo, kuntovoimistelu, lentopallo, luistelu, musiikkijumppa, painonnosto, pöytätennis, rentoutusvoimistelu, seurataanssit ja sulkapallo. Pienryhmien ja kerhojen puitteissa on myös harrastettu liikuntaa. Kilpaurheilua on hoidettu Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan toimesta. Syksyllä järjestettiin liikuntaviikko ja keväällä ulkoilupäivä.

Liikuntatoimen suunnittelusta vastasi syyslukukaudella 1974 liikuntatoimikunta, opettajaneuvoston alainen valmisteleva ja päättävä elin. Sen puheenjohtajana toimi apulaisprofessori *Jouko Manninen* ja jäsenenä assistentti *Tapio Sipponen*, Helsingin kauppakorkeakoulun henkilökuntayhdistys ry:n nimeämänä jäsenenä toimistosihteri, liikunnanohjaaja *Mirja Muukkonen*, Helsingin kauppakorkeakoulun toimihenkilöt ja työntekijät ry:n nimeämänä jäsenenä keskuksenhoitaja *Kaarina Tötterman* sekä opiskelijajäsenenä kauppat.yo. *Ari Grönlund*, ekonomit *Leena Hyvärinen* ja *Veikko Somersalmi*. Sihteerinä toimi virkansa puolesta liikuntasihteri *Kätri Tuominen*.

Kevätlukukaudella 1975 toimi liikuntatoimikunta epävirallisena, neuvoa-antavana elimenä aikaisemmassa kokoonpanossaan, sihteerinä liikuntasihteri *Irja-Leena Freund*. Toimikunta kokoontui keskimäärin kolme kertaa lukukaudessa.

Rehtorien neuvosto

Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien neuvoston puheenjohtajana on toiminut rehtori *Kaarlo Hartiala*, Turun yliopisto, ja varapuheenjohtajana rehtori *Pentti Laasonen*, Teknillinen korkeakoulu. Neuvosto on lukuvuoden aikana kokoontunut säännöllisesti

sesti käsittelemään yliopistojen ja korkeakoulujen yhteisiä asioita.

Tammikuun 23.—24. päivänä 1975 järjestettiin yhdessä opetusministeriön kanssa Helsingin yliopiston Lammin biologisella asemalla ns. korkeakoulupäivät, joiden aiheena oli korkeakoulut, tutkimus ja tutkimuspolitiikka.

Helsingin kauppakorkeakoulusta tilaisuuksiin osallistuivat rehtori *Jaakko Honko*, professori *Aarni Nyberg* ja toimistopäällikkö *Kalevi Sarvikivi*.

Kauppakorkeakoulujen rehtorien kokous

Kauppakorkeakoulujen rehtorien kokous pidettiin Helsingin kauppakorkeakoulussa 16.4.1975. Kokoukseen osallistuivat kauppakorkeakoulujen rehtorit, vararehtorit sekä Tampereen yliopiston taloudellis-hallinnollisen tiedekunnan dekaani ja varadekaani. Lisäksi kokouksessa oli läsnä opetusministeriön edustajia. Kokouksessa käsiteltiin mm. seuraavia ajankohtaisia ja tärkeitä kysymyksiä: Kauppakorkeakoulujen tutkinnonuudistuksen näkymät alustajana rehtori *C-G. Lindström*, Svenska handelshögskolania koskeva uusi hallintoasetus alustajana rehtori *Gösta Mickwitz*, korkeakoululaitosta koskeva kehitystutkimus alustajana rehtori *Mauri Palomäki* ja korkeakoulujen tutkimuspoliittiset ohjelmat alustajana vararehtori *Kalevi Piha*.

Julkaisusarja

Julkaisusarjan toimittamisesta huolehtii julkaisutoimikunta, jonka kokoonpano on ollut seuraava: Pj. prof. K. A. Telaranta, prof. Mika Kaskimies, ja prof. Fedi Vaivio. Vuoden 1974 lopussa valittiin sihteeriksi FT Henri Broms toimikunnan monivuotisen sihteerin KTM Jarmo Granfeltin pyydettyä eroa tehtävästään.

Vuoden 1975 alussa pantiin toimeen Oy Gaudeamus Ab:n ehdotuksen mukainen saneeraus julkaisusarjoissa. Samalla muutettiin sarjojen merkintää seuraavasti:

- A-sarja: tieteelliset teokset, mm. väitöskirjat
- B-sarja: tieteellisuontoiset tutkimukset, mm. lisensiaattityöt
- C-sarja: oppikirjat ja artikkelikokoelmat
- D-sarja: Helsingin kauppakorkeakoulun laitosten julkaisut

Samalla uusittiin sopimus Oy Gaudeamuksen kanssa ja päätettiin uudelleen A- ja B-sarjan kustannuseriaatteista.

Lukuvuoden 1974—75 aikana ovat ilmestyneet seuraavat teokset:

A-sarja:

- 10 *Jaakko Keto*; Elokuvalippujen kysyntä ja siihen vaikuttaneet tekijät Suomessa 1915—1972.
- 11 *Timo Salmi*: Joint Determination of Trade, Production, and Financial Flows in the Multinational Firm Assuming Risky Currency Exchange Rates.
- 12 *Heikki Urmas*: Työrauhajärjestelmä yhteiskunnan osajärjestelmänä.
- 13 *Aatto Prihti*: Konkurssin ennustaminen taseinformaation avulla.

C:I-sarja:

- C:I:26 *Timo Salmi*: Monikansallinen yritys ja lineaarinen optimointi.
- C:I:27 *Jouko Manninen*: Lineaarisen optimoinnin matemaatiikkaa.

C:III-sarja:

- C:III:4 *Eero Artto*: Laskentatoimi, rahoitus I. Artikkelikoelma.

Ulkomaisia luennoitsijoita

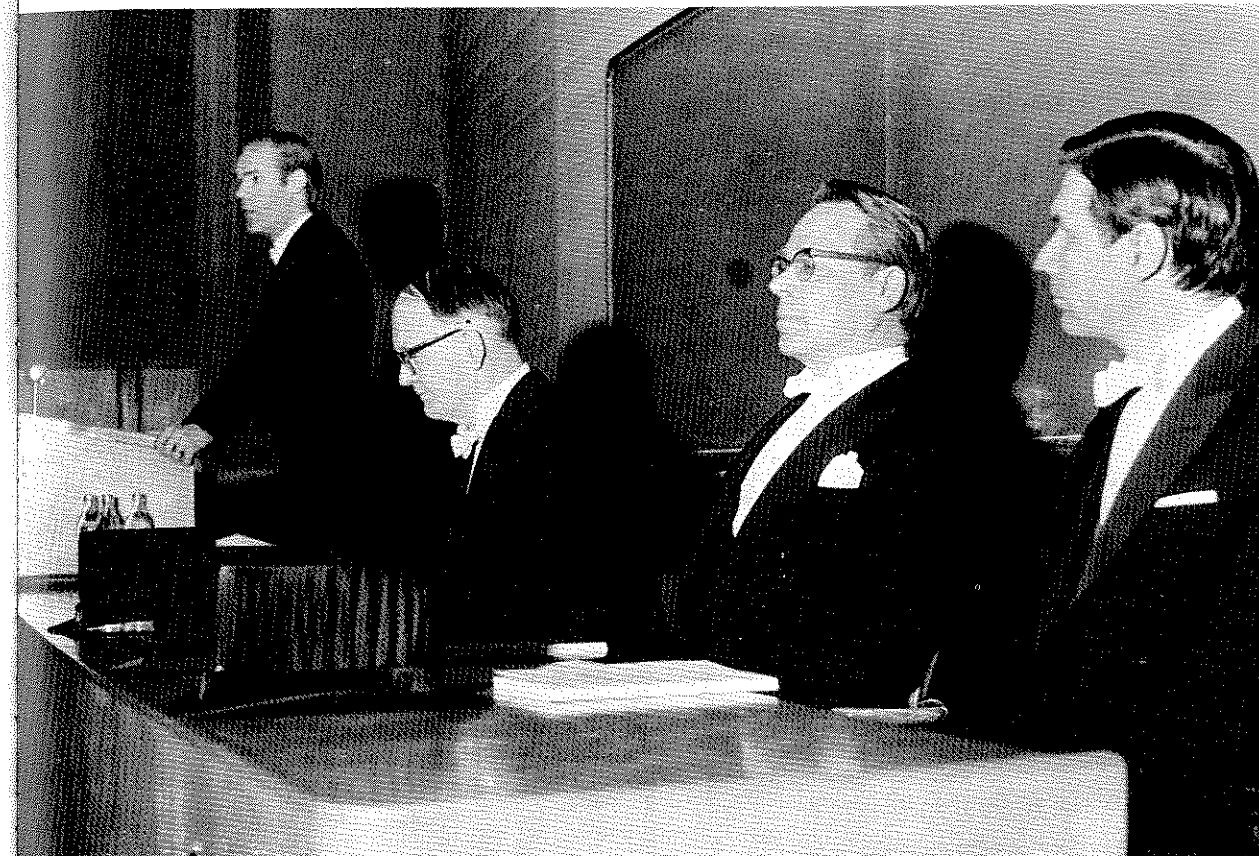
Seuraavat luennoitsijat vierailivat lukuvuoden 1974—75 aikana Helsingin kauppakorkeakoulussa ja antoivat myös ohjausta tutkimustyössä lähinnä jatko-jatko-opiskelijoille:

Professori *Aleksander Lukaszewicz*, Warsaw University, Institute of Economics 16. 9. 1974 "Polish Economy, Recent Developments and Future Prospects".

Professori *Gordon Wills*, Cranfield School of Management, Englanti 10.—21. 02. 1975 "Long Range Planning for Marketing" ja Marketing Distribution Planning".

Professori *Erich Langner*, Berliinin Humboldt-yliopisto, 17. 02. 1975, "Intensivierung in der Volkswirtschaft in der DDR und Erfahrungen der DDR bei der Überführung wissenschaftlich-technischer Erzeugnisse in die Produktion".

Professori *Gary L. Sundem*, University of Washington, 24. 04.

Korkeakoulussa oli lukuvuoden aikana kuusi tohtorinväitöstä. Kuvassa kauppat.lis. Matti Urrila väittelemässä tohtoriksi 25. 4. 1975. Istumassa vasemmalta kustos, professori Sakari Mattila sekä vastaväittäjät professori Mika Kaskimies ja professori Aarni Nyberg.

1975 "Accounting for Social Costs" ja "Accounting Policy Decisions as Social Choices"

Ekon. dr *Jan Bergstrand*, Handelshögskolan i Stockholm 24. 04. 1975 "Budgetering — Stockholmsskolans begrepp och principer".

Ekon.dr *Åke Magnusson*, Handelshögskolan i Stockholm, 24. 04. 1975 "Budgetuppföljningens informationsinnehåll".

Ekon.dr *Lars Östman*, Handelshögskolan i Stockholm 24. 04. 1975 "Redovisningen som administrativt styrmedel — styrning av divisioner med resultat- och räntabilitetsmått".

Professori *Scott Armstrong*, Wharton School, University of Pennsylvania, 08. 05. 1975 "An Alternative Approach to Management Education".

Professori *Herbert Kraus*, Institut für Organisation und betriebliche Datenverarbeitung, Universität Graz, 26. 05. 1975 "Teaching and Research in the Computer Field in Austria".

Dr. *K. C. Kuhlo*, Ifo-Institut für Wirtschaftsforschung, München, 19. 06. 1975 "Fragwürdige Makroökonomische Schätzgrundlagen Zeit- und Weltweiter Wohlstands-Wachstumspfade".

Helsingin kauppakorkeakoulun kehitysyhteistyöprojekti PRODEC

PRODEC'in toiminta on osa Suomen virallista kehitysyhteistyötä ja sen rahoittaa ulkoasiainministeriö. Pääosa PRODEC'in koulutustoiminnasta tapahtuu yhteistyössä UNCTAD'in ja GATT'in yhteisjärjestön International Trade Centren (ITC) kanssa.

Syyslukukaudella PRODEC järjesti seitsemännen perättäisen vienninedistämiskurssin 20 kehitysmaastipendiaatille. Kurssi kesti kaksi ja puoli kuukautta, ja sen osanottajina oli valtionhallinnon vienninedistämismiehiä ja yritysten vientimarkkinoijia Keniasta, Sambiasta, Tansaniasta ja Nigeriasta. Kurssin opetus oli englanninkielistä ja se käsitti mm. luentoja, case-harjoituksia, seminaareja ja yritysvierailuja. Lisäksi osanottajat tekivät käytännön markkinatutkimukset itä-afrikkalaisten tuotteiden vientimahdollisuuksista Pohjoismaihin. Kurssin opettajina toimi mm. Helsingin kauppakorkeakoulun ja elinkeinoelämän asiantuntijoita.

PRODEC on tehnyt ja ohjannut kehitysmaatutkimusta Helsingin kauppakorkeakoulussa sekä osallistunut kehitysmaaopetuksen ja -tutkimuksen valtakunnallisen yhteistyökomitean työhön. Koulutuksen ja tutkimuksen yhteydessä PRODEC on pitänyt yhteyttä vastaaviin ulkomaisiin laitoksiin.

PRODEC'in valvojina olivat koko lukuvuoden professorit *Jouko Paakkanen* ja *Mika Kaskimies*, kevätlukukaudella 1975 lisäksi professori *Fedi Vaivio*. Projektin akateemisena asiantuntijana ja pääopettajana oli KTL *Reijo Luostarinen*.

Syyslukukaudella toimivat projektisihteereinä ekonomi *Heikki Hyvärinen* ja KTK *Tapani Kaskeala*. Toimistosihteerin tehtäviä hoiti ekonomi *Anne Haggren*. Huhtikuun alusta 1975 otti uusi projektiryhmä vastaan tehtävänsä: projektiassistentti, KTM *Matts Andersson*, kurssisihteeri, KTM *Seppo Sipilä* ja toimistos sihteeri, kirj.vaiht. *Auli Hämesalo*.

Taloushistorian yleisluentoesarjassa oli yleisöllä tilaisuus esittää kysymyksiään sodanjälkeisestä työmarkkinapolitiikastamme luennoineille toimitusjohtaja Niilo Hämäläiselle (vas.) ja pankinjohtaja Päiviö Hetemäelle (oik.). Keskellä tilaisuuden puheenjohtajana toiminut professori Fedi Vaivio.

Taloushistorian yleisluentoesarja

Helsingin kauppakorkeakoulussa järjestettiin 07.—24. 04. 1975 Suomen viime vuosikymmenien taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä käsittelevä taloushistorian yleisluentoesarja "Yhteiskunta-kehityksemme käännekohtia", jossa tarkasteltiin eräitä Suomen talouselämän ja yhteiskunnan kehitykseen keskeisesti vaikuttaneita ja yhä vaikuttavia tekijöitä ja ilmiöitä.

Sarjan luennoijina toimivat maan taloushistorian tutkimuksen tunnetuimmat nimet sekä edustava ja asiantunteva joukko viime vuosikymmenien talous- ja yhteiskuntapolitiikan johtavia henkilöitä.

7.4. Akateemikko *Eino Jutikkala*:

Suomen maanomistusolojen historiaa

10.4. Dosentti *Hannu Soikkanen*:

Työväenliike ja industrialismi

14.4. Apul.prof. *Erkki Pihkala*:

Suomen ja Venäjän/Neuvostoliiton taloudelliset suhteet

17.4. Vt.prof. *Juhani Tauriainen*:

Suurperheistä lapsipulaan — Suomen väestökehitys 1850—1970

21.4. Pankinjohtaja *Päiviö Hetemäki*; Toimitusjohtaja *Niilo Hämäläinen*:

Sodanjälkeinen työmarkkinapolitiikkamme

24.4. Kansleri *Klaus Waris*:

Sodanjälkeinen raha- ja valuuttapolitiikkamme

Sarjan suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi erityinen järjestelytoimikunta, johon kuuluivat FT *Keijo Alho* (puh.joht.), apul.prof. *Erkki Pihkala*, toimistopäälliköt *Matti Sarakontu* ja *Kalevi Sarvikivi* sekä opintosihteeri *Asko Lindqvist*.

Lahjoitukset

Kalle Kaupin erikoisrahasto 20.000,—, Liikesivistysrahasto 10.000,—, Eevi ja Eemil Tannisen säätiö 10.000,—, Jenny ja Antti Wihurin rahasto 100.000,—.

Stipendivarat

Seuraavassa esitetään rahastojen pääomat 01. 01. 1975 siihen saakka kertyneine korkoineen. Miten korkovaroja on stipendeinä jaettu vuonna 1975, selostetaan jäljempänä luvussa VII.

Oskari Aromaan säätiön pääoma oli 149.401,31 ja korot 12.470,31, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 12.000,—.

Professori W. Bonsdorffin rahaston pääoma oli 179.704,24 ja korot 15.673,—. Rahastosta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 7.800,—.

Vakuutusyhtiö Fennian rahaston pääoma oli korkoineen 18.087,16. Kauppaneuvoksetar *Aino Haakin* lahjoitus 15.800,—.

Hanna ja Eino Haapalan lahjoitusrahaston pääoma oli 233.285,69 ja korot 19.360,35, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 19.000,—.

Kauppaneuvos Osk. Huttusen stipendiraahaston pääoma oli 4.631,70 ja kertyneet korot 1.109,21. Rahastosta julistettiin haettavaksi 800,—, joka jaettiin.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahaston pääoma oli 73.131,51. Rahaston korkovarot olivat 6.813,95, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 3.400,—.

Kalle Kaupin muistorahasto, pääoma 27.697,28 ja korko 2.296,74, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 2.200,—.

Kalle Kaupin erikoisrahasto, pääoma korkoineen oli 138.906,64. Rahastosta annettiin apurahoja 28.660,—.

Kauppakorkeakoulun keräyksen Naistoimikunnan stipendiraahasto, pääoma 22.342,53. Rahaston korkovarot olivat 2.311,20, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 2.300,—.

Kauppätieteiden Kandidaattiyhdistys r.y. Stipendiraahasto, pääoma oli 14.025,95 ja korko 944,91, mistä julistettiin haettavaksi ja jaettiin 900,—.

Kilpiä Oy:n rahaston pääoma 18.785,96 ja korot 1.559,12, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 1.400,—.

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahaston pääoma oli 2.155,77 ja korot 155,—, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 150,—.

Maanviljelysneuvos Alfred Kordelinin stipendiraahaston pääoma oli 6.474,87 ja korot olivat 611,71, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi ja jaettiin 450,—.

Kauppaneuvos K. H. Lehtisen stipendiraahaston pääoma oli 4.917,42 ja korot 801,62. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 600,—.

Kauppaneuvos I. Lindforsin rahasto, pääoma 22.339,10 ja korot 2.311,10, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 2.300,—.

Kauppaneuvos P. A. Luostarisen stipendiraahaston pääoma oli 7.925,99 ja korkovarot 654,37, joista tänä keväänä julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 650,—.

Oy Mars Ab:n stipendiraahaston pääoma oli 3.759,38. Rahaston korot olivat 344,46, joista tänä keväänä julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 300,—.

Tukkukauppias S. Mäntysen rahaston pääoma oli 20.515,55 ja korkovarot 1.700,35, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 1.500,—.

Maija ja Lauri Niiniojan rahaston lahjoituksesta 2.650,— julistettiin haettavaksi ja jaettiin 2.650,—.

V. P. Nurmilahden muistorahaston pääoma oli 15.808,50 ja korot 1.309,19, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 1.300,—.

Gustav Pauligin stipendiraoston pääoma oli 21.058,64 ja korot 1.745,71. Julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 1.700,—.

Pohjolan stipendiraoston pääoma oli 3.706,93 ja korot 301,03, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi 300,—.

Ekonomi L. Y. Sailen rahaston pääoma oli vuoden lopussa korkoineen 239.433,68.

Elin ja Evert Sellgrenin rahaston pääoma oli 2.784,56 ja korot 301,40, josta julistettiin haettavaksi 240,—.

Kauppaneuvos A. Sergejeffin stipendiraoston pääoma oli 60.280,43 ja korot 7.266,64, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 7.200,—.

Oy G.W. Sohlbergin Ab:n stipendiraoston pääoma oli 8.455,23 ja korkovarot 705,—, josta julistettiin haettavaksi 700,—.

Senaattori Otto Stenrothin rahaston pääoma oli 300.000,— ja stipendinä käytettävät voittovarot 52.000,—.

Oy Stockmann Ab:n 100-vuotisrahaston pääoma oli 108.470,39 ja korot 8.272,55, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 8.200,—.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahaston pääoma oli 44.540,61 ja korkovarot 3.075,56. Rahastosta julistettiin tänä keväänä matkastipendinä haettavaksi ja jaettiin 3.000,—.

Talous-Osakekaupan stipendiraoston pääoma oli 8.966,38 ja käytävissä olevat korot 737,75. Koroista julistettiin haettavaksi 550,—, mikä summa jaettiin.

Eevi ja Eemil Tannisen Säätiön lahjoitus 5.000,— julistettiin haettavaksi ja jaettiin.

Weilin + Göösin stipendiraosto oli vuoden vaihteessa 120.756,10 ja korkovarot 10.090,76.

Professori Henrik Virkkusen muistorahaston pääoma oli 87.649,36 ja korot 6.381,19, mistä julistettiin haettavaksi ja jaettiin 6.300,—.

Eeva ja Matti Virkkusen rahaston pääoma oli 35.950,17 ja korot 3.108,63, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 3.100,—.

Edellä mainittujen lisäksi ovat seuraavat rahastot, joiden pääoma on noin 2.000,—:

Herman Otto Geselliuksen stipendiraosto, Rudolf Geselliuksen stipendiraosto, Helsingin yleisen Ravintoyhdistyksen rahasto, Donovan Hjelmännin stipendiraosto, Kauppakorkeakoulun opettajien stipendiraosto, Konttoritekniiikan palkintorahasto, Kauppaneuvos Juho Lallukan muistorahasto, Kauppaneuvos Otto A. Malmin stipendiraosto, Olga ja J.

Nissisen stipendiraosto, Anni ja Samuli Pajarisen rahasto, Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahasto, Knut Wallinin stipendiraosto ja Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen rahasto.

Kirjasto (1974)

Pääkirjasto

Kirjaston kokoelmat karttuivat vuoden kuluessa 9.937 (1973 8.082) nidoksella, joista ostamalla saatiin 3.866 (1973 3.461) ja vaihtoina tai lahjoituksina 2.018 (1973 1.181) nidosta. Näiden lisäksi viettiin hankintakirjaan 4.053 (1973 3.140) nidosta, sarjoja ja aikakauslehtiä. Vuoden lopussa oli kirjaston nidosmäärä 125.316 (1973 115.379). Kotimaisten taloustieteellisten aikakauslehtien artikkeleita on luokiteltu 4.050.

Kirjasto on lisäksi solmittujen vaihtosuhteiden perusteella saanut ulkomaisista kauppakorkeakouluista ja yliopistojen taloustieteellisistä tiedekunnista väitöskirjoja ja julkaisusarjoja.

Lahjoittajista mainittakoon seuraavat, joista useimmat jatkuvasti lähettävät julkaisuja Helsingin kauppakorkeakoulun kirjastolle.

Oy Alko Ab, Asuntohallitus, Comission des Communautés Européennes, Bruxelles, Conference Board, New York, Ekonomiska Forskningsinstitutet vid Handelshögskolan i Stockholm, Eläketurvakeskus, Etelä-Karjalan Seutukaavaliitto, Etelä-Savon Seutukaavaliitto, ETLA, European Institute for Advanced Studies in Management, Brussels, Goethe-Institut, Hki, Göteborgs Universitet; eri laitokset ja kirjastot, Handelshögskolan i Stockholm, Biblioteket, Handelshögskolan vid Åbo Akademi, Handelshøjskolen i København; eri laitokset ja Bibliotek, Handelshøjskolen i Århus, Helsingin Kaupungin Kaupunkisuunnitteluvirasto, Helsingin Kaupungin Revisiotoimisto, Helsingin Kaupungin Tilastotoimisto, Helsingin Seudun Yhteiskuntatutkimuksen Neuvottelukunta, Helsingin Seutukaavaliitto, Helsingin Yliopisto ja sen eri laitokset (myös kirjasto), Hill Samuel Registrars (S.A.) Limited, Johannesburg, Hochschule St. Gallen für Wirtschafts- und Sozialwissenschaften, Imatran Voima, Insead, Fontainebleau, Israelin Suurlähetystö, Joensuu Korkeakoulu, Jyväskylän Yliopisto + laitokset + kirjasto, Kauppa- ja teollisuusministeriö, W.K. Kellogg Foundation, Battle Creek, Mich., KLM Royal Dutch Airlines, Schiphol, Korkeakoulu- ja Tiedepoliittinen Tutkimussäätiö, Kymenlaakson Seutukaavaliitto,

Kyriiri Oy, Lapin Lääninhallitus, Liiketaloustieteellinen tutkimuslaitos, Lunds Universitet; + kirjasto, Maatalouden Taloudellinen Tutkimuslaitos, Muoviyhdistys, National Consumer Finance Assoc., Washington D.C., Neuvostoliittoinstituutti, Norges Handelshøyskoles Bibliotek, Odense Universitetsbibliotek, Oulun Yliopisto, Pohjoismaiden Neuvosto, Vakuutusosakeyhtiö Pohjola, Rakennusalan Työeläkekassa, Rockefeller Foundation, New York, SIDA, Tukholma, SITRA, Societas Geographica Fenniae, SOK, Stockholms Universitet; + laitokset; kirjasto, Oy Strömberg Ab, Suomen Pankki, Suomen Tukkukauppiain liitto, Svenska Handelshögskolans Bibliotek, Taloudellinen Suunnittelukeskus, Taloustieto R.Y., Tampereen Yliopisto + laitokset + kirjasto, Teknillinen Korkeakoulu, Tilastokeskus, Turun Kauppakorkeakoulu, Turun Yliopisto + kirjasto + laitokset, Työvoimaministeriö, Umeå Universitet + laitokset, United States Information Service, Hki Universitets Bibliotek, Uppsala, University of California, Los Angeles, University of Oslo, University of Warwick, Coventry, Universitäts- und Stadtbibliothek Köln-Lindenthal, Universitätsbibliothek Erlangen-Nürnberg, Uppsala Universitet, eri laitokset, Vaasan Kauppakorkeakoulu, Vakuutusalan Koulutuskeskus, "Valtio", Varsinais-Suomen Seutukaavaliitto, Åbo Akademi + Bibliotek, Ålands Landskapsstyrelse.

Lisäksi ovat lukuisat tutkimus- ja oppilaitokset, liikeyritykset, pankit ja vakuutuslaitokset lahjoittaneet kirjastolle toimintakertomuksensa. Seuraavat yksityishenkilöt ovat tehneet lahjoituksia kirjastolle: Prof. L. Drockila, KTT J. Keto, prof. Matti Leppo, KTT Jorma Pohjanpalo ja talousjoht. Heikki Soininvaara.

Kirjasto esittää kaikille lahjoittajille parhaat kiitoksensa.

Vuoden kuluessa annettiin korkeakoulun pääkirjastosta 23.633 (1973 24.557) kotilainaa, mikä kurssikirjaosastosta annettujen lainojen kanssa teki yhteensä 64.002 (1973 65.228) kotilainaa. Lainojen uusimisia tehtiin yhteensä 7.932 (1973 8.658) ja kirjojen tilauksia käsiteltiin 20.045 (1973 21.849). Lisäksi lainattiin 22.757 (1973 23.316) nidosta lukusaliin. Kaukolainoja annettiin 1.597 (1973 965) nidosta ja saatiin 360 (1973 107). Vuoden aikana oli päiväkirjaan merkittyjä lukusalikäyntejä 18.288 (1973 17.012). Kirjastoon tuli kaikkiaan 1010 aikakauslehteä, joista 830 ulkomaista. Kirjastossa olevalla raha-automaatilla toimivan kopiointikoneen Rank Xerox 720 käyttö on ollut erittäin suuri. Jäljenteitä otettiin sekä omia kokoelmia että asiakkaita varten n. 200.000 (1973 160.446) aukeamaa.

Kirjaston hankinnoista ilmestyi vuoden aikana 12 uutuustiedotusta, joista jaettiin n. 420 korkeakoulun ulkopuolisille laitoksille ja yksityiselle henkilölle.

Kirjastoa on useassa eri yhteydessä esitelty koti- ja ulkomaisille vieraille. Kortistojen, hakuteosten ja muiden tiedonlähteiden käytöstä on korkeakoulun 14 seminaariryhmälle annettu opastusta sekä pitemmälle ehtineille opiskelijoille AV-opetusta taloustieteellisten tiedonlähteiden käytössä. Uusille opiskelijoille on jaettu kirjaston käyttöä esittelevä moniste.

Kirjaston tietopalvelu näyttää vaativan yhä merkittävemmän osan kokonaistyöpanoksesta. Kirjastossa on jo pitkäkän aikaa suoritettu kirjallisuuspalvelua etsimällä materiaalia ja laatimalla luetteloita asiakkaille eri aiheista. Kuten aikaisemmin, tarjottiin korkeakoulun tutkijoille ja opettajille mahdollisuus jatkuvasti osallistua kirjaston selektiiviseen tiedonjakeluun k.o. henkilöiden toivomusten mukaisista aiheista. Vuoden loppuun mennessä oli 25 tutkijalle toimitettu viitemateriaalia sekä kotimaisesta että ulkomaisesta kirjallisuudesta yhteensä 1421 viitettä.

Kirjaston muiden käyttäjien tiedusteluja neuvoille saapui vuoden kuluessa 2.065. Tiedustelujen laajuus vaihteli suuresti, ja ne aiheuttivat työtä 5 minuutista 7 tuntiin. Varsinaisina informaattikoina toimineet kaksi virkailijaa ovat tehneet tiivistelmiä eri tiedonaloilta ja hoitaneet pisimmät haut.

Kotimaisten talous- ja yhteiskuntatieteellisten aikakauslehtien luokittelua on jatkettu entiseen tapaan. Artikkelit on luokiteltu ja luetteloitu. Korttipalvelu on ollut maksullinen ja sen hinta on ollut 250 mk/v. 65:lle asiakkaalle on lähetetty vuoden aikana 26 korttisarjaa, joissa oli yhteensä 2.582 viitekorttia. Kirjasto on osallistunut European Management Documentation Groupin toimintaan lähettämällä EMDOCille 220 viitettä varustettuna englannin kielisin abstraktein, jotka kirjasto on kirjoittanut. Kirjastossa on saatu päätökseen monivuotinen, kansainvälinen UDK-luokituksen uudelleen laatiminen yhteiskunta- ja taloustieteiden osalta. Työn teettäjä on Fédération International de Documentation'in Suomen osasto. FM Leila Korhonen sai valmiiksi vuoden 1974 aikana Meksikon ulkoasiainministeriön Ibero-Amerikkalaiselle Instituutille lahjoittamien n. 2.000 niteen järjestely- ja luottelointityön. Kirjastosta on tehty sekä aineenmukainen että tekijänmukainen luettelo, joita säilytetään pääkirjaston lainaustoimistossa.

Kirjaston oma julkaisusarja aloitettiin v. 1972. Sen tarkoituksena on systemaattisesti kartoittaa kotimainen kirjallisuus liiketalous- ja

kansantaloustieteiden aloilta. Tavoite on saavutettu, kun toimivuoden aikana valmistui vuosiluettelo kummaltakin alalta. Sarjassa on vuoden kuluessa ilmestynyt kahdeksan bibliografiaa:

Ruokonen, Kyllikki, Kuljetustalous. Kirjallisuus Suomessa 1945-1972. I.

Ruokonen, Kyllikki, Kuljetustalous. Kirjallisuus Suomessa 1945—1972. II.

Ruhanen, Tuula, EEC — EFTA — NORDEK.

Sundquist, Ritva. Tuotannon organisaatio, suunnittelu ja valvonta.

Ruokonen, Kyllikki, ATK-kirjallisuutta. Kotimaisia aikakauslehtiarikkeita 1945—1973.

Vaisto, Erkki & Helsilä, Martti, Yhteiskuntatieteellinen tutkimus Suomessa 1960—1973. II.

Vaisto, Erkki, Kansantaloustieteellinen kirjallisuus Suomessa 1973.

Vaisto, Erkki, Liiketaloustieteellinen kirjallisuus Suomessa 1973.

Kirjastotoimikunta on toimintavuoden 1974 aikana kokoontunut 3 kertaa. Toimikunnan kokoonpano on kuluneen vuoden aikana ollut seuraava: Pj. prof. *Arvi Leponiemi*, varapj. kirjastonjohtaja *Henri Broms*, opettajakunnan edustaja *KTL Kyösti Pulkkinen*, Kauppakorkeakoulun assistentit ry:n edustaja *Kim Kuusi*, KY:n edustajana keväällä *Esa Ahonen*, syksyllä *Tarja Huttunen*. Kirjaston henkilökunnan edustajana on ollut keväällä *Tuula Mäkinen* ja syksyllä *Tuula Ruhanen*. Toimivuoden aikana kirjastotoimikunta on:

- käsitellyt virastodemokratiatoimikunnan mietintöä tutkineen työryhmän ehdotusta sanotun mietinnön tulosten soveltamiseksi kirjastossa
- käsitellyt kirjaston ohjesääntöehdotusta, mutta todennut asian eteenpäin viemisen olevan valtiollistamisen johdosta ennenai-kaista
- käsitellyt kirjaston vuosikertomusta
- käsitellyt kirjaston hankintasuunnitelmia ajalle 1. 8.—31. 12. 1974
- käsitellyt kirjaston ATK-suunnitelmia vuodelle 1975

Kirjasto ja lukusali ovat kertomusvuonna olleet avoinna klo 9—20, lauantaisin klo 9—14 sekä kesäaikana klo 14—19.30.

Kurssikirjaosasto

Kuluneen toimintakauden aikana on kurssikirjaosastoon hankittu 1.746 nidettä. Toimintavuoden lopussa oli kurssikirjojen määrä kurssikirjaosastossa kaikkiaan 11.355 nidosta.

Toimintavuoden aikana annettiin kaikkiaan 40.369 (1973 40.671). Käsikirjastolainoja tehtiin kuluneen toimintavuoden aikana 16.067 (1973 17.462) ja lukusalikäyntejä oli 12.258 (1973 8.832). Tilauksia tehtiin kuluneen toimintavuoden aikana 14.082 (1973 15.375). Kirjalainojen uudistuksia tehtiin toimintavuoden aikana 3.980 (1973 4.158).

Kurssikirjaosaston kirjastotoimikunta on toiminut kertomusvuoden alkupuolella seuraavassa kokoonpanossa: puheenjohtajana Helsingin kauppakorkeakoulun edustaja assistentti, *KTM Roy Dahls-
tedt*, Helsingin kauppakorkeakoulun kirjaston edustajana amanuenssi, *HOK Erkki Vaisto* ja Helsingin kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan edustajina kauppat. ylioppilaat *Matti-Jussi Pollari* ja *Keijo Halinen*. Helsingin kauppakorkeakoulun kirjaston edustajana toimi edelleen amanuenssi, *HOK Erkki Vaisto*. Kirjastotoimikunnan sihteerinä on toiminut kurssikirjaosaston vastaava hoitaja *HUK Markku Kahri*. Kokouksissa on ollut läsnä asiantuntijana kirjastonjohtaja, *FT Henri Broms*.

Kurssikirjasto on ollut avoinna lukukausien aikana lainaustoimisto maanantaista perjantaihin klo 11.00—18.00, lauantaisin ja aattoina klo 9.00—14.00. Lukusali on ollut avoinna lukukausien aikana maanantaista perjantaihin klo 9.00—20.00, lauantaisin ja aattoina 9.00—14.00. Kesällä 1. 6. 1974—31. 8. 1974 kurssikirjaosasto on ollut avoinna klo 14.00—19.30. Suljettuna kurssikirjaosasto on ollut kesällä 24. 6.—13. 7. 1974.

Laskentakeskus

Lukuvuoden 1974—1975 aikana on Helsingin kauppakorkeakoulun käytössä ollut kolme tietokonelaitteistoa. Laskentakeskuksen tiloihin sijoitettu IBM S/1130 on toiminut korkeakoulun omissa tehtävissä. Lisäksi opetusministeriön korkeakoulujen käyttöön asettamia suurtietokonetta UNIVAC-1108 sekä osituskäyttösystemiä HP-2000 B on käytetty aikaisempia vuosia huomattavasti tehokkaammin. Osituskäyttöä varten korkeakoululla on 19 etäispäätettä, joista 11 sijaitsee laskentakeskuksen tiloissa.

Laskentakeskuksen tehtävät jakautuvat kolmeen lähes yhtä suureen alueeseen: hallinnon (25 %), opetuksen (30 %) sekä tutkimuksen (45 %). Kukin sektori kuormittaa eri tietokonelaitteistoja varsin eri suhteessa:

	IBM S/1130	UNIVAC-1108	HP-2000 B
hallinnon sovellutukset	95 %	5 %	—
opetukseen liittyvät tehtävät	25 %	15 %	60 %
tutkimustehtävät	60 %	35 %	5 %

Hallinnollisten sovellutusten mittavin kohde on oppilas- ja opintosuoritusrekisteröintisysteemit. Lukuvuoden aikana kirjattiin yli 35.000 opintosuoritusta. Rekistereistä ajettiin n. 3.000 opintokirjanotetta. Lisääntyvä välikuulustelujen sekä luentosarjoihin liittyvien harjoitustehtävien rekisteröinti kasvattaa tuntuvasti esitettyjä kirjausmääriä.

Opetusohjelmaan liittyviä oppilastöitä on lukuvuoden kuluessa ajettu yli 35.000 kappaletta. Liiketaloustieteiden lisäksi on tietokoneella suoritettavia oppilastöitä teetetty mm. kansantaloustieteen, talousmatematiikan, tilastotieteen sekä maantieteen kursseihin liityen.

Tutkimukseen liittyviä töitä on määrällisesti eniten ollut laudaturtutkielmien ryhmässä. Ajoja on suoritettu myös neljään väitöskirjaan ja useaan liseniaattitutkielmaan liittyen.

Lukuvuoden aikana laskentakeskus on järjestänyt muutamia koulutustilaisuuksia korkeakoulun henkilökunnalle sekä tutkijoille. Lisäksi laitoksen henkilökuntaa on osallistunut kursseille sekä tietojenkäsittelypäiville.

Lukuvuoden aikana on laskentakeskuksen toimintaa huomattavasti sävyttänyt uuden, IBM S/1130 laitteistoa korvaavan laitteiston tutkiminen sekä vaihtomahdollisuuden käytännöllisten toimenpiteiden selvittely.

Audiovisuaalinen laitos

Kielistudiot

Vieraiden kielten suuri merkitys Helsingin kauppakorkeakoulussa ilmenee myös kielistudio-opetuksessa. Ensimmäisenä oppilaitoksena maassamme Helsingin kauppakorkeakoulu on integroinut kielistudio-opetuksen kielten opetukseen. Vuonna 1962 hankittu 30-paikkainen Philips-avokelastudio on kevätlukukauden 1974 aikana

korvattu suomalaisvalmisteisella automaattisella Sähkötaso-National-kasettistudiolla. Kevätlukukaudella 1975 hankittiin korkeakouluun 18-paikkainen samanmerkkinen kasettistudio. Elektron-studion 32 paikkaa mukaanluettuna toimii korkeakoulussa näin ollen kolme studiota, joissa on $18 + 25 + 32 = 75$ AAC-paikkaa. Kasettistudioissa on sitä paitsi 3 + 5 AA-paikkaa, jonka lisäksi on järjestetty 3 erillistä kasetti-itseopiskelupaikkaa. Varsinainen itseopiskelu on järjestetty Elektron-studioon. Myös opettajan antaman opetuksen aikana vapaiksi jäävät oppilaspaikat voidaan käyttää itseopiskelua varten. Tämän lisäksi on viitteen luentosaliin hankittu ”audio-pöytä”, joiden avulla opettajat voivat täydentää luentojaan nauha- tai levyohjelmin. Suullisen kieltenopetuksen n. 130 viikkotuntia jakaantuvat tasan studioiden kesken.

Lukuisten kotimaisten viraiden lisäksi on korkeakoulun studioissa käynyt monia ulkomaisia vieraita. Kielistudion esimies, lehtori C.-A. von Willebrand on luennoinut Helsingin kauppakorkeakoulun kielistudio-opetuksesta mm. kansainvälisen yhdistyksen ”Sprache und Wirtschaft” vuosikokouksessa 1973 Kufsteinissa Itävallassa, dosenttikollokviumissa Erlangen-Nürnbergin yliopiston kielikeskuksessa ja antanut lausunnon Augsburgin yliopiston kielikeskuksen perustamisesta. Useat Helsingin kauppakorkeakoulun kielten opettajat ovat valmistaneet studioihin soveltuvia ohjelmasarjoja. Kielistudio-amanuenssina on toiminut HuK *Christine Tammisto* ja hänen sijaisenaan fil.yo. *Hannu Kalla*. Iltaisin tapahtuvan itseopiskelun ohjauksesta ovat huolehtineet eräät kielten opiskelijat, joilla on näin ollut tilaisuus tutustua lähemmin kielistudiotekniikkaan.

Kuvalaitos

Kuvalaitoksen tehtäviin kuuluu opetustarkoitukseen ja muuhun korkeakoulun käyttöön tarvittavien kuvamateriaalien, valokopioiden sekä offsetmonisteiden valmistaminen. Tämän lisäksi keväällä 1974 hankitut opetustelevisiolaitteet ovat kuvalaitoksen hoidossa.

Kesällä 1973 keskitettiin korkeakoulun monistustyöt siten, että kuvalaitokseen hankittiin korkeakoulun monistustarpeita vastaavat offset-laitteet. Näihin kuuluu painolevyjen (mastereiden) valmistukseen tarkoitettu kamera AM 805, jonka avulla voidaan portaatomasti alkuperäiskappaletta pienentää aina 45 %:iin asti ja samaten suurentaa 150 %:iin. Kamerassa käytetään ns. pahvimastereita, joiden hinta tällä hetkellä on jokseenkin sama kuin valokopioiden.

Painokoneeksi hankittiin puoliautomaattinen offsetkone MULTILITH 1250, jonka painatusnopeus parhaimmillaan on yli 10.000 liuskaa tunnissa. Koneessa voidaan monistaa eri paksuisia papereita, alkaen tavallisesta kirjoituspaperista (48 gr/m²) aina kansilehtikartonkeihin (300 gr/m²) asti.

Monisteiden valmistuksen hitain työvaihe, lajittelu, on ratkaistu hankkimalla NORFIN 104 -lajittelija, jonka avulla saadaan kerralla lajitelluksi 104 valmista monistetta. Lajittelija toimii erillisenä yksikönä, eikä ole sidottu painokoneeseen. Laitteistossa voidaan lajittelunopeus säätää lajiteltavan paperin paksuuden mukaan 8.000—18.000 liuskaa tunnissa.

Offsetpainossa monistetaan kuukausittain keskimäärin 300.000 liuskaa. Viime lukuvuoden aikana painolevyjä käytettiin kaikkiaan 25.000 kpl, joilla monistettiin yhteensä noin 3,5 milj. liuskaa, keskimäärin yhdellä painolevyllä noin 140 liuskaa.

Kevätlukukauden -75 alusta muodostettiin opetuksessa käytettävistä myytävistä luentomonisteista "HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN OPETUSMONISTEITA" -sarja, jossa toistaiseksi on ilmestynyt seuraavat monisteet:

1. *Seppälä Vesa, Valkonen Tapani, Viitanen Jorma*: Talous ja yhteiskunta.
2. *Larmola Eero*: Rakennekaavioita.
3. *Larmola Eero*: Toimintaverkot.
4. *Prepula Eero, Torkko Pauli*: Eko-tehtävä.
5. *Pulkinen Kyösti*: Toiminnan vaatimukset organisaation rakenteen suunnittelun lähtökohtina.
6. *Saarsalmi Meeri*: Johtamistiede markkinoinnissa.
7. *Saarsalmi Meeri*: Kuluttajan valintateoria ja kysyntätutkimus.
8. *Artto Eero*: Yrityksen rahoitus, systematiikka ja mukauttamistavat.
9. *Salmi Timo*: Numeerinen analyysi.
10. *Salmi Timo*: Systemit CI B-osa. Harj.tehtävien ratkaisut.
11. *Voutilainen Eero*: Henkilöstöhallinto ja sen kehittäminen.
12. *Raunio Timo*: Fortran IV, ohjelmointikielen perusteet.
13. *Kervinen Kauko*: Luovuudesta.
14. *Salmi Timo*: Systemit CI B-osa. Luentomoniste 2.p.
15. *Asp Kari*: Täydentäviä lisäyksiä...
16. *Keloharju Raimo*: Talousdynamiikka II
17. Pharmag case
18. LTT, systeemit; Yritysmallit, kevät 1975

19. Delaware-yhtymä case
20. Korvaamaton mies case
21. Dansk designs limited case
22. *Gahmberg Henrik*: Organisaation toiminta ja ohjaus

Valokopioiden valmistamista varten kuvalaitoksessa on RANK XEROX 7000 -valokopiokone, jolla valmistetaan korkeakoulun keskushallinnon, opettajien sekä oppilaiden tilaamat kopiot. Lukuvuoden aikana tällä kopiokoneella otettiin kaikkiaan 207.800 jäljennöstä.

Opetuksessa tarvittavien diakuvien sekä korkeakoulun eri tilaisuuksista otettavien valokuvien valmistukseen kuvalaitoksessa on LEICA M- ja LEICAFLEX SL -kamerat sekä valokuvauslaboratoriossa Leitzin REPROVIT-jäljennöslaitte ja puoliautomaattinen suurenkone FOCOMAT I C-COLOR.

Korkeakouluun hankittiin keväällä 1974 japanilaiset SONY-opetustelevisiolaitteet, joilla on tarkoitus tehdä erilaisia opetusta havainnollistavia ja selventäviä kuvanauhoitettuja ohjelmia.

Laitteita tullaan käyttämään em. lisäksi eri laitosten pienryhmien case-harjoitusten kuvanauhoittamiseen, ATK-laitteiden ja niiden käytön esittelyyn sekä kielten erikoiskursseihin.

Hankittu laitteisto käsittää tällä hetkellä kuvanauhurin SONY AV-3670 CE, 2 kpl studiokäyttöön tarkoitettua TV-kameraa SONY AVC-4200 ACE, kuvasekoittimen SEG-2CE, 3 kpl mikrofoneja sekoittimeen, 3 kpl tarkkailumonitoria PVM-90CE sekä 2 kpl tarkkailumonitoria CMV-110 UET, kannettavan kuvanauhurisysteemin, jossa kamerana toimii SONY AVC-3420CE ja kuvanauhurina SONY AV-3420CE. Saliin 312 on rakennettu kiinteä TV-esitysten seurantamahdollisuus, joka käsittää 6 kpl salin kattoon kiinnitettyä SALORA BOSTON 24 B-monitoria ja SONY RF-modulaattorin, jonka avulla kuvanauhoitettu tai suora TV-lähete voidaan vastaanottaa salissa kanavalla 3.

Lukuvuoden aikana on tehty varsinaisia opetusfilmejä:

LTT, systeemit: "ETÄISPÄÄTTEEN KÄYTÖN ESITTELY", "REIKÄKORTIN ESITTELY" ja "LÄVISTYSKONEEN ESITTELY".

Kielistudio: "HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN KIELISTUDIOT".

- Suomen kieli: "SANELIMEN KÄYTTÖ"
- Englannin kieli: "SPEAK UP" -sarjan osa 1. "BREAKING THE ICE"
- Englannin kieli: "THE BELLCREST STORY" 13 osainen BBC:n valmistama sarja. (Sarja kuvanauhoitettu vastaavasta musta-valkoisesta filmistä).

Kuvalaitoksen hoitajana on toiminut lukuvuoden aikana *Kullervo Myllyrinne*, AV-mekaanikkona *Penkki Hertteli* ja laboratorioapulaisena *Marita Laine*, jotka ovat myös vastanneet televisio-opetuksen teknillisestä toteutuksesta. Lisäksi kuvalaitoksessa on laboratorioapulaisena *Kristiina Pihlman*, offsetmonistajina *Eini Vaartio* ja *Peter Hyrkäs*.

III Jatko- ja täydennyskoulutus

Tohtoriohjelma

Jatkokoulutus on kertomusvuonna noudattanut tohtoriohjelmissa jo edellisten kahden lukuvuoden aikana muotoutuneita suuntaviivoja. Pääainekohtaisilla tutkimustyöseminaareilla sekä menetelmäkohtaisilla tutkimusseminaareilla on ollut keskeinen sija.

Tohtoriohjelman puitteissa on järjestetty koko lukuvuoden kestänyt menetelmäkohtainen tutkimusseminaari, jota on johtanut professori *Aarni Nyberg*. Koulun omien opettajien ja tutkijoiden lisäksi ovat seminaarissa vierailleet professori *Pertti Kettunen* Jyväskylän yliopistosta, professori *Jouko J. Paunio* ja professori *Penkki Pöyhönen* Helsingin yliopistosta, professori *Ilari Tyrni* Tampereen yliopistosta ja apulaisprofessori *Erkki Pihkala* Helsingin yliopistosta.

Kaikille jatko-opiskelijoille, tutkijoille ja opettajille tarkoitetut tieteen filosofian jatko- ja peruskurssit sekä talousteorian historiaa käsittelevän kurssin johti lehtori *Marja-Liisa Kakkuri-Ketonen*.

Säännöllisiä tutkimustyöseminaareja järjestettiin kertomusvuonna seuraavissa aineissa: liiketaloustieteet: hallinto, markkinointi ja laskentatoimi sekä kansantaloustiede. Muutamia kertomusvuonna pidetyt laudaturtason luentosarjat soveltuivat myös jatko-opiskelijoille heidän pääaineensa suorituksiksi. Menetelmäkohtaisesta opetuksesta vastasi talousmatematiikan ja tilastotieteen laitos.

Korkeakoulussa vierailleet ulkomaiset luennoitsijat, professori *Scott Armstrong*, Wharton School, University of Pennsylvania, professori *Gordon Wills*, Cranfield School of Management, professori *Erich Langner*, Humboldt Universität, Berlin, Dr. *K. C. Kuhlo*, Ifo-Institut für Wirtschaftsforschung, München sekä ekon.dr. *Jan Bergstrand*, ekon.dr. *Åke Magnusson* ja ekon.dr. *Lars Östman*, Handelshögskolan I Stockholm, antoivat vierailunsa aikana myös henkilökohtaista ohjausta tutkimustyötä suorittaville jatko-opiskelijoille.

Kertomusvuoden päättyessä oli tohtoriohjelmaan rekisteröity 149 jatko-opiskelijaa. Heistä 25 on suorittanut lisensiaatin tutkinnon. Jatko-opiskelijat jakautuivat pääaineittensa mukaan seuraavasti:

	KTK-tutk. suorittaneet	KTL-tutk. suorittaneet	Yht.
Hallinto	20	5	25
Laskentatoimi	32	5	37
Markkinointi	28	3	31
Systeemit	10	1	11
Kansantaloustiede	26	11	37
Talousmaantiede	5	—	5
Tavarateknologia	1	—	1
Oikeustiede	1	—	1
Sosiologia	1	—	1
	<u>124</u>	<u>25</u>	<u>149</u>

Tohtoriohjelman johtoryhmään ovat kertomusvuonna kuuluneet professori Aarni Nyberg puheenjohtajana, professorit *Reijo Helle*, *Veikko Jääskeläinen*, *Oiva Laaksonen*, *Veikko Leivo*, *Sakari Mattila*, *Jouko Paakkanen*, ja *Osmo A. Wiio*, vt. professori *Jouko Lehtovuori*, dosentti *Reijo Ruuhela* ja KTM *Risto Tainio*. Tohtoriohjelman sihteerinä on toiminut KTM *Tytti Oukari-Hannonen* 15. 1. 1975 saakka ja KTK *Maini Mannerkoski* 1. 3. 1975 lähtien.

Johtamiskoulutusohjelma (JOKO)

Lukuvuoden aikana toteutettiin Kauppakorkeakoulussa syksyllä 1970 aloitettu koulutusmuoto, lukuvuoden mittainen johtamistehäviin valmistava liiketaloudellinen täydennyskoulutusohjelma viidennen kerran. Johtamiskoulutusohjelman tavoitteina oli:

- tietojen ja johtamisen tekniikoiden syventäminen ja uusiminen liiketalouden eri alueilla
- liiketaloudellisten ongelmien havainnointi-, formulointi- ja analysointitaidon kehittäminen
- näkemyksien antaminen yrityksen ja sen ympäristön suhteista ja vuorovaikutukseen vaikuttavista tekijöistä
- yrityksen johtamisessa tarvittavan osatoimintojen yli ulottuvan kokonaisnäkemyksen antaminen
- organisaatioiden toiminnan edellyttämän yhteistyötaiton kehittäminen
- entistä parempien lähtökohtien antaminen itsensä jatkuvaan kouluttamiseen

Tämän koulutusmuodon perusajatuksena on koulutuksen ja työkokemuksen vuorovaikutuksen mahdollisimman laajamittainen hyväksikäyttö. Siksi JOKO on toteutettu niin, että opiskelu on mahdollista työtehtävien hoitamisen ohella. Ohjelma on käsittänyt 12 lukuvuoden aikana joka kolmas viikko toteutettavaa viikon opiskelujaksoa.

Johtamiskoulutusohjelman suunnittelussa on kiinnitetty huomiota ohjelman soveltuvuuteen niin talouselämän kuin julkisen hallinnonkin piirissä toimiville johtamistehtäviin valmistuville henkilöille. Koulutusohjelmaan sisältyi 490 opetustuntia ja se muodostui seitsemästä aineesta. Aineet olivat: Yritys ja sen ympäristö, Päätöksenteko ja kvantitatiiviset menetelmät, Talouden suunnittelu ja valvonta, Yrityksen rahoitus, Markkinoinnin johtaminen, Organisaatio ja henkilöresurssit sekä Yritysstrategia. Opetuksen ainekohtaisesta suunnittelusta ja koordinoinnista on vastannut kuhunkin aineeseen nimitetty pääopettaja. Ohjelman osanottajilta vaadittiin koulutuksen omaksumisen edellyttämiä perustietoja sekä lyhyehkön käytännön kokemuksen kautta saavutettua johtamisen ongelmien tunte-
musta.

Johtamiskoulutusohjelmaan osallistuivat lukuvuonna 1974—75 seuraavat henkilöt:

Ahlbäck, Folke; Aaltonen, Manu; Anttila, Heikki; Arle, Martin; Artamo, Arvi; Autio, Veikko; Danska, Anja; Haapaniemi, Esa; Hannonen, Pentti; Harju, Harri; Hautajärvi, Taisto; Heikonen, Seppo; Helling, Rainer; Herrala, Timo; Hildén, Terho; Hirvelä, Jorma; Huikko-nen, Vesa; Illi, Matti; Joronen, Reijo; Jouppila, Heikki; Jylänki, Rauno; Kankainen, Seppo; Kansanen, Olli; Koivu, Heikki; Koivusaari, Pekka; Koskinen, Kalevi; Kosonen, Ossi; Lahelma, Heikki; Lahti, Risto; Leander, Pekka; Lehtinen, Erkki; Liippala, Asko; Lilja, Jouko; Lillkäll, Björn; Linna, Kauko; Lounela, Risto; Lustig, Eero; Mannström, Svante; Miettinen, Juhani; Murtoaro, Jukka; Mäkelä, Sakari; Nieminen, Kari; Pilkama, Eero; Puonti, Kalevi; Pättiniemi, Antti-Jussi; Rahikka, Topi; Saarela, Martti; Saari, Kari; Seppelin, Kalevi; Silmujärvi, Teuvo; Smeds, Håkan; Suomi, Jorma; Tikka, Hannu; Tuunainen, Jouko; Vartiainen, Juhani; Vehkaoja, Juhani; Wennerkoski, Kari; Veräjänkorva, Jorma; Vesanto, Timo; Wickholm, Clas.

Johtamiskoulutusohjelmasta vastaavina henkilöinä ovat toimineet professori *Jouko Paakkanen* valvojana, KTL *Kaj Gustafsson* johtajana, ekonomi *Kristiina Lehmusto* kurssiassistenttina, OTK *Heikki Niskakangas* assistenttina sekä kauppat. yo *Anu Pietilä* toimistosihteerinä.

Liikkeenjohdon Instituutti (LIFIM)

Kauppakorkeakoulu on ollut Liikkeenjohdon Instituutin kannatusyhdistyksen varsinaisena jäsenenä yhdistyksen perustamisesta lähtien vuonna 1964 samoin kuin Liikkeenjohdon Instituutin Säätiön jäsen. Liikkeenjohdon Instituutin tehtävänä on johtamiskoulutuksen ja siihen läheisesti liittyvien toimintojen toteuttaminen ja kehittäminen maassa sekä johtamiskysymyksiin kohdistuva tutkimus-, julkaisu- ja tiedotustoiminta.

Liikkeenjohdon Instituutin Säätiön valtuuskunnan puheenjohtajana on toiminut rehtori *Jaakko Honko*, joka on toiminut myös Liikkeenjohdon Instituutin kannatusyhdistyksen hallituksen puheenjohtajana. Säätiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut professori *Lars Wahlbeck*. Instituutin johtajana on toiminut tekn. lis. *Pekka Kainulainen*.

IV Opettajain ja virkailijain kirjallinen tuotanto sekä toiminta korkeakoulun ulkopuolella

Toiminnastaan korkeakoulun ulkopuolella, luottamustehtävistään, saamistaan huomion- ja kunnianosoituksista ja kirjallisesta tuotannostaan ovat opettajat ja virkailijat antaneet vuosikertomusta varten seuraavat tiedot:

AALTIO, ERKKI:

Teknillisen korkeakoulun dosentti. As. Oy Pähkinäranta, johtokunnan puheenjohtaja. Luennoinut 27. 1. 1975 Suomen Pakkausyhdistyksen jatkokoulutuskursseilla aiheesta "Paperin laatua ohjaavat valmistustekijät". Osallistunut 3.—10. 5. 1975 EUCEPA-kongressiin "Paperiteollisuuden uudet potentiaaliset raaka-ainelähteet" Madridissa.

Julkaissut:

Materiaalitoimintojen logistisesta ohjauksesta. 5 s. Kuljetus 6/1974. — Kansantaloudellisiin säästöihin materiaalivirtojen logistisen ohjauksen avulla. 13 s. Kansantaloudellinen Aikakauskirja 4/1974.

AHLSTEDT, LEO:

Liikkeenjohdon Instituutin Säätiön hallituksen jäsen 1. 1. 74 lähtien. Talouselämän johtamiskoulutuksen neuvottelukunnan sihteeri. Kauppatieteellisen Yhdistyksen johtokunnan varajäsen. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen.

Julkaissut:

Organisaatio ohjauksjärjestelmänä julkisessa hallinnossa (yhdessä Iiro Jahnukaisen ja Juha Vartolan kanssa) 157 s. Tapiola 1974.

AIRAKSINEN^o TIMO:

Korkeakouluneuvoston kauppatieteellisen jaoston jäsen.

Julkaissut:

Depreciation Rate and Capital Stock Measure: Empirical Experiments on a Plant Level in the Finnish Brewing Industry. 17 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 2/1974. Labour and Capital Demand in the Finnish Brewing Industry in 1954—1972. 176 s. (moniste) Hki 1975. Suuntaviitat-artikkeleita Talouselämä-lehdessä.

ALALUUSUA SEPPO:

Toiminut Helsingin yliopiston tietojenkäsittelyopin laudatur-opetukseen liittyvissä liiketaloustieteen asiantuntijatehtävissä sekä kurssin Johdatus liiketaloustieteeseen kuulustelijana.

Luennoinut eri yhteisöjen mm. Rastorin, Rationalisointiliiton, Merkonomien Jatkokoulutus ry:n ja Hämeenkyllän Kauppaopiston sekä yritysten koulutustilaisuuksissa. Tilintarkastajana muutamissa yhteisöissä.

ALHO, KEIJO:

Toiminut Therapie-säätiön valtuuskunnan jäsenenä vuodesta 1970. Kauppakorkeakoulun Henkilökuntayhdistyksen puheenjohtaja maaliskuusta 1972 alkaen vuoden 1974 loppuun saakka.

ANTTILA, MAI:

Osallistunut Finnovatio 74 — päiviin Lahdessa 29.—30. 8. 1974, päivien teemana oli suomalaisen innovaation anatomia.

Osallistunut IDEA M75 XXVII Valtakunnallisiin markkinoinnin päiviin Dipolissa 24.—25. 10. 1974.

Luennoinut SMMY:n (Suomen Myynti- ja Mainosyhdistyksen) Tutkimusjaoston seminaarissa 14. 11. 1974 aiheesta "Miten tuoteideat syntyvät ja miten niitä voidaan synnyttää? Mikä on markkinointitutkimuksen osuus ideanetsinnässä?" Alkon koulutuskeskuksessa Vuosaarella. Laatinut n. 50-sivuisen opintomateriaalin Markkinointi-Instituutille aiheesta "Hintapolitiikka ja hinnoittelumenetelmät" kevätlukukaudella 1975.

Kääntänyt Weilin+Cöösille kokoomateosta "Creative Pricing" edited by Elizabeth Marting, American Management Association, AMA, 1968, *Ekonomia*-sarjaa varten otsikolla "Luova hinnanasetanta".

ARJATSALO, JARKKO:

DX-Kuuntelun Tuki ry. hallituksen puh.joht.

Rakennus Oy Arjatsalon talousjohtaja. DX-Palvelu Oy:n hallituksen puh.joht. Erikoiskustannus Oy:n hallituksen puh.joht.

ARTTO, EERO:

Helsingin Suomalaisen Säästöpankin hallituksen varapuheenjohtaja. Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin hallintoneuvoston jäsen. Eläketurvakeskuksen huoltovakuutuksen johtokunnan asiantuntijajäsen.

Julkaissut:

& Pauli Torkko, *Liiketaloustiede: laskentatoimi. Rahoitus. Cum laude approbatur.* 80 s. Hki 1974. — *Laskentatoimi. Lyhyt oppijakso.* 141 s. Hki 1974. — (toim.) *Rahoitus I. Artikkelikokoelma.* 199 s. Hki 1974. — (toim.) *Rahoitus II. Artikkelikokoelma.* Hki 1975.

ASP, KARI

Luennoinut Ekonomiliiton Koulutuskeskuksen, Tietojenkäsittelyliiton sekä Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan neuvontaopin ja täydennyskoulutuksen keskuksen koulutustilaisuuksissa.

Julkaissut:

Lineaarinen ohjelmointi budjetoinnissa. 3 s. ATK:n tietosanomien 10/1974. Hki 1974. — Täydentäviä lisäyksiä talouden hallinnon harjoitus- ja oppikirjaan. 36 s. Hki 1975.

BINHAM, PHILIP:

Toiminut englannin kielen opettajana Vientikoulutussäätiön vientimarkkinointikoulutuksen kurssilla 1974—75.

Helsingin kauppakorkeakoulun lehtorit r.y.n johtokunnan jäsen. Esitelmöinyt Sihteeriyhdistyksen päivillä aiheesta *How to say it in England/USA* 19. 10. 1974.

Julkaissut:

& Murray, James. *The Bellcrest Story.* 151 s. Helsinki 1974. Nauhoineen.

& Murray, James. *English for Export.* Kolmas uudistettu laitos. 94 s. Helsinki 1975.

Joukko kirja-arvosteluja *Books Abroad*'issa.

BROMS, HENRI:

Svenska Litteratursällskapet i Finlandin kirjastonhoitaja, Suomen Itämaisen Seuran hallituksen jäsen, julkaisu- ja kirjastonhoitaja, Tieteellisten seuran valtuuskunnan varajäsen. Helsingin yliopiston persian kielen ja kirjallisuuden dosentti.

Osallistuminen kokouksiin: European Business Librarians' Meeting, Delft, kesäkuu 1974, 1st International Congress of Semiotic Studies, Milano, kesäkuu 1974.

Julkaissut:

Jurij Lotmanin ja semiotiikkaa. *Parnasso* no. 7/1974. 5 s.

FORSMAN, LAURI:

Tietotehdas Oy:n sovellutustuotannon kehittämisspäällikkö.

Luennoinut useilla Tietotehdas Oy:n järjestämällä kursseilla, kehittämisspäivillä sekä seminaareissa.

GAHMBERG, HENRIK:

Hotelli- ja ravintolaopistosäätiön Liiketaloudellisen tutkimuselinimen tutkimuspäällikkö ja esimies lokakuusta 1974.

Luennoinut organisaatiosta ja johtamisesta sekä ATK:n hyväksi käytöstä johdon seminaareissa. Osallistunut 4.—17. 8. 1974 Fontainebleauissa Harvard Business School'in järjestämän "The 1974 European Case Development Workshop" —kurssin jälkimmäiselle jaksolle. Osallistunut suomalaisten case-kirjoittamisen seminaarien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

GRANFELT, JARMO:

Liiketaloustieteellinen Tutkimuslaitos, hallinnollinen johtaja, D-osaston vt. johtaja. Helsingin kauppakorkeakoulun julkaisu- ja tutkimuskeskuksen sihteeri.

GRANLUND, ÅKE:

Ylioppilastutkintolautakunnan jäsen. Valtion kielitutkintolautakunnan jäsen. Svenska språkvärdsnämndin jäsen. Helsingin kaupungin nimilautakunnan jäsen. Kieli-instituuttien valvontalautakunnan jäsen. Svenska Handelshögskolanin ruotsin kielen professori. Helsingin yliopiston pohjoismaisen filologian dosentti. Helsingin kauppakorkeakoulun ruotsin kielen dosentti. Kouvolan kieli-instituutin ruotsin kielen asiantuntija. Asiantuntijana Turun yliopiston pohjoismaisen filologian apul. professorin ja kahta lehtorin virkaa sekä svenska handelshögskolanin ruotsin kielen lehtorin virkaa täytettäessä.

Folkkultursarkivets nämndin jäsen. Språkvetenskapliga kommitténin jäsen. Folkmålskommissionenin jäsen.

Avustajana Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltidissa. Artikkelit "Namnformen Iuxarae i Kung Valdemars jordebok".

GUSTAFSSON, KAJ:

Maatalouden markkinaekonomian professuurin hoitaja puolen viran osalta Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa. Johtamiskoulutusohjelman (JOKO) johtaja. Asiantuntijajäsen puutuotteiden loppukäyttöä selvittelevässä komiteassa, Rationalisointiliitto ry:n koulutuslautakunnan jäsen. Tilintarkastajana muutamissa yhteisöissä. Esitelmöinyt useiden yritysten ja järjestöjen koulutustilaisuuksissa markkinoinnin suunnitteluun, kuluttajan käyttäytymiseen sekä markkinoiden segmentointiin liittyvistä kysymyksistä.

HAGLUND, HENRY:

Luennoinut Tietojenkäsittelyneuvonta OY:n järjestämissä on-line suunnitteluseminaareissa on-line tietojenkäsittelyjärjestelmien suunnittelusta, ohjelmoinnista ja testauksesta sekä ATK-suunnittelukursseilla etäiskäytöstä ja tietojärjestelmistä. Osallistunut ATK-instituutin kurssien suunnitteluun ja toteutukseen.

HAKKARAINEN, HEIKKI J.:

Helsingin yliopiston germanistisen lingvistiikan dosentti. Vaasan Kauppakorkeakoulun saksan kielen dosentti. Turun yliopiston germaanisen filologian dosentti. Turun yliopiston germaanisen filologian vt. professori ja germaanisen filologian laitoksen sekä Alexander von Humboldtin kielilaboratorion esimies 01. 02. 1975 alkaen.

Asiantuntijana täytettäessä Svenska Handelshögskolanin yhdistettyä englannin ja saksan kielen lehtorin virkaa.

Aikakauslehden Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik (Frankfurt a.M.) tieteellisen neuvottelukunnan (Beirat) jäsen.

Pitänyt alustuksen Suomen Oppihistoriallisen Seuran ja Suomen Tiedeseuran "The History of Science and Learning in Finland 1828—1918" — symposiumissa Tvärminnessä 05. 10. 1974.

RAUNO HAMARI:

Merkonomien Jatkokoulutuskeskus r.y:n opetusavustaja ns. hallintotutkimuksessa slk. 1974. Osallistunut FINNOVATIO—75 päiville Lahdessa 29.—30. 08. 74. Osallistunut IDEA M 75 päiville Otaniemessä 24.—25. 10. 74. Esitelmöinyt Rastorin Myyntijohtajien seminaarissa Hämeenlinnassa 07. 04. 75 aiheesta markkinoinnin/myynnin johdon informaatiojärjestelmistä.

Julkaissut:

LTT markkinoinnin tutkimusraportti: Yrityksen ympäristön, ympäristöluonteen ja ympäristövaikutuksen määrittelystä ja mittaamisesta innovaatiotutkimuksessa.

HEIKKONEN, JAAKKO:

Ammattitilintarkastajana lukuisissa yhteisöissä. Esitelmiä eri yhteisöjen tilaisuuksissa.

Julkaissut:

Tuloksen säätely tilinpäätöksessä ja verotuksessa, Yrityksen omistajavaihdokseen ja purkamiseen liittyvät vero-ongelmat; Yrityksen varoalitusasiat. Ammattitilintarkastajat ry:n julkaisu ja III, Tilinpäätös ja verotus, Helsinki 1973

Rakennusliikkeenkirjanpito s. 89 Helsinki, Suomen Rakennusurakoitsijaliitto
Virheellinen kirjanpito ja kirjanpitorikos, Verotus 3/1974.

Perustettavien asunto-osakeyhtiöiden kirjanpito, Merkonomi 5/1974.

Tilintarkastus uuden kirjanpitolaian valossa, Tilintarkastuslaskentatoimi 1974.

Tilinpäätöksessä ilmoitettavat kiinnitykset ja pantit sekä vastuut, Verotus 5/1974.

Tilintarkastus ammattina, Merkonomi 7—8/1974.

Lääkärin praktiikkatoiminnan kirjanpito, Suomen lääkärilehti 35/1974.

Jaakko Heikkinen — Hannu Roine: Hyvä kirjanpitokäytäntö s 190 Helsinki 1974

HELLE, REIJO:

Oulun yliopiston talousmaantieteen dosentti. Suomen maantieteellisen seuran hallituksen jäsen. Kansainvälisen maantieteilijäunionin kansalliskomitean jäsen. Nordisk Sällskap för Regional Samhällsanlys hallituksen jäsen. Yhdyskuntasuunnittelun jatkokoulutuskeskuksen neuvottelukunnan jäsen.

Vierailuluento ja seminaari Norges Handelshøgskole'ssa, Bergen, aiheesta "Spatial aspects of structural economic and social changes in Finland in recent years". Luento kauppaoppilaitosten opettajien jatkokoulutustilaisuudessa Hyvinkäällä aiheesta "Gradientiteoria ja aluetaloudellinen rakenne".

Jäsenenä Ammattikasvatushallituksen asettamassa talousmaantiedon opetusta kehittävässä työryhmässä.

HELSILÄ, MARTTI:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen vanhempi tutkija. Oulun Yliopiston teknillisen tiedekunnan viestinnän opettaja. Kauppatieteellinen Yhdistys r.y:n sihteeri. Kauppakorkeakoulun Assistentit r.y:n hallituksen jäsen. Talouselämän johtamiskoulutuksen neuvottelukunnan (TALJONE) tutkimusavustaja.

Luennoinut eri yhteisöjen sekä yritysten koulutustilaisuuksissa.

Julkaissut:

Auditing Communication in Organizations: A Standard Survey "LTT Communication Audit", 12 s., Liiketaloudellinen Aikakauskirja 1974:4 (yhdessä Osmo A. Wiion kanssa)

Menestyvä yritys tutkii viestintäasenteita, 2 s., Talouselämä 1974:19

Tämän päivän yritysviestintää, 15 s., tehokas Yritys 1975: 4—6 (artikkelisarja)

Viestintä yrityksen toimintojen kokonaiskentässä, 3 s., Markkinointi 1974:5

Yhteiskuntatieteellinen tutkimus Suomessa 1960—73, osa II, 224 s., Hki 1974 (yhdessä Erkki Vaiston kanssa)

Kirja-arvostelu Liiketaloudellisessa Aikakauskirjassa.

HONKO, JAAKKO:

European Foundation for Management Development'in hallituksen jäsen. European Institute for Advanced Studies in Management'in tieteellisen neuvoston jäsen. Nordic Management Board'in jäsen. Ruotsin Institutet för företagsledning'n kehittämisneuvoston jäsen. Aikakauskirjan Swedish Journal of Economics (Stockholm) Corresponding Editorial Committeeen jäsen. Talouselämän johtamiskoulutuksen neuvottelukunnan puheenjohtaja. Valtionhallinnon henkilökuntakoulutuksen neuvottelukunnan jäsen.

Valittu puheenjohtajaksi yleiseurooppalaiseen komiteaan, jonka tehtävänä on mm. laatia suunnitelma liikkeenjohdon opettajien ja tutkijoiden kehittämiseksi eurooppalaisissa puitteissa.

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan jäsen. Liikkeenjohdon Instituutin säätiön valtuuskunnan ja Liikkeenjohdon Instituutin Kannatusyhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen. Kalliolan Kan-

natusyhdistys ry:n johtokunnan jäsen. Yrjö Jahssonin Säätiön hallituksen jäsen. Vuorineuvos, tekn. ja kauppat. tri h. c. Marcus Wallenbergin Liiketaloudellisen Tutkimussäätiön hallituksen jäsen. Suomalaisen Tiedeakatemian varsinainen jäsen vuodesta 1966. Suomen Tiedeseuran varsinainen jäsen vuodesta 1972.

Pohjoismaiden Yhdyspankki Oy:n ja Rautaruukki Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Eräiden yhteisöjen hallituksen jäsen ja tilintarkastaja. Luennoinut Institutet för Företagsledning -nimisen instituutin kursseilla Yxtaholmissa aihepiiristä "Investeringsplanering och dess samordning med finansiell planering" 2. 9. — 3. 9. 1974. Esitelmöinyt lukuisissa tilaisuuksissa kotimaassa, mm Lükkeenjohdon Instituutin kursseilla.

Tehnyt opintomatkan Yhdysvaltoihin 17. 9. — 13. 10. 1974. Osallistunut eräisiin kansainvälisiin konferensseihin, joissa toiminut mm. yleisistuntojen puheenjohtajana.

Julkaissut:

Helsingin kauppakorkeakoulun suuntaviivoista. Helsingin kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 9. 9. 1974 pidetty puhe. Eripainos tämän vuosikertomuksen liitteestä. 15 s. Tapiola 1974.

(& Kalervo Virtanen), Teollisuusyritysten investointiprosessista Suomessa, 142 s. Helsinki 1975.

HÖLTTÄ, RISTO:

Haja-asutusalueiden suunnitteluseuran tilintarkastaja.

Osallistunut Suomen Maantieteilijäpäiville Joensuussa 26. — 27. 10. 1974.

Julkaissut:

(& Reijo Helle) Pohjois-Suomen polttoöljyn jakelukriisi 1965—66 ja öljykaminainnovaatio. 25s. Nordiasarja. Oulu 1975 (painossa).

JÄÄSKELÄINEN, VEIKKO:

Professor (Associate), European Institute for Advanced Studies in Management, Brysseli, Belgia, 1. 1.—31. 12. 1975.

Osallistunut konferenssiin: Conference on Financial Theory and Decision Models, June 18—22, 1974, in Garmisch-Partenkirchen, jossa esitänyt yhdessä Timo Salmen kanssa alustuksen aiheesta: "Joint Determination of Production and Financial Budgets of a Multinational Firm Facing Risky Currency Exchange Rates."

Vierailut Göteborgin yliopiston liiketaloustieteellisellä laitoksella ja pitänyt vierailuluennot aiheista "Budget Models" sekä "Strategic planning with Goal Programming" 14. —15. 10. 1975.

Osallistunut 5.—6. 11. 1975 Brysselissä, Belgiassa European Institute for Advanced Studies in Management'in järjestämään konferenssiin: Conference on Doctoral Studies in Management.

Julkaissut:

"Joint Determination of Production and Financial Budgets of a Multinational Firm Facing Risky Currency Exchange Rates, European Institute for Advanced Studies in Management: Working Paper 75—5, Brussels, February, 1975, 35 s. (yhdessä Timo Salmen kanssa).

Linear Programming and Budgeting. 180 s. Studentlitteratur, Lund, 1975.

KAUHANEN, JUHANI:

Oy ALKO Ab:n organisaation suunnittelu- ja kehittämistehtävissä. Suomen Ekonomiliiton työmarkkinatoimikunnan jäsen.

KELOHARJU, RAIMO:

Virkavapaana syyslukukaudella 1974 (varttuneiden tieteenharjoittajien apuraha).

Osallistunut European Institute for Advanced Studies in Managementin järjestämään työkokoukseen 30.—31. 1. 75 Brysselissä, jossa pitänyt alustuksen aiheesta 'An Integrating Framework for Aggregate Production Resources'.

Julkaissut:

A Unifying Approach to Aggregate Production Planning, Liiketaloudellinen Aikakauskirja 3/1974

System-size — methodological simplification trade-off in Aggregate Production Planning, Liiketaloudellinen Aikakauskirja 2/1975.

KILPI, LASSI:

Hallintoneuvos Korkeimmassa Hallinto-oikeudessa.

Antanut Turun yliopiston oikeustieteelliselle tiedekunnalle asiantuntijalausannon apulaisprofessori Aleksanteri Kotkansalon, oikeustieteen tohtori Kari S. Tikan ja oikeustieteen tohtori Tauno Vesasen kelpoisuudesta finanssioikeuden professorin virkaan sekä Helsingin yliopiston oikeustieteelliselle tiedekunnalle lausunnon kahden viimeksimainitun kelpoisuudesta finanssioikeuden professorin virkaan.

Pitänyt Verovirkailijain Liiton ja Aikakausjulkaisu Verotuksen vero-opintopäivillä 22. 10. 1974 esitelmän "Kiinteistöjen ja arvopaperien omistusoikeuden vaihdossa huomioonotettavat verotukselliset näkökohdat", Merkonomiliitto r.y:n yhdistysten kirjanpito- ja veropäivillä 16. 11. 1974 esitelmän "Yhdistysten verotus" ja Lakimiesliiton koulutuskeskuksen opintopäivillä Ajankohtaista verotuksesta 20. 2. 1975 oikeustapauskatsauksen.

Werner Söderström Osakeyhtiön hallintoneuvoston jäsen.

Julkaissut:

Lakimieslehdessä kirja-arvosteluja ja oikeustapausselostuksia.

Yleishyödyllisten ja aatteellisten yhteisöjen verovapaudesta. Defensor Legis 1/1974 ja 2/1974. 55 s.

Oikeustieteellisten opintojen uudelleenjärjestelystä. Lakimies 7/1974. 11 s.

Verotusseuraamuksen ennakoimisesta kiinteistöjen ja arvopaperien kaupassa. Verosuunnitelun mahdollisuuksista. Lakimiesliiton julkaisusarja n:o 13. Helsinki 1974. 18 s.

Verotusseuraamuksen ennakoimisesta osituksessa ja perinnönjaossa. Sama. 20 s.

Itsenäisen yrittäjän käsite, työnantajan sosiaaliturvamaksu ja nykyhetki. Verotus 1/1975. 11 s.

KIVIMAA, KIRSTI:

Toiminut asiantuntijana Svenska Handelshögskolanin englannin kielen lehtorin virkaa täytettäessä.

KOTKANSALO, ALEKSANTERI:

Turun yliopiston finanssioikeuden apulaisprofessori. Helsingin yliopiston finanssioikeuden dosentti.

Julkaissut:

Liiketoimipaikasta liikevaihtoverotuksessa. 15 s. Verotus 2/1974 Hki 1974. Onko ammattimainen kiinteistömyynti ammatinharjoittamista? 10 s. Lakimies 3/1974.

KYLÄKOSKI, KALEVI:

Opintomatka European Institute for Advanced Studies in Management, Brussels, Belgium.

"Research tutorial for doctoral students" 13. 10. 1974 — 18. 10. 1974

Julkaissut:

Liiketaloustiede: laskentatoimen lisenssiaattitutkielma Helsingin kauppakorkeakoulussa "Yrityksen strategiasuunnittelu ja budjettisuunnittelu", 235 s. Elokuu 1974 Kansantaloustiede: sivulaudaturtutkimus käsittäen kaksi erillistä työtä: Liiketaloustiede, laskentatoimi: "Yrityksen hierarkkinen suunnittelusysteemi", 45 s. Kansantaloustiede: "Tiedosta yrityksen suunnittelutoiminnon osana", 65 s. Joulukuu 1974

KYNÄSLAHTI-VIERIKKO, MARJUT:

Antanut espanjankielen opetusta Vientikoulutussäätiön vientimarkkinoijakursseilla. Toiminut Polartuonti Oy:n espanjankielen kirjeenvaihtajana.

LAAKSONEN, OIVA:

Valtion keskushallintokomitean, Opetusministeriön täydennyskoulutustoimikunnan ja Valtion henkilökuntakoulutuksen neuvottelukunnan jäsen.

Kymenlaakson kesäyliopiston rehtori, Svenska Handelshögskolanin organisaatioteorian ja henkilöstöhallinnon dosentti. Antanut asiantuntijalausunnon hakijan pätevydestä Turun Kauppakorkeakoulun yrityksen hallinnon apulaisprofessorin virkaan sekä yritysstrategian ja -hallinnon dosenttuuriin Handelshögskolan vid Åbo Akademiassa.

Kauppätieteellisen Yhdistyksen varapuheenjohtaja

Osallistunut Wilton Parkin työtyytyvyyttä käsitelleeseen konferenssiin Steyningissä Englannissa 29. 9.—5. 10. 1974 sekä 9. 10. 1974 European Foundation for Management Developmentin (EFMD) vuosikokousta valmistelevan työryhmän kokoukseen Brysselissä. Ottanut osaa Nordisk Konferens om Managementforskning -kokoukseen Lyngbyssä Tanskassa 29.—31. 1. 1975 sekä EFMD:n työryhmän kokoukseen Brysselissä 6. 3. 1975. Osallistunut European Foundation for Management Developmentin (EFMD) sosiaalista vastuuta ja taloudellista tehokkuutta käsitelleeseen vuosikonferenssiin Manchesterissa Englannissa 8.—11. 6. 1975.

Pitänyt esitelmän aiheesta "Management in different value and cultural environments" Nordisk Konferens om Managementforskning -kokouksessa Tanskassa 30. 1. 1975. Luennoin Koulutuspäälliköiden Yhdistyksen, LIFIMin, Suomen Ekonomiliiton ym. yhteisöjen tilaisuuksissa.

Julkaissut:

Yrityskuva on kilpailukeino. 2 s. Teollisuuslehti n:o 12/1974. Työmotivaatio nyt ja tulevaisuudessa. Uusi Suomi ja Kauppalehti 4. 12. 1974. The structure and management of Chinese enterprises, 22 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 2/1975. Työpäpöri "Work motivation and changing value systems", 4 s. EFMD-konferenssi 8.—11. 6. 1975

LAHDENPÄÄ, MARKKU:

Asla Alumni ry:n hallituksen jäsen. HKKK:n Johtamiskoulutuksen markkinoinnin johtamisen pääopettaja. 1. 2. 1975 alkaen assosioitunut opiskelija the European Institute for Advanced Studies in Management, Brussels.

Osallistunut ko. Instituutin seminaareihin kahdesti lukuvuoden aikana. Osallistunut Liikkeenjohtoon Instituutin järjestämään case-kirjoittamisen seminaariin lukuvuoden aikana.

LARMOLA, EERO:

Suomen Ekonomiliiton ja KY:n yhteisen takaustoimikunnan puheenjohtaja 1. 9. 1974 saakka, Kauppakorkeakoulun Lehtorit ry:n hallituksen jäsen, Yliopiston ja korkeakoulujen lehtoriliitto ry:n varapuheenjohtaja ja hallituksen jäsen, Korkeakoulujen palkkaus-

työsuhdeneuvottelukunnan ja sen useiden jaostojen jäsen, Tietojenkäsittelyliiton koulutus-toimikunnan jäsen, TYK-seniorien jäsen 31. 12. 1974 saakka. Kauppätieteellinen Yhdistys ry:n rahastonhoitaja ja hallituksen jäsen 31. 5. 1975 saakka. Akava ry:n valtuuskunnan jäsen, Kauppätieteiden kandidaattiyhdistyksen, Helsingin Ekonomit ry:n jäsen, Sairaalaliiton konsultti. Helsingin kauppakorkeakoulun valtuuston jäsen 1. 1. 1975 alkaen, Asunto Oy Melkonkatu 2:n hallituksen puheenjohtaja 1. 1. 1974 alkaen. Esitelmöinyt koulutustilaisuuksissa.

LAULAJAINEN, RISTO:

Tampereen Yliopiston yrityksen taloustieteen, markkinointi, vt. professori. Tampereen Yliopiston aluetieteen, aluetalous, apulaisprofessori. Helsingin Teknillisen Korkeakoulun Yhdyskuntasuunnittelun jatkokoulutuskeskuksen sovelletun maantieteen erikoisopettaja. Pitänyt Handelshögskolan vid Åbo Akademiassa syyslukukaudella 14 tunnin luontosarjan aiheesta "Rumslig simulering". Osallistunut Pohjoismaiseen operaatioanalyysikongressiin Helsingissä 7—8. 11. 1974.

Julkaissut:

Kohti numeerista aluesysteemiä. s. 4. Terra 1/1975. (& Tarja Taimisto)

LAUTSILA, ERKKI:

Määrätty edelleen Ylioppilastutkintolautakunnan jäseneksi vuodeksi 1975. Laatinut työryhmien jäsenenä erityyppisiä testejä.

Julkaissut

& Hannu Teräs Saksankielen rakenneharjoituskirja Formen und Strukturen. 49 s. Hki 1974.

LEIVO, VEIKKO:

Suomen Akatemian yhteiskuntatieteellisen toimikunnan jäsen 29. 8. 1974 saakka. Helsingin Teknillisessä korkeakoulussa markkinoinnin dosentti. Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen M-osaston johtaja.

Rastor Instituutin tieteellinen neuvonantaja. Industrial Marketing Management Journal, Advisory Board Scientific'in jäsen. Suomen kuljetustaloudellisen asiantuntijalautakunnan jäsen. Markkinointiseuran hallituksen jäsen. Suomen kaupunkiliiton rationalisointineuvottelukunnan jäsen.

Ollut virkavapaana ajan 1. 9. 1974—31. 5. 1975 USA:han suuntautuneen tutkimus- ja opintomatkan vuoksi.

Julkaissut:

Veikko Leivo-Uolevi Lehtinen-Pekka Akkanen: Huoltotarve ja etäisyys autokorjaamon valinnassa. 30 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 4/1974. Hki 1974.

LEMPIÄINEN, HEIKKI:

Helsingin Yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan kansantaloustieteen opettaja. Helsingin Yliopiston maatalousmetsätieteellisen tiedekunnan oppilasvalintatoimikunnan jäsen. Luennoin Markkinointi-instituutissa. Kauppakorkeakoulun Assistentit r.y.:n hallituksen varapuheenjohtaja.

LILJA, KARI:

Kauppakorkeakoulun toimihenkilöt ja työntekijät ry:n puheenjohtaja.

Pitänyt Valtion koulutuskeskuksen henkilöstöhallintoseminaarissa 17. 3. 75 luennon aiheesta "Ohjaus ja autonomia organisaatiossa".

Julkaissut:

Organisaatiotutkimuksen suunnittelusta (yhdessä Risto Tainion kanssa). Helsingin kauppakorkeakoulu. Liiketaloustiede: hallinnon laitos. Sarja B: työpapereita ja raportteja 2/1975, 24 s.

LINDGREN, KAJ B.:

Helsingin yliopiston germaanisen filologian professori. Saksan kielen tutkintolautakunnan puheenjohtaja, Ylioppilastutkintolautakunnan varapuheenjohtaja, Humanististen alojen tutkinnonuudistuksen seurantaryhmän jäsen, Institut für Deutsche Sprache (Mannheim) tieteellisen neuvoston jäsen, Wissenschaftliche Arbeitsgemeinschaft Norden-Deutschland puheenjohtaja.

Julkaissut:

Paradigmatische und syntagmatische Bindungen im heutigen Deutsch. 24 s. Neuphilologische Mitteilungen 4/1974. Hki 1974. — Die deutsche Negation im Vergleich zur schwedischen und finnischen. 18 s. Stockholmer germanistische Forschungen 16. Tukholma 1975.

LINDGREN, LAURI:

Ranskan kielen tutkintolautakunnan puheenjohtaja 1975—78. Kielten yhteisvalintaprojektin ranskan kielen ryhmän puheenjohtaja 1974—75. Humanistisen tutkinnonuudistuksen ohjaus- ja seurantaprojektin työryhmän jäsen syysk. 1974-, puheenjohtaja maalisk. 1975—. Turun yliopiston romaanisen filologian professori. Ranska-Suomi yhdistyksen hallituksen jäsen, Turun Dante Alighierin hallituksen jäsen. Société de linguistique romane'in jäsen. Tutkimus- ja opintomatkoja Ranskaan (Pariisi) kesä-heinäk. 1974 ja Italiaan (Firenze) touko-kesäk. 1975. 6. Pohjoismainen romanistikongressi Uppsalassa elok. 1975. Esitelmöinyt tutkinnonuudistuksesta Jyväskylässä marrask. 1974 ja Oulun yliopistossa tammik. 1975.

Julkaissut:

Pauvre Villon — Villon parka, Turun Sanomat 11. 1. 1975

LUOSTARINEN, REIJO:

Kehitysyhteistyöprojekti PRODECin Academic Advisor ja pääopettaja, FIBO (Finland's International Business Operations) -tutkimusprojektin vetäjä, hoitanut vt:nä 1. 1. 75 alkaen TKK:ssa markkinoinnin apul. prof. virkaa opetusalan kansainvälinen markkinointi, Academy of International Business'in Skandinavian alueen puheenjohtaja.

Osallistunut UNCTAD/GATT/ITC — PRODEC yhteistyönä suunnitellun Export Marketing & Promotion -kurssin vetämiseen Dar-es-Salaamissa ja Nairobissa, ja ohjannut seminaariin liittyvän markkinatutkimuksen tekoa Sambiassa. Luennoinut tällä kurssilla 40 tuntia vientimarkkinoinnin suunnittelusta, budjetoinnista ja ohjelmoinnista, yrityksen ulkomaisista operaatioista, ulkomaisista investoinneista ja kansainvälisistä yrityksistä.

Luennoinut Vientikoulutussäätiön vientimarkkinointikurssilla viennin suunnitteluun, kansainväliseen markkinointiin ja ulkomaisiin liiketoimiin liittyvistä aiheista. Luennoinut Vientikoulutussäätiön vientipäällikköseminareissa kansainvälisen markkinoinnin ja ulkomaisien operaatioiden kokonaisvaltaisesta suunnittelusta. Luennoinut samoista aiheista myös Svenska Handelshögskolanissa, HKKK:n johtamiskoulutusohjelmassa sekä eri yritysten sisäisissä koulutusilaisuuksissa. Pitänyt SHS:n Pohjoismaisessa tutkijaseminaarissa alustuksen aiheesta

"Aktuell finsk forskning kring multinationellt företagande". Luennoinut eri yritysten ja yhteisöjen sisäisillä johdon koulutuspäivillä yrityksen toiminnan integroidusta kokonaissuunnittelusta.

Vientimarkkinoinnin, ulkomaisten operaatioiden ja kokonaisvaltaisen yrityssuunnittelun asiantuntija eräissä yrityksissä.

Julkaissut:

"Yritystemme kansainvälistyminen ja ulkomaiset operaatiot", Yritystalous 2/75 5. siv.; "Marketing process — the stages following the decision to enter a new export market", PRODEC, Working paper No. 2, 6 siv.; FIBO Annual Report I, Hki 74, 11 siv.

MANNINEN, JOUKO:

Rationalisointiliiton tutkintolautakunnan jäsen sekä ylemmän rationalisointitutkinnon "sovellettu matematiikka ja tutkimustekniikat"-osan tentaattori.

Julkaissut:

Opettaako pelien teoria pelaamaan? Liiketaloudellinen aikakauskirja 2/74. 12 s. Lineaarisen optimoinnin matematiikkaa. 96 s. Helsinki 1975.

MATTILA, PAULI K.:

Porvarilliset Lakimiehet ry:n hallituksen jäsen.

Julkaissut:

Varautumisesta perintöverotukseen 12 s. artikkeli, sisältyy kirjaan "Verosuunnittelun mahdollisuuksista" Helsinki 1974.

MAURANEN, TIMO:

M-tietokeskus Oy, Helsinki, toimitusjohtaja. Markkinointi-Instituutti, opettaja. Suomen Markkinointitutkimusseura ry, puheenjohtaja. Suomen Markkinatutkimuslaitoksen Liitto ry, johtokunnan jäsen. Karjalan Sivistysseura ry, sihteeri. Osallistunut ESOMAR-markkinointitutkimuskongressiin Hampurissa 1. — 5. 9. 1974.

Julkaissut:

Markkinointitutkimusseura jatkokouluttaa. 2 s. Mainostaja 4/1974.

MÖLLER, KRISTIAN:

Osallistunut Finnovation 74-päiviin Lahdessa 29. — 30. 8. 1974

Osallistunut IDEA M75 XXVII Valtakunnallisiin markkinoinnin päiviin Dipolissa 24.—25. 10. 1974.

Luennoinut Posti- ja lennätinhallituksen johtamistaidon kurssilla Teleopistolla 27. 2. ja 20. 3. 1975 aiheesta "Markkinointi: sisältö, käsitteet ja tavoitteet",

Laatinut 75-sivuisen opintomateriaalin Markkinointi-Instituutille aiheesta "Tuotepolitiikka ja tuotesuunnittelu" kevätlukukaudella 1975.

NENONEN A. V.:

Suomen Pankin kirjeenvaihto-osaston päällikkö.

Kotimaisten kielten tutkintolautakunnan jäsen, jonka alana on talouselämän tuntemus.

Julkaissut:

"Det nya affärsbrevet". Toinen, tarkistettu painos. 224 s. Hki 1975.

"Det nya affärsbrevet. Ordlista". 125 s. Hki 1975.

NURMINEN, TAPIO:

Espoon kauppaoppilaitoksen markkinointiopin tuntiopettaja. Auskultoinut markkinointiopin ja liiketoiminnan Suomen Liikemiesten Kauppaopistossa.

Osallistunut Suomen kauppaopettajat r.y.:n järjestämille yhteiskuntatalouden, talousmaantiedon ja markkinointiopin opettajien täydennyskoulutuspäiville Hämeenlinnassa 29.—30. 11. 1974.

NUUTINEN, VEIKKO:

Esitelmä Sopimusoikeudellisia kysymyksiä 23 s. Suomen Puhallintehdas Oy:n koulutustilaisuus.

Julkaissut:

Avoliitto-, lapsi- ja holhousoikeuden pääpiirteet, 55 s.

PASANEN, JORMA:

Forssan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja. Forssan asemakaavalautakunnan puheenjohtaja.

Forssan seurakunnan kirkkoneuvoston ja -hallintokunnan jäsen.

Turun Kauppakorkeakoulun liiketaloustiedeII:n dosentti.

Käsi- ja Pienteollisuusliiton tarkastusmestari. Forssan Seudun Kiinteistöyhdistys r.y.:n hallituksen jäsen. Forssan Yhteiskoulun johtokunnan puheenjohtaja.

Julkaissut:

Mitä Missä Milloin Kansalaisen vuosikirja 1975:

Suomen metalliraha. Suomen setelit 1955—1957.

Helsinki 1974, ss. 399—409.

PEITSO, JUKKA:

PYP:n ulkomaansihteeristön kamreeri. Suomalais-amerikkalaisen stipenditoimikunnan jäsen. Yioppilastutkintolautakunnan apujäsen.

Toiminut opetusministeriön määräyksestä valantehneistä kielenkääntäjistä annetun asetuksen edellyttämän portugalilaisen kielen tutkintolautakunnan puheenjohtajana.

Suomalais-Portugalilaisen Kauppayhdistyksen johtokunnan jäsen.

PITKÄNEN, EERO:

Valtiovarainministeriön suunnittelusihteeristö, kustannusanalyysi- ja suunnittelutoimiston päällikkö.

Osallistunut International Institute of Administrative Sciences -järjestön XVI kongressiin Mexico Cityssä 21—27. 7. 1974. Pitänyt em. kongressissa alustuksen aiheesta Measuring Program Effectiveness. Luennoinut julkisen talouden suunnitteluun ja laskentatoimeen liittyvistä aiheista lukuisissa valtionhallinnon ja kuntasektorin sekä eräiden korkeakoulujen ja järjestöjen seminaareissa ja muissa koulutustilaisuuksissa.

Julkaissut:

Utvärdering och uppmätning av administrativ utveckling inom statsförvaltningen. 4 s. Hallinto 6/1974. — Suunnittelu ja budjetointi hallinnon kehittämisen välineinä eri maissa. 3 s. Hallinto 9/1974. — Kustannus-hyötyanalyysi, yhteiskunnalliset ja liiketaloudelliset näkökohdat päätöksenteossa. 185 s. 3. korjattu painos. Helsinki 1974.

PREPULA, EERO:

Luennoinut Helsingin yliopiston farmasian laitoksella liiketalouden kurssin ja Mikkelin kesäkauppakorkeakoulussa liiketaloustiede: laskentatoimen esikurssin.

Yliopiston Farmasiakunta ry:n tilintarkastaja.

Luennoinut eri koulutustilaisuuksissa operatiivisen laskentatoimen perusteista ja rahoitussuunnittelusta.

PULKKINEN, KYÖSTI:

Liikearkistoyhdistys r.y.:n koulutustoimikunnan puheenjohtaja ja hallituksen jäsen, Kauppateieteellisen Yhdistyksen johtokunnan varajäsen. Eräiden yhteisöjen tilintarkastaja.

Luennoinut Lahden Kesäyliopistossa ja Mikkelin Kesäkauppakorkeakoulussa kesällä 1974 sekä Merkonomiliitto ry.:n, Liikearkistoyhdistys r.y.:n ym. yhteisöjen koulutustilaisuuksissa.

Osallistunut Verband der Hochschullehrer für Betriebswirtschaft -nimisen yhdistyksen järjestämään kansainväliseen kongressiin Bonnissa 20.—24. 5. 1975.

PUUMALAINEN, ASKO:

Päätoimi: E-Öljyt Oy, varatoimitusjohtaja. European Consortium for Political Science'n henkilöjäsen.

Julkaissut:

"Valtion liiketoiminnan kehitysilmiöistä EEC-maissa", Kansantaloudellinen aikakauskirja 1975:1, 9 s.

"Yhteiskuntapoliittinen päätöksenteko ja valtion liiketoiminta tutkimuksen kohteena", Poliitikka 3/1974, 17 s.

RUOKONEN, KYLLIKKI:

Suomen tieteellisen kirjastoseuran opintomatkatuomikunnan puheenjohtaja. — Suomen kirjallisuuspalvelun seuran informaatiopalvelun kurssin opettajaneuvoston jäsen.

Osallistunut International Federation of Library Associations'n 40. yleiskokoukseen Suomen tieteellisen kirjastoseuran edustajana ja pitänyt esitelmän aiheesta "Some observations about data bases in the fields of economics and business sciences" Washington, 16—23. 11. 1975.

Osallistunut Suomalais—Neuvostoliittolaisen tieteellisten kirjastojen välistä yhteistyötä ja tietokonepohjaista informaatiopalvelua käsittelevään seminaariin. Toiminut valmistelevan toimikunnan työvaliokunnan jäsenenä, 14—19. 4. 1975.

Opintomatka Unkarin tieteellisiin kirjastoihin ja dokumentaatiokeskuksiin Unkarin valtion apurahalla 6—20. 10. 1974.

Julkaissut:

ATK-kirjallisuutta. Kotimaisia aikakauslehtiartikkeleita 1945—1973. Hki 1974. 114 s.

Kuljetustalous. Kirjallisuus Suomessa 1945—1972. I—II. Hki 1974. 435 s.

RUUHELA, REIJO:

Vaasan Kauppakorkeakoulun laskentatoimen vt. professori.

Turun Kauppakorkeakoulun laskentatoimen vt. professori

Esitelmöinyt Turun Liikemiesyhdistyksen rahoitusseminaarissa 22. 10. 1974 aiheesta Yrityksen pitkän tähtäimen rahoitussuunnittelu.

Julkaissut:

Yrityksen kasvu ja rahoitus. 113 s. Hki 1975.

SAARSALMI, MEERI:

Korkeakoulun edustaja Keskuskauppakamarin kauppapetuslautakunnassa.
 Väestöntutkimuslaitoksen tutkimustoimikunnan jäsen.
 Opetusministeriön asettaman valantehneiden kielenkääntäjien tutkintolautakunnan (englannin kieli) talouselämän tuntijan varamies.
 Helsingin Akateemiset Naiset ry:n neuvottelukunnan jäsen.
 Opinto- ja tutkimusmatka Ruotsiin Kanslerin myöntämän apurahan turvin elokuussa 1974.
 Esitelmänyt Huhtamäki-Yhtymä Oy:n kuluttajaneuvottelukunnan kokouksessa 4. 11. 74 aiheesta "Kuluttajaan kohdistuva vaikuttaminen".
 Luennoinut Turun kauppakorkeakoulun jatko-opetusohjelmassa 21. 3. 75 aiheesta "Kuluttajain kesto-ohyödykehankintoja koskevan kysyntätutkimuksen ongelmat".
 Esitelmänyt Teknokemian Yhdistyksen kevätkokouksessa 24. 4. 75 aiheesta "Suomalaisten kotitalouksien varainkäyttö teknokemiallisiin valmisteisiin vuoteen 1980 mennessä".

SALMI, TIMO:

Osallistunut konferenssiin: Conference on Financial Theory and Decision Models, June 18—22, 1974 in Garmisch-Partenkirchen, jossa esittänyt yhdessä Veikko Jääskeläisen kanssa alustuksen aiheesta Joint Determination of Production and Financial Budgets of a Multinational Firm Facing Risky Currency Exchange Rates.
 Luennoinut Ekonomiliiton koulutustilaisuudessa aiheista "Tuotannon ja ulkoisten siirtohintojen suunnittelu monikansallisessa yrityksessä" sekä "Valuuttariskin huomioonottaminen tuotannon ja ulkoisten siirtohintojen suunnittelussa monikansallisessa yrityksessä".

Julkaissut:

Joint Determination of Trade, Production, and Financial Flows in the Multinational Firm; A Stochastic Linear Programming Model Building Approach. 16 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 3/1974. Hki 1974.

(Matti Heikkilä &) A Gradient Method for Least Squares Estimation in Nonlinear Regression Analysis. 8 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 4/1974. Hki 1974.

Monikansallinen yritys ja lineaarinen optimointi. 229 s. Hki 1974.

Numeerinen analyysi, harjoitustehtävät ja ratkaisut. Toinen korjattu painos. 133 s. Hki 1975.

Harjoitustehtävien ratkaisut oppikirjaan Manninen—Salmi matemaattinen optimointi. 170 s. Hki 1975.

Lt: systeemit, CL B-osa, harjoitustehtävien ratkaisut. 126 s. Hki 1975.

(Veikko Jääskeläinen &) Joint Determination of Production and Financial Budgets of a Multinational Firm Facing Risky Currency Exchange Rates. 35 s. European Institute for Advanced Studies in Management: Working paper 75—5, Brussels, February 1975.

SALO, EIJA:

Toiminut englannin kielen opettajana Vientikoulutussäätiön kursilla 1974—1975. Luennoinut englannin kielen kauppakirjeenvaihdosta Ekonomiliitto r.y:n sihteeriseminaareissa keväällä ja kesällä 1974.

Opintomatka Englantiin kesällä 1974.

Kauppakorkeakoulun lehtori r.y:n puheenjohtaja.

Helsingin Akateemiset Naiset r.y:n johtokunnan jäsen.

SIPPONEN, TAPIO:**Julkaissut:**

Kirjanpidollisen yritysmallin laatiminen ja mallin käyttö yrityksen rahoituksen ja investointien suunnittelussa. 28 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 2/1974.

SIUKOSAARI, ASKO:

Mainostoimistojen Liitto r.y:n johtokunnan jäsen.
 Pohjoismaisen Markkinointiliiton presidiumin jäsen.
 Luennoinut Porvoon Matkailuopistossa kevät 1975.

STEUER, OUTI:

Vientikoulutussäätiön saksan kielen opettaja.
 Steuer Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

SÄRKILÄHTI, SIRKKA-LIISA:

Tampereen yliopiston tuntiopettaja. Vaasan Kauppakorkeakoulun suomen kielen ja tyyliopin cl-opetuksen valvoja. Toiminut Kansallis-Osake-Pankissa Tammermaan talousalueen sisäisen viestinnän tutkijana. Hyväksytty Suomen sovelletun kielitieteen yhdistyksen AFInLA:n jäseneksi. Osallistunut Lauseopin ja semantiikan päiville Oulussa 05—06. 10. 1974. Esitelmänyt Kansallis-Osake-Pankin Tampereen aluekonttorissa tiedotuksesta ja asiakirjoista 15. 08. 1974.

Julkaissut:

Kirja-arvosteluja Aamulehteen

Taloussanasto. Virke. Äidinkielen opettajain liiton jäsenlehti 3/1975.

TAINIO, RISTO:**Julkaissut:**

Tutkimusedellytykset ja tiedon luotettavuus suomalaisissa työelämän ilmiöihin ja erityisesti työvoiman liikkuvuuteen ja pysyvyyteen kohdistuneissa tutkimuksissa. 159 s. Hki 1975.

Kari Lilja ja Risto Tainio, Organisaatiotutkimuksen suunnittelusta 24 s. Hki 1975.

TAKALA, LIISA:

Kauppakorkeakoulun Assistentit ry:n puheenjohtaja. Osallistunut assistenttien työpaikka- ja jatkokoulutusseminaariin Jyväskylän yliopistossa 27.—28. 9. 1974.

Julkaissut:

Consumer perception and preferences of message structure. 117 s. Helsinki 1975. — Katsaus kuluttajakäyttäytymisen teorian kehittymiseen. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 1/1975. Lisäksi kirja-arvostelu Liiketaloudellisessa Aikakauskirjassa.

TELARANTA, K. A.:

Opetusministeriön asettaman, valantehneistä kielenkääntäjistä annetussa laissa tarkoitetun ranskan kielen tutkintolautakunnan lakimiesjäsen.

Siviilioikeuden dosentti Helsingin yliopistossa (luentovapaa koko lukuvuoden).

Vakuutusalan liiketapaneuvoston varapuheenjohtaja. Suomen vakuutusyhtiöiden keskusliiton ja Kuluttajaneuvoston yhteisesti asettaman vakuutuslautakunnan puheenjohtaja. Lääkemainonnan valvontakunnan puheenjohtaja. Teknokemian liiketapavalvontakunnan puheenjohtaja. KOP:n Erottajan konttorin valvoja. Eräiden yhtiöiden hallituksen jäsen.

Pelastakaa Lapset r.y:n hallituneuvoston puheenjohtaja. Mannerheimin lastensuojeluliiton liittoneuvoston jäsen. Lasten Päivän säätiön valtuuskunnan jäsen.

Pitänyt Keskuskauppakamarin 12. 03. 1975 järjestämässä, agenttisopimuksia käsittelevässä seminaarissa esitelmän aiheesta "Agenttisopimuksen luonne, agentin tehtävät ja oikeusasema".

TERÄS, HANNU:

Valantehneiden kielenkääntäjien tutkijalautakunnan jäsen. Toiminut opettajana Ekonomiliiton kolmpäiväisessä sihteeriseminaarissa Vääksyssä 11—13. 11. 1974.

Julkaissut:

(& Erkki Lautsila) Formen und Strukturen. Moniste. Helsingin kauppakorkeakoulu 1974, 49 s.

TÖRNUDD-JALOVAARA, ELISABET:

Ylioppilastutkintolautakunnan apujäsen ja ruotsin tehtävänlaatijaryhmän jäsen 02. 02. 74 lähtien.

Osallistunut yliopistojen ja korkeakoulujen ruotsinopettajien seminaariin Lammilla 11.—12. 10. 74.

Osallistunut edellä mainitun seminaarin jatkoon (uttalsseminarium) Jyväskylässä 16.—17. 01. 75.

Suorittanut MTV:n OPTV-kurssin (opetustelevisio) 03.—05. 02. 75.

Pitänyt Suomen ruotsinopettajat ry:n syyskokouksessa Lahdessa 26. 10. 74 kaksoisluennon Korjaajan havaintoja kirjoitelmasta ylioppilaskokeen osana.

Pitänyt ruotsinopettajien VESO-päivillä (virkaehtosopimuksen mukaiset koulutuspäivät) Helsingissä 15. 03. 75 kaksoisluennon Uusimuotoisen kielikokeen arvioinnista.

Julkaissut:

Havaintoja viime kevään monimuotoisen kielikokeen kirjoitelmista ruotsin kielessä, 5 s, Tempus n:o 8/74.

VAISTO, ERKKI:

Luotsikirjaston kirjastonhoitaja. Suomen tieteellisen kirjastoseuran tilintarkastaja. Suomen kirjastoseuran varatilintarkastaja ja julkaisu- ja tiedotustoimikunnan jäsen.

Osallistunut Tieteellisten kirjastojen virkailijat ry:n järjestämään opintomatkaan Puolan tieteellisiin kirjastoihin 2.—10. 9. 1974.

Esitelmöinyt bibliografioista Kymenlaakson kirjastonhoitajien jatkokoulutuspäivillä 7. 11. 1974 Kouvolassa. Järjestänyt Otto Wuorio oy:n kirjaston.

Julkaissut:

Yhteiskuntatieteellinen tutkimus Suomessa 1960—1973 II. 224 s. Hki 1974 Helsingin kauppakorkeakoulun kirjaston julkaisuja 20. (Yhdessä Martti Helsilän kanssa). — Kansantaloustieteellinen kirjallisuus Suomessa 1973. 191 s. Hki 1974. Helsingin kauppakorkeakoulun kirjaston julkaisuja 21. — Liiketaloustieteellinen kirjallisuus Suomessa 1973. 223 s. Hki 1974. Helsingin kauppakorkeakoulun kirjaston julkaisuja 22.

VAIVIO, FEDI:

Svenska Händelshögskolanin dosentti.

Antanut seuraavat asiantuntijalausunnot:

Turun Kauppakorkeakoulu: kansantaloustieteen apulaisprofessorin virka, erikoisalana kansainvälinen talous, kauppatohtori Veikko Reimikainen.

Turun Yliopisto: taloustieteen varsinainen professorin virka, professori Ilari Tyrni ja apulaisprofessori Olli Vuori.

Tampereen Yliopisto: kansantaloustieteen, erityisesti julkistalous, professorin virka, tal.tohtori Olavi Keskinmäki ja valtiotohtori Bertil Roslin.

Turun Yliopisto: taloustieteen varsinainen professorin virka (erikoisalana taloustieteen teoria

tai ekonometria), dosentti Urpo Kivikari ja dosentti Esko Vuorela.

Turun Yliopisto: taloustieteen apulaisprofessorin virka, dosentti Martti Hirvonen ja dosentti Urpo Kivikari.

Handelshögskolan vid Åbo Akademi: yleisen liiketaloustieteen professorin virka, dosentti Caj-Gunnar Lindström.

Turun Kauppakorkeakoulu: kansantaloustieteen dosenttuuri, apulaisprofessori Bertil Roslin. Helsingin Yliopisto: kansantaloustieteen, erityisesti julkistalous, varsinainen professorin virka, dosentti Olavi Niitamo ja dosentti Henri J. Vartiainen.

Suomen Akatemia: tutkijaprofessorin toimi, professori Heimer Björkqvist.

Turun Kauppakorkeakoulu: kauppat.lis. Reino Kanervan tutkimus (väitöskirja): "Vienti-markkinointiin liittyvä vientiyhteistyö tarkasteltuna erityisesti markkinoinnin aktiviteettinäkökulmasta".

Toiminut Ammattikasvatustalouden yhteiskuntataloutta käsittelevässä työryhmässä.

VALKONEN, TAPANI:

Helsingin yliopiston sosiologian dosentti. Saanut Suomen Akatemian varttuneiden tieteenharjoittajien apurahan ajalle 01. 01.—31. 12. 1975. Suomen väestötieteen yhdistyksen varapuheenjohtaja. Sosiologia-lehden toimitusneuvoston jäsen. Kutsuttu Suomen Maantieteellisen Seuran työjäseneksi. Osallistunut Population Tribune -konferenssiin Bukarestissa 19.—25. 9. 1975. Pitänyt esitelmän Ruuhka-Suomi — muu Suomi Väestöliiton järjestämällä väestöpoliittisilla päivillä 08. 10. 1975.

Julkaissut:

Suomen viimeaikainen väestönkehitys ja väestöongelmat. Helsingin kauppakorkeakoulu. Sosiologisia tutkimuksia 8/1974, 15 s. — Suomen tungosalueet ja haja-asutus. Helsingin Sanomat 18. 11. 1974. — Haastattelututkimuksen mahdollisuudet ja virhelähteet. Duodecim 22/1974. 6 s. — Economic development and regional population redistribution. Research group for comparative sociology, University of Helsinki, 7, 1975. 48 s. — Elintaso, kaupungistuminen ja alueelliset kuolleisuuserot Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Helsingin yliopiston sosiologian laitoksen julkaisuja 204, 1975. 154 s.

VANHANEN, HEIDI:

Haja-asutusalueiden suunnitteluseura r.y:n sihteeri.

Helsingin seudun maantieteilijät r.y:n taloudenhoitaja 1975 alkaen.

Helsingin yliopiston kehitysmaainstituutin (Interkont) työvaliokunnan jäsen 1975 alkaen.

Osallistunut mm. Suomen IX maantieteilijäpäiville Joensuussa 26—27. 10. 74, Haja-asutusalueiden suunnittelun seminaariin Vaasassa 14. 04. 75 sihteerinä, Kehitysmaatutkimuksen ja -opetuksen päiville Lammilla 16—18. 04. 75 ja Aluepoliittisen tutkimuksen ja suunnittelun symposiumiin Helsingissä 07. 05. 75.

VIERIKKO, ERKKI:

Toiminut edelleen valantehneistä kielenkääntäjistä annetun lain edellyttämän espanjan kielen tutkintolautakunnan varapuheenjohtajana sekä Keskuskauppakamarin kielenkääntäjälautakunnan jäsenenä.

Valittu 17.8.1974 Euroopan Espanjanopettajien Liiton hallituksen jäseneksi.

WIIO, OSMO:

Suomen Akatemian tieteen keskustoimikunnan jäsen, Suomen UNESCO-toimikunnan informaatiojaoiston jäsen.

Vastaväittäjänä: Teknillinen korkeakoulu 7.9.1974; Pentti Santaharju, Funktioiden matriisia-nalyysimenetelmä. Helsingin yliopisto 15.5.75; U. E. Moisala, Johdatus yrityksen työsuhdejärjestelmän kehittämiseen. Helsingin Kauppakorkeakoulu 23.5.1975; Heikki Urmas, Työrauhajärjestelmä yhteiskunnan osajärjestelmänä.

International Communication Association'in johtokunnan jäsen, Tiedotusoppilisen yhdistyksen johtokunnan jäsen.

Esitelmä International Communication Association'in kokouksessa 24.4.1975 Chicagossa aiheesta: Open and Closed Mass Media Systems. Vierailuluentoja huhtikuussa 1975 Arizonan valtionyliopistossa Tempessä, Annenberg School of Communication'issa Los Angelesissa sekä New Yorkin valtionyliopistossa Buffalossa. Esitelmöitsijänä Pohjoismaisen markkinointiliiton kokouksessa Oslossa syyskuussa 1974 sekä Graafisen teollisuuden XV kansainvälisessä kongressissa Helsingissä 9.6.1975. Lukuisia kotimaisia esitelmiä.

Julkaissut:

Viestinnän perusteet, W+G 1974, 218 s., 2. painos.

Ymmärretäänkö sanomasi? W+G 1974, 308 s., 6. painos.

Osmo A. Wiio—Marti Heltilä: Auditing Communication in Organizations: A Standard Survey "LTT Communication Audit", Liiketaloudellinen Aikakauskirja 4/1974, s. 303—315.

Sitoutumaton viestin paras tietolähde, Helsingin Sanomat 21.3.1975.

Viestinnän kielet, Kanava 4/1975, s. 214—220.

Onko objektiivista viestintää? Kanava 5/1975.

Puitearvio lisäisi tehoa, Talouselämä 28/1974.

Mikä politiikassa vikana? Suomen Kuvalehti 4.4.1975.

VIITANEN, JORMA:

Helsingin kauppakorkeakoulun valtuuston varapuheenjohtaja Helsingin kauppakorkeakoulun hallituksen jäsen. Liikuntatieteellisen seuran hallituksen työvaliokunnan jäsen. Kauppakorkeakoulun työntekijät ja toimihenkilöt ry:n korkeakoulupoliittisen jaoston puheenjohtaja, opetushenkilökönnän luottamusmies. Asunto oy Kivenlukkan, hallituksen varajäsen. Opetustoimikunnan jäsen, ja varapuheenjohtaja sl. 1974. Tutkinnonuudistustoimikunnan jäsen. Kauppätieteellisten tutkintojen uudistamistyöryhmän sihteeri 4.7.1974—28.2.1975. Kauppätieteiden alan tutkinnonuudistuksen ohjaus- ja seurantatyöryhmän (KATOS) jäsen 1.3.1975 — Luennoinut Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan tutkinnonuudistusseminaarissa 11.2.1975 aiheesta "Tutkinnonuudistus kauppätieteiden alalla" sekä aiheesta "Liikunnan talous ja sen suunnittelu" Kuntourheiluliiton liikuntasuunnittelukurssilla 12.4.1975.

Julkaissut:

Selvitys koulutuspoliittisista tavoitteista Kauppakorkeakoulun tutkinnonuudistusta varten (yhdessä Kalevi Sarvikiven kanssa), Kauppakorkeakoulu, Tutkinnonuudistustoimikunta, Esitutkimus 3/3 1974, 52 s.

Kauppakorkeakoulusta koulutusinstituutina (yhdessä Kari Hassisen kanssa), Kauppakorkeakoulu, sosiologisia tutkimuksia 7/1974, 90 s.

Kunnallisen liikuntasuunnittelun tavoitteet ja perusteet (yhdessä Joel Jupin kanssa), artikkeli teoksessa Kunnallinen liikuntasuunnittelu, toimittaneet Joel Juppi—Pekka Salminen—Jorma Viitanen, Liikuntatieteellisen Seuran julkaisuja N:o 31, Lahti 1974

v. WILLEBRAND, CARL-AUGUST:

Edelleen valtioneuvoston asettaman Kansainvälisten kulttuurisuhteiden toimikunnan jäsen saksankielisiä maita varten. Valtakunnallisen kielikeskuksen johtokunnan jäsen 1.9.74—

Antanut Vientikoulutussäätiön vientimarkkinoijakoulutuksessa saksan kielen opetusta 4 vt. syys- ja kevätlukukaudella. Antanut saksankielen opetusta UM:n virkamiehille 2 vt. Toiminut opettajana Suomen Ekonomiliiton järjestämässä saksan kielen seminaarissa. Luennoinut Erlangen—Nürnbergin yliopiston kielikeskuksessa aiheesta "Medieneinsatz im Fremdsprachenunterricht an finnischen Hochschulen" (20.6.74)

Järjestänyt Erlangen—Nürnbergin yliopiston taloustieteellisessä tiedekunnassa "Finnenseminar zur deutschen Sprache und Wirtschaft" 12.—20.4.75 sekä toiminut sen opettajana. Tutustunut Didacta-näyttelyyn Brysselissä 12.—13.6.74. Kutsusta osallistunut Deutsch-Nordische Kulturtag -kokoukseen Lyypekiissä 2.—4.10.74.

Suomalais-Saksalaisten Yhdistysten pj. 1.5.73— Helsingin Suomalais-Saksalaisen Yhdistyksen toiminnanjohtajana 1.3.75—

Julkaissut:

Kielistudiokurssi "Wie bitte?" (Otava 1975) 3.p. Joukko taloudellisia ja muita käännöksiä.

VIRTANEN, KALERVO:

Keskuskauppakamarin tilintarkastajatutkintovaliokunnan jäsen.

Luennoinut laskentatoimen eri aiheista eri yhteisöjen koulutustilaisuuksissa.

Toiminut tilintarkastajana eräissä yrityksissä.

Julkaissut:

Jouko Lehtovuori—Kalervo Virtanen, Kirjanpidon esikurssi, 5. uudistettu painos, Helsinki 1974, 186 s.

Jaakko Honko—Kalervo Virtanen, Teollisuusyritysten investointiprosessista Suomessa, Helsinki 1975, 142 s.

Pääoman tuottoasteen hyväksikäyttömahdollisuudet. Tehokas yritys no 5/1975, 9 s.

VOIPIO, JAAKKO:

Kirkko ja valtio -komitean pysyvä asiantuntija. Kunnallisveroimikunnan jäsen ja varapuheenjohtaja.

Helsingin yliopiston finanssioikeuden dosentti.

Pohjoismaiden Yhdyspankin Tapiola-Keskusta konttorin valvoja. Ottanut osaa Pohjoismaisen verotieteellisen tutkimusneuvoston veroseminariin "Bolagsbeskatningen i Norden" 16.—17.10.74 Helsingissä.

Toiminut suunnittelutoimikunnan puheenjohtajana ja esitelmöitsijänä Lakimiesliiton koulutuskeskuksen kurssilla "Ajankohtaista verotuksesta" 20.—21.2.1975.

Esitelmöinyt Korkeimman hallinto-oikeuden ja lääninoikeuksien esittelijöiden jatkokoulutuskurssilla 27.—30.5.1974, Kirjanpitoimistojen Liiton tili- ja veropäivillä Helsingissä 9.1.1975, Keskustapuolueen valtakunnallisilla yrittäjäpäivillä Turussa 8.12.1974 sekä pitänyt neljästi kaksoisluennon Suomen Ekonomiliiton koulutuskeskuksen kurssilla Liikeyverotus 1974.

Julkaissut:

Tuloksen ja tappion tasauksesta, 17 s., Hallintotuomioistuinten koulutustoiminta-moniste, Hki 1974. — Tappiontasauksesta erityistilanteissa, 18 s., Lakimies 1/1975, Vammala 1975. — Tulo- ja varallisuusverolaki elinkeinon- tai maatilatalouden harjoittajan näkökulmasta, 20 s., Defensor Legis 5—6/1975, Hki 1975. — Avaus-puheenvuoro, 3 s., ja Verosuunnittelun epävarmuustekijät, 11 s., teoksessa Verosuunnittelun mahdollisuuksista, Helsinki 1974.

VON VOLBORTH, DOROTHEA:

Helsingin kauppakorkeakoulun kielilaboratoriotoimikunnan jäsen. Keskuskauppakamarin kielenkääntäjälautakunnan jäsen. Osallistunut venäjän kielen opettajien kansainväliseen seminaariin elokuussa 1974 Moskovassa.

VOUTILAINEN, EERO:

Suomen Työnantajain Keskusliiton asiamies, erityisalueena yritysten henkilöstöhallintoon liittyvät kysymykset.

Luennoinut henkilöstöhallintoon ja hallinnon rationalisointiin liittyvistä asioista Ekonomiliiton Koulutuskeskuksen, Johtamistaidon Opiston, Tietomiehen ym. yhteisöjen järjestämissä koulutustilaisuuksissa.

Julkaissut:

Yritysdemokratia — yhteistoimintaa yrityksessä ja (& Pentti Rajamäki) Esimies ja henkilöstön kehittäminen. Kirjoittanut henkilöstöhallinnon kehittämiskysymyksistä artikkeleita Teollisuuslehteen ja Yritystalouteen.

VUORISTO, KAI-VEIKKO:

Ylioppilastutkintolautakunnan apujäsen. Jäsen Ammattikasvatushallituksen asettamassa työryhmässä, jonka tehtävänä on uudistaa kauppaoppilaitosten talousmaantiedon opetussuunnitelmat. Helsingin yliopiston kulttuurimaantieteen dosentti. Suomen Maantieteellisen Seuran sihteeri ja hallituksen jäsen. International Geographical Unionin (IGU) Suomen kansalliskomitean jäsen. Haja-asutusalueiden suunnitteluseuran valtuuskunnan jäsen. Suomen teiden historiatoimikunnan jäsen (Suomen Tieyhdistyksen asettama toimikunta). Aikakauskirjan "Terra" toimitusneuvoston jäsen. Teossarjan "Suomenmaa" (WSOY) neuvottelukunnan jäsen. Suomen Matkailuliiton Tietopankin johtoryhmän jäsen. Suomen Kartaston liikenne- ja matkailutyöryhmän jäsen. Osallistunut kutsuttuna IDC:n (Information and Documentation Centre for the Geography of The Netherlands) järjestämään retkeilyyn Alankomaissa elokuussa 1974. Osallistunut Suomen Maantieteilijäpäiville Joensuussa 26—27.10.1974 sekä tavarateknologian ja talousmaantieteen laitosten yhteisretkeilyyn Valkeakoskelle 12.3.1975. Osallistunut ulkoilukonferenssiin Helsingissä 10—11.2.1975 sekä Suomen Akatemian järjestämään ympäristönsuojeluseminaariin Lammilla työryhmän 4 (Ympäristönsuojelun keinot) jäsenenä 27—28.2.1975.

Esitelmöinyt aiheesta "Matkailun tutkimisen metodiikka" valtakunnallisessa matkailuseminaarissa Kajaanissa 26.5.1975.

Julkaissut:

Suomen Maantieteellisen Seuran vuosikertomus Terrassa.
Maantieteen dia-sarjoja teksteineen (WSOY).

ÅBERG, LEIF:

Helsingin Yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan liiketaloustieteen opettaja.

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen vanhempi tutkija.

International Communication Association'in, Tiedotusoppilisen Yhdistyksen ja Kauppatieteellisen Yhdistyksen jäsen.

Alustanut HY:n Neuvontaopin ja täydennyskoulutuksen keskuksen järjestämillä Johtamistaito-kursseilla organisaation rakenteesta, toiminnasta ja ohjauksesta; Rastor-Instituutin järjestämissä Talous- ja laskentajohdon seminaareissa informaatiojärjestelmistä; saman järjestämillä Osallistuva yritysjohto-päivillä Reddin'in 3D-teoriasta; Teollisuuden viestintäseminaa-

reissa viestinnän perusteista sekä taloudellisten tietojen välityksestä joukkoviestimissä; Farmasian täydennyskoulutustoimikunnan koulutuspäivillä viestinnästä; Henkilöstölehtien yhdistyksen järjestämillä koulutuspäivillä viestinnän tutkimisesta; säästöpankkien tiedottajien koulutuspäivillä taloudellisten tietojen välityksestä joukkoviestimissä; samasta aiheesta Liikesivistysrahastossa ja metsäteollisuuden tiedottajien neuvottelupäivillä; eri yrityksissä yritysten viestinnästä.

Julkaissut:

Yritys toimivana kokonaisuutena. 95 s. Helsingin Yliopisto 1974.

— Taloudellisten tietojen välitys joukkoviestimissä. 316 s. Liiketaloustieteellinen Tutkimuslaitos, Helsinki 1975. — Taloustietoa välittyy — mutta myös värityy. 4 s. Talouselämä 10/1975.

— Taloustiedon objektiivisuus. Helsingin Sanomat 6.4.1975.

— Virallisen tahon uutisia radiossa ja televisiossa — yritystoiminnan tietoja kotirouville ja eläkeläisille. 3 s. Katso 17/1975.

— Mikä radiossa ja televisiossa ärsyttää? 2 s. Katso 18/1975. — Taloudellinen tieto — hankala viestittävä. 1 s. Tietolisä 2/1975.

— Pankkiuutiset joukkoviestimissä. 3 s. Säästöpankkilehti 6/1975.

V Tilastollisia tietoja

Korkeakoulun varsinaisia oppilaita ovat:

1. ne, jotka ovat korkeakoulun oppilaisiksi kirjoitettuina opiskelukseen ekonomin tai akateemista sihteerin tutkintoa varten;

2. ne, jotka ovat korkeakoulussa opiskeleviksi kirjoitettuina harjoittaakseen opintoja kauppatieteiden kandidaatin tai lisensiaatin tutkinnon taikka tohtorin arvoon oikeuttavien opinnäytteiden suorittamista varten.

Ylimääräinen oppilas saa seurata luentoja ja harjoituksia yhdessä tai useammassa aineessa sekä suorittaa niissä tutkintoja, joista asianomainen opettaja antaa hänelle yksityisen todistuksen.

Kuuntelijaoppilas saa seurata niitä luentoja ja harjoituksia, jotka on mainittu hänen oppilaisiksi hyväksymisestäään tehdyssä päätöksessä, mutta hänellä ei ole oikeutta suorittaa tutkintoja. Hän voi kuitenkin saada opettajalta todistuksen, jossa mainitaan ainoastaan, minkä ajan hän on seurannut luentoja tai harjoituksia.

Varsinaisiksi oppilaisiksi ekonomin tai akateemista sihteerin tutkintoa varten haki 1974 5294 henkilöä, joista hyväksyttiin ekonomin tutkintoa suorittamaan 688 ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittamaan 81. Hyväksytyistä aloitti ekonomin tutkinnon opinnot 532 ja akateemisen sihteerin tutkinnon opinnot 48 eli yhteensä 580 opiskelijaa.

Kertomusvuonna on korkeakoulussa syyslukukauden alussa ollut yhteensä 3664 opiskelijaa, joista

	I vsk v. 1974 al.	II vsk v. 1973 al.	III vsk v. 1972 al.	Yhteensä	Aikais. aloitt.	Kaikkiaan
Ekon. tutk. suor.	532	533	496	1 561	634	2 195
Akat. siht. tutk. suor....	48	54	32	134	116	250
	580	587	528	1 695	750	2 445
Kand. tutk. suor.						1 219
						3 664

Ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien oppilaiden lukumäärä lukuvuoden alussa

	I vsk 1974		II vsk 1973		III vsk 1972		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
Michiä	311	53,62	281	47,87	317	60,04	909	53,63
Naisia	269	46,38	306	52,13	211	39,96	786	46,37
Yhteensä ..	580	100	587	100	528	100	1 695	100

Ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien oppilaiden lukumäärä

	I vsk 1974		II vsk 1973		III vsk 1972		Aikais. aloitt.		Yhteensä		Yht.
	ek	as	ek	as	ek	as	ek	as	ek	as	
Syyslukuk. alussa	532	48	533	54	496	32	634	116	2195	250	2445
Uudell. kirj. hyv.	—	—	+2	—	+5	—	+28	+7	+35	+7	+42
Uusia hyväks.	—	—	+1	—	—	—	+4	—	+5	—	+5
*)	+18	-18	+6	-6	+2	-2	+4	-4	+30	-30	—
**)	—	—	-1	+1	—	—	-1	+1	-2	+2	—
Valmistuneet ./.	—	—	—	—	-9	—	-90	-18	-99	-18	-117
Keskeyttäneet ./.	—	—	-9	-3	-7	-1	-49	-9	-65	-13	-78
Kevätluk. alussa	550	30	532	46	487	29	530	93	2099	198	2297
Uudell. kirj. hyv.	—	—	—	—	+2	—	+8	+1	+10	+1	+11
Uusia hyväks.	—	—	—	—	—	—	+4	—	+4	—	+4
*)	+8	-8	+2	-2	—	—	+2	-2	+12	-12	—
**)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valmistuneet ./.	—	—	-1	—	-114	—	-120	-31	-235	-31	-266
Lukuv. lopussa	558	22	533	44	375	29	424	61	1890	156	2046

*) akat. sihteerin tutkintoa suorittavat siirtyneet suorittamaan ekonomin tutkintoa

***) ekonomin tutkintoa suorittavat siirtyneet suorittamaan akat. siht. tutkintoa

Ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien opiskelijoiden kotipaikka

	I vsk 1974		II vsk 1973		III vsk 1972		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
Ulkomaat	0	0,0	0	0,0	1	0,2	1	0,1
Helsinki	248	42,7	219	37,9	228	44,0	695	41,5
Muu Uudenmaan lääni	113	19,5	131	22,7	100	19,3	344	20,5
Turun ja Porin lääni	19	3,3	31	5,4	24	4,6	74	4,4
Ahvenanmaan lääni	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Hämeen lääni	61	10,5	65	11,3	58	11,2	184	11,0
Kymen lääni	46	7,9	31	5,4	22	4,3	99	5,9
Mikkelin lääni	16	2,8	22	3,8	20	3,9	58	3,4
Pohjois-Karjalan lääni	8	1,4	11	1,9	9	1,7	28	1,7
Kuopion lääni	18	3,1	11	1,9	11	2,1	40	2,4
Keski-Suomen lääni	22	3,8	9	1,5	12	2,3	43	2,6
Vaasan lääni	7	1,2	16	2,8	9	1,7	32	1,9
Oulun lääni	15	2,6	16	2,8	16	3,1	47	2,8
Lapin lääni	7	1,2	15	2,6	8	1,6	30	1,8
Yhteensä	580	100,0	577	100,0	518	100,0	1675	100,0

Ekonomin tutkintoa suorittavat

	I vsk 1974 aloittaneet				II vsk 1973 aloittaneet				III vsk 1972 aloittaneet				Kaikkiaan				
	P	%	T	Yht.	P	%	T	Yht.	P	%	T	Yht.	P	%	T	Yht.	
	Syyslukuk. alussa ...	310	58,27	222	41,73	532	52,72	252	47,28	533	63,91	179	36,09	496	58,17	653	41,83
Uudelleen kirj. hyv.	-	-	-	-	+2	-	+1	+2	+2	+3	+2	+5	+5	+2	+2	+7	+7
Uusia hyväksytyt ...	-	-	+17	+18	-	+6	+6	+6	-	-	-	-	-	-	+25	+26	+26
*)	+1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
**)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Valmistuneet ./.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keskeyttäneet ./.	-	-	-	-	-7	-2	-2	-9	-5	-6	-3	-9	-7	-12	-3	-9	-16
Kevätlukuk. alussa ...	311	56,55	239	43,45	550	51,88	256	48,12	532	63,45	178	36,55	487	57,11	673	42,89	1569
Uudelleen kirj. hyv.	-	-	-	-	-	-	-	-	+2	+2	-	+2	+2	+2	-	+2	+2
Uusia hyväksytyt ...	-	-	+8	+8	-	-	+2	+2	-	-	-	-	-	-	+10	+10	+10
*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
**)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Valmistuneet ./.	-	-	-	-	-1	-	-	-1	-78	-	-36	-	-114	-79	-36	-115	-115
Lukuv. lopussa	311	55,73	247	44,27	558	51,59	258	48,41	533	62,13	142	37,87	375	55,87	647	44,13	1468

*) akat.sihteerin tutkintoa suorittavat siirtyneet suorittamaan ekonomin tutkintoa

**) ekonomin tutkintoa suorittavat siirtyneet suorittamaan akat.siht. tutkintoa

Akateemista sihteerin tutkintoa suorittavat

	I vsk 1974 aloittaneet				II vsk 1973 aloittan.		III vsk 1972 aloittan.		Kaikkiaan			
	P	%	T	%	T	%	T	%	P	%	T	%
Syyslukukauden alussa	1	2,08	47	97,92	54	100	32	100	1	0,74	133	99,26
Uudelleen kirj. hyv. ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uusia hyväksytyt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
*)	-1	-	-17	-	-6	-	-2	-	-1	-	-25	-
**)	-	-	-	-	+1	-	-	-	-	-	+1	-
Valmistuneet ./.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keskeyttäneet ./.	-	-	-	-	-3	-	-1	-	-	-	-4	-
Kevätlukukauden alussa	-	-	30	100	46	100	29	100	-	-	105	100
Uudelleen kirj. hyv. ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uusia hyväksytyt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
*)	-	-	-8	-	-2	-	-	-	-	-	-10	-
**)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Valmistuneet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lukuv. lopussa	-	-	22	100	44	100	29	100	-	-	95	100

*) akat. sihteerin tutkintoa suorittavat siirtyneet suorittamaan ekonomin tutkintoa

**) ekonomin tutkintoa suorittavat siirtyneet suorittamaan akat. sihteerin tutkintoa

Ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien opiskelijoiden vanhempien ammatti sosiaaliasemaryhmän mukaan

	I vsk. 1974		II vsk. 1973		III vsk. 1972	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
1. Ylemmät toimihenkilöt ja heihin verrattavat yrittäjät:						
Toimihenkilöt joht. asemassa ja heihin verrattavat yrittäjät	154	26,5	163	28,2	147	28,4
Muut ylemmät toimihenkilöt	58	10,0	48	8,3	56	10,8
2. Alemmat toimihenkilöt ja pienyrittäjät:						
Myyntimiehet, konttorimyyjät, vakuutus- asiamiehet ja heihin verrattavat toimi- henkilöt	13	2,2	16	2,8	7	1,3
Alemmat toimihenkilöt ja pienyrittäjät ..	141	24,3	152	26,3	105	20,3
3. Ammattitaitoiset työntekijät:						
Myymläapulaiset	1	0,2	1	0,2	14	2,7
Muut ammattitaitoiset työntekijät	92	15,9	92	15,9	82	15,8
4. Ammattitaidottomat työntekijät:						
Maa- ja metsätalouden, kalastusalan työntekijät	3	0,5	2	0,3	2	0,4
Muut ammattitaidottomat työntekijät ..	13	2,2	16	2,8	17	3,3
5. Maanviljelijät, kalastajat, eläinten kas- vattajat, puutarhurit:						
Maanviljelijät ym. ilman erittelyä	88	15,2	80	13,9	70	13,5
Maanvilj., akat. loppututkinto	1	0,2	1	0,2	-	-
Maanvilj., opistotas. tutkinto	-	-	1	0,2	1	0,2
6. Sijoittamattomat ja ei ilmoitetut ammatit	16	2,8	5	0,9	17	3,3
Yhteensä	580	100,0	577	100,0	518	100,0

**Ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien opiskelijoiden
vanhempien ammatti ammattiryhmien mukaan**

	I vsk 1974		II vsk 1973		III vsk 1972	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
1. Tekniikka, tieteet, taiteet, opetus, sairaanhoito, yms. työ	150	25,9	135	23,4	133	25,7
2. Hallinnollinen, tilinpidollinen ja konttoritekninen työ	120	20,7	134	23,2	118	22,8
3. Kaupallinen työ	47	8,1	53	9,2	46	8,9
4. Maatalous, metsätyö ja kalastus	94	16,2	91	15,8	78	15,0
5. Kuljetus- ja liikennetyö	44	7,6	31	5,4	27	5,2
6. Teollisuus ja käsityö	79	13,6	86	14,9	77	14,9
7. Palvelukset	14	2,4	20	3,4	11	2,1
8. Muualla luokittelematon työ ja ei ilmoitettua ammattia	32	5,5	27	4,7	28	5,4
Yhteensä	580	100,0	577	100,0	518	100,0

Kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa suorittavat

	M	N	Yhteensä
Kirjoissa syyslukukauden alussa	645	574	1219
Uusia hyväksytyt	113	149	262
Uudelleen kirjoihin hyväksytyt	65	26	91
Valmistunut ./.	823	749	1572
Valmistunut ./.	13	18	31
Keskeyttänyt ./.	77	62	139
Kevätlukukauden alussa	733	669	1402
Uusia hyväksytyt	64	70	134
Uudelleen kirjoihin hyväksytyt	5	6	11
Valmistunut ./.	31	32	63
Keskeyttänyt ./.	—	—2	—2
Kirjoissa kevätlukukauden lopussa	771	711	1482

Opiskelijoiden lukumäärä

Kesäkuun 15. p:nä 1974 päättyneen hakuajan kuluessa korkeakoulun varsinaisiksi oppilaisiksi ekonomin tai akateemista sihteerin tutkintoa varten pyrki 5290 henkilöä, joista 4653 ylioppilasta. Hyväksytyistä aloitti ekonomin tutkinnon opinnot 532 ja akateemisen sihteerin tutkinnon opinnot 48 eli yhteensä 580 opiskelijaa. Kertomusvuoden päättyessä oli korkeakoulussa ensimmäistä loppu-tutkintoa varten opintoja harjoittavia oppilaita yhteensä 2.046 edellisen vuoden vastaavan luvun oltua 1.865.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon suorittajiksi on kertomusvuoden aikana hyväksytty 464 henkilöä, joista ekonomeja 339, akateemisen sihteerin tutkinnon suorittaneita 36 ja kirjeenvaihtajan tutkinnon suorittaneita 18. Lukuun sisältyy lisäksi 71 opiskelijaa, jotka keskeytyksen jälkeen ovat ilmoittautuneet uudelleen korkeakoulun kirjoihin. Ekonomin, akateemista sihteerin ja kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelevia oli lukuvuoden lopussa yhteensä 3.528. Lukuvuoden päättyessä oli kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelevia 1.482, edellisen lukuvuoden päättyessä vastaava luku oli 1.219.

Ylimääräiseksi oppilaksi on hyväksytty 87 henkilöä.

Kertomusvuoden aikana on ekonomin tutkinnon suorittanut 344 ja akateemisen sihteerin tutkinnon 49 sekä kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon 94 opiskelijaa.

Opetushenkilökunta, viran- ja toimenhaltijat 31. 5. 1975

Professorit	18	Viran- ja toimenhaltijat	
Ylim. professori	1	Keskushallinto	26
Apulaisprofessorit	13	Kirjasto	31
Yliassistentit	8	Laitokset	21
Yp. lehtorit	23	Huolto- ja käyttöhenkilökunta	16
Ap. lehtorit	8	Sivoojat	28
Tp. lehtorit	14	Viran- ja toimenhaltijat yht.	122
Assistentit	36		
Tutkijat	9		
Tuntiopettajat	50		
Opetushenkilökunta yht.	180		

VI Oppiarvot ja tutkinnot

Kauppätieteiden tohtorin opinnäytteet

KTL *Jaakko Kedon* väitöskirja "Elokuvalippujen kysyntä ja siihen vaikuttaneet tekijät Suomessa 1915—1972" tarkastettiin julkisesti marraskuun 7. päivänä 1974. Korkeakoulun hallituksen määrääminä vastaväittäjinä toimivat professori Aarni Nyberg ja apul.prof. Erkki Pihkala sekä kustoksena professori Fedi Vaivio. KTL Keto on saanut todistuksen tohtorin arvoon oikeuttavien opinnäytteiden suorittamisesta 18. 12. 1974.

FL, KTK *Pertti Näykin* väitöskirja "Tarjoushinnoittelu tilaustuotantoa harjoittavissa yrityksissä" tarkastettiin julkisesti joulukuun 14. päivänä 1974. Korkeakoulun hallituksen määrääminä vastaväittäjänä toimi apul.prof. Yrjö Seppälä ja kustoksena professori Veikko Jääskeläinen. FL Näykki on saanut todistuksen tohtorin arvoon oikeuttavien opinnäytteiden suorittamisesta 21. 2. 1975.

KTL *Matti Urrilan* väitöskirja "A Dynamic Marketing Program for New Convenience Brands" tarkastettiin julkisesti huhtikuun 25. päivänä 1975. Korkeakoulun hallituksen määrääminä vastaväittäjinä toimivat professorit Mika Kaskimies ja Aarni Nyberg ja kustoksena professori Sakari Mattila. KTL Urrila on saanut todistuksen kaikkien tohtorin arvoon oikeuttavien opinnäytteiden suorittamisesta 20. 5. 1975.

KTL *Aatto Pihdin* väitöskirja "Konkurssin ennustaminen taseinformaation avulla" tarkastettiin julkisesti toukokuun 19 päivänä 1975. Korkeakoulun hallituksen määrääminä vastaväittäjänä toimi apul.prof. Jouko Lehtovuori ja kustoksena professori Jaakko Honko.

KTL *Heikki Urmaksen* väitöskirja "Työrauhajärjestelmä yhteiskunnan osajärjestelmänä, tarkasteltuna SAK-laisen ammattiyhdistysliikkeen hajaannuksen aikana" tarkastettiin julkisesti toukokuun 23 päivänä 1975. Korkeakoulun hallituksen määrääminä vastaväittäjänä toimi professori Osmo A. Wiio ja kustoksena professori Oiva Laaksonen.

KTL *Timo Salmen* väitöskirja "Joint Determination of Trade, Production, and Financial Flows in the Multinational Firm Assuming Risky Currency Exchange Rates" tarkastettiin julkisesti toukokuun 29 päivänä 1975. Korkeakoulun hallituksen määrääminä vastaväittäjänä toimi professori Veikko Jääskeläinen ja kustoksena professori Fedi Vaivio.

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinto

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinnon ovat suorittaneet:

Airaksinen, Timo Juhani, *06. 06. 46, KTL 30. 05. 75, kansantaloustiede: "Labour and capital demand in the Finnish brewing industry in 1954—1972: An econometric approach with combined time-series and cross-section data on a plant level"; KTK 1971, kansantaloustiede; ekonomi 1968.

Kylähöski, Kalevi, *15. 05. 39, KTL 04. 02. 75, liiketaloustiede: laskentatoimi: "Yrityksen strategiasuunnittelu ja budjettisuunnittelu"; KTK 1971, liiketaloustiede: laskentatoimi; TTK 1970.

Purasjoki, Matti Heimo-Juhani, *15. 12. 44, KTL 21. 03. 75, kansantaloustiede: "Investoinnit yrityksen finanssipäätöksenteon osana — Ekonometrinen simultaanimalli"; KTK 1968, kansantaloustiede; ekonomi 1966.

Takala, Liisa Anneli, *08. 04. 44, KTL 30. 05. 75, liiketaloustiede: markkinointi: "Consumer perception and preferences of message structure"; KTK 1968, liiketaloustiede II; ekonomi 1966.

Temmes, Markku Juha Tapani, *30. 01. 43, KTL 09. 12. 74, liiketaloustiede: hallinto: "Liiketaloustieteen piirissä kehitetyn organisaatioteorian soveltuvuudesta valtionhallintoon" ja "Keskusvirastojen tehtävistä, asemasta ja toiminnan suuntautumisesta valtionhallinnon kokonaisorganisaatiossa"; KTK 1971, liiketaloustiede: hallinto; ekonomi 1969.

Torkko, Pauli Juhani, *24. 06. 47, KTL 13. 12. 74, liiketaloustiede: laskentatoimi: "Rahan kustannukset erityisesti osakkeenomistajien tuottovaatimuksen kannalta tarkasteltuna"; KTK 1971, liiketaloustiede: laskentatoimi; ekonomi 1970.

Ylä-Liendenpohja, Jouko Aatos, *17. 02. 45, KTL 16. 05. 75, kansantaloustiede: "On the Theory of Investment, Dividend and Financing Behaviour of the Firm"; KTK 1971, kansantaloustiede; ekonomi 1967.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon ovat kuluneen lukuvuoden aikana suorittaneet:

Ahnger, Pentti Veli Teodor, *16. 06. 48, KTK 21. 02. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1972
Ahola, Helena Margit, s. Lumiaho, *02. 08. 50, KTK 16. 05. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1972

Ahonen, Veli Kalevi, *09. 07. 43, KTK 30. 05. 75, ltt: systeemit; ekonomi 1967

Airisto, Kari Pertti Heikki, *21. 09. 49, KTK 16. 05. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1974

Alho, Markku Olavi, *19. 03. 48, KTK 05. 08. 74, talousmatematiikka; ekonomi 1970

Anttila, Jorma Juhani, *24. 04. 51, KTK 30. 05. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1974

Aura, Mirja Ilona, s. Hilamo, *22. 11. 49, KTK 16. 05. 75, ltt: hallinto; ekonomi 1973

Eskelinen, Tapio Olavi, *22. 06. 50, KTK 16. 04. 75, tavarateknologia; ekonomi 1974

Halonen, Johanna Maria, s. Arovuori, *31. 10. 50, KTK 16. 05. 75, ltt: systeemit; ekonomi 1972

Hautakorpi, Riitta-Elina, s. Koivunen, *12. 03. 47, KTK 24. 01. 75, ruotsi; kirj.vaiht.tutk. 1969

Heikkonen-Carvalho, Ritva Marjatta, s. Heikkonen, *06. 12. 47, KTK 13. 12. 74, talousmaantiede; ekonomi 1969

Heiskanen, Kari Heikki Olavi, *15. 05. 40, KTK 05. 05. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1965

Heiskanen, Pauli Kalervo, *19. 04. 47, KTK 17. 04. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1971

Hietanen, Raija Kaarina, *20. 04. 50, KTK 30. 05. 74, kansantaloustiede; ekonomi 1972

Hinneri, Mauri Vilho, *04. 05. 44, KTK 17. 04. 75, englantia; ekonomi 1967

Honka, Lauri Kaarlo Juhani, *13. 11. 45, KTK 08. 01. 75, kansantaloustiede; ekonomi 1973

Hynninen, Ritva Kaarina, *02. 09. 46, KTK 07. 11. 74, englantia; akat.siht.tutk. 1970

Hyyärinen, Heikki Uolevi, *20. 10. 47, KTK 21. 05. 75, kansantaloustiede; ekonomi 1971

Ilveskero, Raimo Kalervo, *21. 06. 49, KTK 05. 05. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1973
Ilvesmäki, Raija Outi Kaarina, s. Heinonen, *15. 04. 48, KTK 13. 03. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1970
Inheroinen, Pekka Erkki Antero, *22. 11. 45, KTK 21. 03. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1970
Junkkari, Tuija Helena, s. Pennanen, *18. 02. 49, KTK 03. 10. 74, englanti; akat.siht.tutk. 1973
Kaipanen, Tuomo Lauri Taavetti, *26. 11. 49, KTK 05. 07. 74, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1971
Kallio, Pentti Antero, *23. 11. 49, KTK 24. 01. 75, ltt: systeemit; ekonomi 1973
Kekäläinen, Marja Anneli, *03. 04. 37, KTK 30. 05. 75, saksa; kirj.vaiht.tutk. 1959
Koiranen, Matti Jalmar, *07. 07. 49, KTK 26. 02. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1971
Konsin, Maija-Leena Kristina, s. Hoffman, *14. 04. 47, KTK 04. 04. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1970
Korpela, Seija Hilikka Inkeri, s. Rahikainen, *17. 01. 41, KTK 29. 11. 74, ruotsi; kirj.vaiht.tutk. 1962
Koskinen, Matti Juhani, *28. 10. 44, KTK 07. 03. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1971
Kotoaro, Sirpa Greeta Soilikki, *22. 06. 44, KTK 13. 12. 74, ltt: markkinointi; kirj.vaiht.tutk. 1967
Kumpulainen, Kari Jukka, *26. 11. 49, KTK 30. 05. 74, talousmaantiede; ekonomi 1973
Kuosmanen, Pirjo Riitta Hannele, s. Laurila, *02. 05. 48, KTK 30. 05. 75, kansantaloustiede; ekonomi 1971
Kyttälä, Pertti Kalevi, *08. 01. 50, KTK 31. 10. 74, ltt: systeemit; ekonomi 1974
Laine, Antti Olavi, *09. 12. 41, KTK 30. 05. 75, oikeustiede; ekonomi 1973
Lakka, Tarja Tuulikki, *24. 07. 49, KTK 16. 05. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1972
Lappalainen, Hannu Väinö, *05. 08. 49, KTK 13. 12. 74, oikeustiede; ekonomi 1971
Lehti, Eila Annikki, s. Hietala, *22. 01. 47, KTK 21. 04. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1970
Lehtonen, Timo, *29. 04. 48, KTK 16. 05. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1973
Levonen, Anna-Liisa, *20. 03. 47, KTK 24. 09. 74, ltt: markkinointi; ekonomi 1969
Liuhanen, Anna-Maija, s. Saarinen, *10. 10. 48, KTK 16. 05. 75, ltt: hallinto; akat.siht.tutk. 1972
Luotonen, Marja-Riitta Elisabet, s. Lumme, *15. 05. 49, KTK 20. 11. 74, ltt: markkinointi; ekonomi 1972
Mannerkoski, Maini Sinikka, *18. 06. 42, KTK 31. 10. 74, ltt: markkinointi; kirj.vaiht.tutk. 1965
Mara, Eija Riitta Elina, s. Lappalainen, *13. 02. 45, KTK 16. 05. 75, ltt: markkinointi; kirj.vaiht.tutk. 1967
Mattila, Pentti Ilmari, *06. 05. 49, KTK 15. 11. 74, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1971
Melajärvi, Riitta Maija Kaarina, *16. 02. 37, KTK 26. 09. 74, englanti; kirj.vaiht.tutk. 1959
Mustonen, Jaakko Olavi, *16. 10. 41, KTK 30. 05. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1971
Myllö, Ulla Kristiina, s. Lattunen, *22. 01. 49, KTK 29. 11. 74, ltt: hallinto; akat.siht.tutk. 1971
Mäkelä, Pertti Kalevi, *15. 04. 49, KTK 16. 05. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1973
Mäkinen, Airi Anneli, *29. 01. 44, KTK 14. 10. 74, ltt: hallinto; ekonomi 1968
Mäkinen-Ripatti, Riitta Hillevi, *07. 01. 50, KTK 30. 05. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1972
Nordlund, Reijo Erkki Oshari, *24. 12. 40, KTK 31. 10. 74, ltt: markkinointi, DI 1963
Oksanen, Ritva Sylvia, *04. 07. 44, KTK 31. 10. 74, englanti; kirj.vaiht.tutk. 1966
Paakkinen, Ritva Anneli, *10. 02. 48, KTK 04. 10. 74, ltt: markkinointi; ekonomi 1970
Pakkanen, Merja Irmeli Helena, *08. 04. 51, KTK 30. 05. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1973

Palonen, Kari Niilo Kalevi, *01. 07. 43, KTK 30. 05. 74, talousmaantiede; ekonomi 1969
Partanen, Martti Olavi, *13. 11. 48, KTK 21. 03. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1970
Pesonen, Marja-Liisa, *11. 01. 53, KTK 30. 05. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1974
Päivinen, Anne Mariitta, s. Korolainen, *30. 09. 45, KTK 07. 03. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1972
Pätiälä, Ilkka Risto, *09. 06. 45, KTK 30. 05. 75, oikeustiede; ekonomi 1966
Raikkala, Hannu Erik, *12. 11. 46, KTK 16. 05. 75, englanti; ekonomi 1972
Rannisto, Olli Veli Juhani, *19. 10. 45, KTK 16. 05. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1970
Ratilainen, Tuula Marketta, *16. 01. 50, KTK 19. 02. 75, talousmaantiede; ekonomi 1973
Reikko-Tuokkola, Tuula Kyllikki, s. Reikko, *28. 08. 46, KTK 17. 04. 75, talousmatematiikka; ekonomi 1970
Reinikainen, Seija Helena, *08. 04. 33, KTK 24. 01. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1954
Ropponen, Pirjo Tellervo, s. Näykki, *19. 12. 49, KTK 17. 04. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1971
Ruuskanen, Riitta Marita, *28. 08. 49, KTK 09. 10. 74, ltt: markkinointi; ekonomi 1971
Sakki, Jouni Toimi Olavi, *16. 05. 44, KTK 30. 05. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1968
Salo, Airi Sisko, *04. 12. 51, KTK 30. 05. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1973
Salo, Helena Tuulikki, *06. 04. 49, KTK 16. 12. 74, ltt: markkinointi; akat.siht.tutk. 1973
Saloranta, Olli Juhani, *24. 05. 47, KTK 07. 03. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1972
Santamäki, Tuire Inkeri, *26. 12. 52, KTK 05. 05. 75, ltt: systeemit; ekonomi 1974
Savolainen, Veikko Juhani, *14. 03. 40, KTK 15. 11. 74, ltt: markkinointi; ekonomi 1973
Seppänen, Heikki Juhani, *08. 08. 43, KTK 21. 03. 75, oikeustiede; ekonomi 1968
Seppänen, Tuula Kaarina, s. Kauppinen, *12. 02. 48, KTK 26. 09. 74, englanti; ekonomi 1973
Seppänen, Veli Immo Valto, *02. 03. 47, KTK 11. 02. 75, oikeustiede; DI 1972
Simola, Helmi Irene, *07. 12. 50, KTK 16. 05. 75, ltt: laskentatoimi; ekonomi 1972
Simpunen, Erkki Juhani, *23. 06. 49, KTK 03. 12. 74, ltt: markkinointi; ekonomi 1971
Sipilä, Olli Tapani, *01. 05. 51, KTK 13. 12. 74, oikeustiede; ekonomi 1974
Soismaa, Margareta, *11. 02. 51, KTK 20. 09. 74, ltt: systeemit; ekonomi 1973
Summa, Hilikka Helena, s. Kohonen, *30. 05. 50, KTK 09. 01. 75, kansantaloustiede; ekonomi 1971
Suvanto, Pirkko Tellervo, s. Loimio, *21. 05. 49, KTK 02. 10. 74, ltt: markkinointi; akat.siht.tutk. 1971
Talponen, Heimo Sakari, *08. 06. 48, KTK 04. 12. 74, ltt: markkinointi; ekonomi 1972
Tammivuori, Outi Helena, s. Mäkelä, *04. 08. 46, KTK 16. 05. 75; ekonomi 1971
Taskinen, Tuula Ellen Margit, s. Korkalainen, *27. 03. 45, KTK 05. 08. 74, oikeustiede; ekonomi 1970
Teittinen, Pirjo Marjatta, s. Vauhkonen, *01. 07. 43, KTK 24. 10. 74, englanti; akat.siht.tutk. 1972
Tevä, Marja-Liisa, s. Tuononen, *11. 08. 46, KTK 17. 04. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1970
Tiittula, Liisa Maria, s. Heimö, *28. 10. 50, KTK 17. 04. 75, saksa; akat.siht.tutk. 1973
Tourenen, Ilkka Voitto, *12. 12. 51, KTK 17. 04. 75, ltt: systeemit; ekonomi 1973
Tuominen, Mauri Tapio, *08. 04. 49, KTK 31. 10. 74, ltt: systeemit; ekonomi 1973
Vahala, Heikki Sakari, *04. 04. 48, KTK 24. 05. 74, ltt: systeemit; ekonomi 1972
Varis, Olli Tapani, *12. 09. 50, KTK 21. 02. 75, ltt: systeemit; ekonomi 1973
Vatonen, Juha Matti Sakari, *09. 02. 49, KTK 10. 03. 75, ltt: markkinointi; ekonomi 1970
Venesmaa, Kaija Anneli, s. Rininen, *20. 03. 37, KTK 24. 02. 75; kirj.vaiht.tutk. 1961
Vento, Leena Kaarina, *21. 06. 50, KTK 21. 03. 75, valtio-oppi; ekonomi 1973

Pro gradu-kokeen

ovat lukuvuonna 1974—75 suorittaneet seuraavat kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelevat, jotka ovat tutkimuksissaan käsitelleet alla mainittuja aiheita:

Liiketaloustiede: hallinto

Mirja Aura: Johtohenkilöstön hankinta, ylläpito ja kehitys suomalaisten yritysten ulkomaisissa tytäryrityksissä; *Tarja Lakka:* Yrityksen henkilöstö, toimipaikan alueellinen vaihdos ja uusi konttorijärjestelmä; *Anna-Maija Luhanen:* Henkilöstösuunnittelu ja henkilöstöhankinta eräässä uudessa hotellissa; *Kristiina Mylly:* Evaluaatio henkilöstökoulutuksen ongelmana.

Liiketaloustiede: laskentatoimi

Pennti Ahnger: Suunnittelu- ja laskentajärjestelmän toteuttamismahdollisuuksista valtion hallintoyksiköissä; *Kari Airisto:* Tasearvostelu ja konsernin taseet; *Jorma Anttila:* Käyttöomaisuuden poistot yleisessä ja operatiivisessa laskentatoimessa; *Kari Heiskanen:* Kirjanpidosta nähtävän ja verottajan määräämän verotettavan tulon välinen riippuvuus; *Pauli Heiskanen:* Käyttöpääoman suunnittelusta lähinnä pienessä ja keskisuuressa teollisuudessa; *Timo Lehtonen:* Ulkoisen taseanalyysin mahdollisuudet ja hyväksikäyttö talonrakennusliikkeiden kannattavuuden ja riskien estimoinnissa; *Pennti Mattila:* Meno—tulo-teorian aksiomaattikan hahmotteleminen Ijirin kirjanpidon aksioomien perusteella; *Pertti Mäkelä:* Taloudellinen suunnittelu ja sen ATK-sovellutukset Helsingin kaupungin sähkölaitoksella; *Martti Partanen:* Johdon informaatiojärjestelmän kehittäminen tie- ja vesirakennuslaitoksessa; *Marja-Liisa Pesonen:* Verot ja kansainväliset pääomaliikkeet; *Anne Päävinen:* Seurantajärjestelmä valtiontakaustalaitoksessa; *Olli Rannisto:* Materiaalitoimintojen sisäisten suoritteiden hinnoittelu eräässä keskustukuliikkeessä; *Seija Reinikainen:* Välittömän verotuksen vaikutus EEC-maihin perustettavan tytäryhtiön voiton siirtoon ja minimituottovaatimukseen; *Olli Saloranta:* Yritystutkimuksen ennusteet; *Helmi Simola:* Viiden liikepankin suoriteperusteisen kannattavuuden selvittäminen omaisuustasekeskeisyyttä hyväksikäyttäen vuosilta 1967—73; *Outi Tammivuori:* Laskutus yrityksen informaatiojärjestelmässä tukkulikkeen käyttäjäkoulutuksen näkökulmasta.

Liiketaloustiede: markkinointi

Helena Ahola: Tekstiili- ja vaateustavara hallityypisissä elintarvikeliikkeissä; *Raimo Ilveske-ro:* Banaanin kulutusestymien laatiminen tuotekohtaista markkinointisuunnittelua varten; *Raija Ilvesmäki:* Suomen toimiluvanvaraisten puhelinlaitosten markkinointitoiminta; *Pekka Inkeroinen:* Jakelun suunnittelun sisältö, asema ja organisointi monikansallisessa yrityksessä; *Jukka Kallio:* Kyselytutkimus ms Finnpartnerin kaukoristeilyistä; *Maija-Leena Koskinen:* Kiinalaisten tuotteiden hankinta ja markkinointi Suomessa; *Juhani Koskinen:* Markkinoinnin monisuunnitelman sisällön analyysi tarkasteltuna erään puuteyrityksen kannalta; *Sirpa Kotoaro:* Suomalaisten huonekalujen vienti ja huonekaluteollisuuden ulkomaiset tytäryritykset; *Eila Lehti:* Kananmunaviennin rakenne ja viennin optimointi lyhyellä aikavälillä; *Anna-Liisa Levonen:* Autonomistajaa kuvaavien tekijöiden vaikutus autokorjaamotyypin käyttöön; *Marja-Riitta Luotonen:* Markkinoinnin kommunikaatiopanoksen suunnittelu, toteutus ja valvonta kodinkaluste yrityksissä; *Harri Luukhanen:* Teknisten tuotantohyödykkeiden

markkinointi — koneiden ja laitteiden kotimainen kysyntä ja tarjonta sekä markkinoinnin suunnittelun tarkastelua 1970-luvun alussa; *Maimi Mannerkoski:* Tiedotustoiminnan teoria- tausta ja vientiä tukeva tiedottaminen suomalaisen teva-teollisuuden näkökulmasta; *Eija-Riitta Mara:* Vapaa-aikakeskuksen ongelmista markkinoinnin suunnittelun näkökulmasta; *Jaakko Mustonen:* Materiaalitoimintojen kehittämisen kokonaissuunnitelman laatiminen Neste Oy:ssä; *Riitta Mäkinen-Ripatti:* Vaatteiden kysyntään vaikuttavista tekijöistä; *Reijo Nordlund:* Teräksen markkinoinnin suunnittelusysteemin kehittäminen OVAKO Oy:ssä; *Tuula Paajanen:* An analysis of Finnish exports to selected North African countries 1962—1974; *Ritva Paakkinen:* Leipävalikoimatutkimus helsinkiläisissä elintarvikevähittäismyymälöissä; *Merja Pakkanen:* Suomalaisen palveluyritysten ulkomaiset toimipisteet ja niiden perustamismotiivit; *Ilkka Ronkainen:* Yrityskohtainen analyysi Suomen ja ulkomaiden välisistä matkailumarkkinoista; *Pirjo Ropponen:* Selvitys viennin jatko- ja täydennyskoulutustarpeesta (ryhmätyö); *Riitta Ruuskanen:* Tavaramerkkien käyttö vaateustehtaidemme kilpailukeinona ja niiden merkitys kuluttajalle valintatilanteessa; *Jouni Sakki:* Materiaalin ohjauksjärjestelmä ja sen sovellutus konttorikalusteita valmistavassa teollisuusyrityksessä; *Airi Salo:* CECA-markkinasäännöstö ja sen hintavaikutukset Suomessa; *Helena Salo:* Consumerismi kosmetiikan markkinoinnissa; *Veikko Savolainen:* Betoniteollisuuden tuotesuunnittelun kehittäminen; *Erkki Simpanen:* Itsepalvelumyymälän toiminnan tehostaminen — tarkasteltuna pääoman, myymälätilojen ja henkilökunnan käytön kannalta; *Pirkko Suunto:* Luottokortti: tutkimus erään tavaratalon luottokorttia käyttävästä asiakaskunnasta; *Heimo Talponen:* Kuluttajan ajankäytön allokointi; *Marja-Liisa Tevä:* Selvitys viennin jatko- ja täydennyskoulutustarpeesta (ryhmätyö); *Matti Vatanen:* Markkinointipanosten valinnan optimointi oligopolistisessa kilpailutilanteessa.

Liiketaloustiede: systeemit

Veli Ahonen: Tie- ja vesirakennuslaitoksen ATK-toiminnan suunnittelujärjestelmä; *Johanna Halonen:* Kaksivaiheisen lineaarisen optimoinnin soveltamisesta monikansallisen pankin rahavirtojen ohjauksmalliin; *Pennti Kallio:* Simulointiin perustuva yritys malli; *Pennti Kyttälä:* Toimipaikkojen lukumäärän määrittämisestä: Malliteoreettinen tarkastelu etenkin Markovin prosessin ominaisuuksien pohjalta; *Tuire Santamäki:* Systeemanalyttinen lähestymistapa veripankkien veren varastointiin liittyvään problematiikkaan; *Margareta Soismaa:* Markovin ketjuihin perustuva sairaalan toiminnan ohjauksmalli; *Ilkka Töuronen:* Fuusiot yrityksen kasvustrategiana ja lineaarinen ohjelmointi; *Mauri Tuominen:* Valtion rautateiden kustannus-funktiot ja kuljetuskustannusten laskentajärjestelmä; *Olli Varis:* Varastonvalvontasovellutus toiminnan ylläpitoon tähtäville varastoille

Kansantaloustiede

Lauri Honka: Hintavalvonnan eri vaiheiden vaikutukset hintojen ja palkkojen kehitykseen Suomessa vuoden 1967 devalvaation jälkeen; *Heikki Hyvärinen:* Kehityksen ulkoinen rahoitus Keniassa ja Tansaniassa riippuvuus/riippumattomuus -näkökulmasta; *Hilkka Summa:* Asuntoalueen sijaintikustannusten suuruus ja muodostuminen

Oikeustiede

Antti Laine: Sopimuksen synnystä erityisesti monimutkaisia sopimuksetekotilanteita silmällä pitäen; *Hannu Lappalainen:* Vastuu tavaravirheen Neuvostoliiton oikeuden mukaan erityisesti silmällä pitäen ulkomaan hankintaa; *Ilkka Pätiälä:* Myyjän viivästyksestä johtuva

vahingonkorvausvelvollisuus irtaimen kaupassa; *Heikki Seppänen*: Työtaistelutoimenpiteistä. Maamme työrauhakoneiston ja erilaisten työtaistelutoimenpiteiden tarkastelua; *Veli Seppänen*: Työsuhdekeksinnöstä; *Olli Sipilä*: Velkakirjan luovutuksensaajan väitesuoja; *Tuula Taskinen*: Täytetakausta.

Talousmaantiede

Ritva Heikkonen-Carvalho: Taloudellisen kasvun mahdollisuuksista Angolassa ja Mosambikissa talousmaantieteellisen rakenneanalyysin valossa.

Talousmatematiikka ja tilastotiede

Markku Alho: Parametrisyyden liittäminen kvadraattiseen optimointiin Wolfen menetelmää soveltaen; *Tuula Reikko-Tuokkola*: Lineaarinen hyperbolinen optimointi.

Tavarateknologia

Tapio Eskelinen: Kartongin jäykkyys ja sen vaikutus siitä valmistetun kuluttajapakkauksen eräisiin lujuusominaisuuksiin.

Valtio-oppi

Leena Vento: De Gaullen Eurooppa-ajattelu ja sen ilmeneminen viidennen tasavallan ulkopoliitikassa.

Englannin kieli

Mauri Hinneri: A Linguistic Study Based on One Hundred Years of Solitude Translated from Gabriel Garcia Marquez's Novel Cien años de soledad; *Ritva Hynninen*: Verbs Denoting Change; *Tuija Junkkari*: Present-day English Adjectives in the Semantic Field of "Important" with Special Reference to the Economist; *Riitta Melajärvi*: A Linguistic Study Based on the French Original Text "Quatrième rapport général des communautés 1970" and its English Translation; *Ritva Oksanen*: A Comparison of Le défi Américain by Jean Jacques Servan-Schreiber with its English Translation The American Challenge by Ronald Steel, with Main Emphasis on Grammatical Points; *Hannu Raikkala*: English Influence on the Speech of Finnish Airline Cabin Attendants; *Tuula Seppänen*: The Uses of the Words Transport and Transportation and Their Equivalents in English Business Language; *Pirjo Teittinen*: On the Language of Stock Exchange Reports; *Kaija Venesmaa*: Terms Relating to Reinsurance.

Saksan kieli

Marja Kekäläinen: Über das Genus und die Flexion der Fremdwörter aus dem Englischen und dem Französischen im heutigen Deutsch; *Liisa Tiittula*: Peter Handke als "linguistischer Schriftsteller". Die Auswirkungen sprachlicher Theorien auf sein Werk und dessen wirtschaftskritische Aspekte.

Ruotsin kieli

Riitta-Elina Hautakorpi: Firma i Finland; *Seija Korpela*: Om användningen av formellt subjekt det i tidningspråkets personliga konstruktioner.

Hyväksytyt laudaturtutkimukset sivuaineessa

KTM *Jarkko Arjatsalo*, liiketaloustiede: laskentatoimi: Rakennusyrityksen rahoitussuunnittelu ja budjetointi; Ekonomi *Jarmo Eronen*, talousmaantiede: SEV-maiden integraation alueelliset edellytykset; KTK *Erkki Haapa-aho*, liiketaloustiede: markkinointi: Päivittäistavaramyymälöiden aukioloaikatutkimus; TTM *Rauno Hamari*, liiketaloustiede: markkinointi: Yrityksen ympäristön ympäristöluonteen ja ympäristövaikutuksen määrittelystä ja mittaamisesta innovaatiotutkimuksena; Yht.kuntatiet.kand. *Lauri Kivistö*, liiketaloustiede: hallinto: Luottamusmiehen asema organisaatiossa; KTM *Markku Koskela*, liiketaloustiede: systeemit: Arvopaperisalkun määrääminen portfolioanalyysiä hyväksikäyttäen; TTK, KTK *Kalevi Kylähoski*, liiketaloustiede: laskentatoimi: Yrityksen hierarkkinen suunnittelusysteemi; sekä kansantaloustiede: Tiedosta yrityksen suunnittelutoiminnon osana; KTK *Jussi Mattila*, liiketaloustiede: markkinointi: Vähittäiskaupan ostokäyttäytyminen ja oman tuotannon menekien edistäminen hintaparametrin avulla vertikaalisesti integroituneessa yrityksessä; KTM *Juha Nissilä*, talousmatematiikka: Puhtaan kokonaislukuoptimoinnin ratkaisualgoritmien tarkastelu investointien valintaongelman välissä; KTK *Matti Purasjoki*, tilastotiede: Epälineaarisen menetelmän käyttö Cobb-Douglas-tyyppisen tuotantofunktion parametrien estimoinnissa; KTM *Onerva Pyykkö*, liiketaloustiede: markkinointi: Hyvinkään autokeskuksen yrityskuva; KTK *Jouko Ylä-Liedenpohja*, tilastotiede: Klassillisen testiteorian kriitistä; KTM *Leif Åberg*, liiketaloustiede: markkinointi: Taloudellisten tietojen välitys joukkoviestimissä.

Kauppätieteiden maisterin arvon ovat ilman juhlallista vihkimistä saaneet kauppätieteiden kandidaatit:

Ahnger, Pentti Veli Teodor; Ahola, Helena Margit; Ahonen, Veli Kalevi; Airisto, Kari Pertti Heikki; Alho, Markku Olavi; Anttila, Jorma Juhani; Aura, Mirja Iлона; Greis, Rauni Irmeli; Halonen, Johanna Maria; Hautakorpi, Riitta-Elina; Heino, Marjo-Riitta Inkeri; Heiskanen, Kari Heikki Olavi; Heiskanen, Pauli Kalervo; Hirvilähti, Riitta Marita; Ilvesmäki, Raija Outi Kaarina; Jouhki, Lea Mirjam; Joutsenniemi, Juhani; Junkkari, Tuija Helena; Kaipainen, Tuomo Lauri Taavetti; Kalo, Aune Inkeri; Kekäläinen, Marja Anneli; Korpela, Seija Hilikka Inkeri; Koskinen, Matti Juhani; Kotoaro, Sirpa Greetta Soilikki; Laine, Antti Olavi; Lakka, Tarja Tuulikki; Lehti, Eila Annikki; Lehtonen, Timo; Liuhanen, Anna-Maija; Mara, Eija Riitta Elina; Mustonen, Jaakko Olavi; Mylly, Ulla Kristiina; Mäkelä, Pertti Kalevi; Mäkinen-Ripatti, Riitta Hillevi; Pakkanen, Merja Irmeli Helena; Partanen, Martti Olavi; Pesonen, Marja-Liisa; Päivinen, Anne Mariitta; Raikkala, Hannu Erik; Rannisto, Olli Veli Juhani; Rysä, Olli Veikko Antero; Sakki, Jouni Toimi Olavi; Salo, Helena Tuulikki; Savolainen, Veikko Juhani; Seppänen, Heikki Juhani; Seppänen, Tuula Kaarina; Simola, Helmi Irene; Sipilä, Olli Tapani; Soismaa, Margareta; Suvanto, Pirkko Tellervo; Talponen, Heimo Sakari; Tarkiaainen, Veikko Juhani; Teittinen, Pirjo Marjatta; Tevä, Marja-Liisa; Tiittula, Liisa Maria; Touronen, Ilkka Voitto Ilmari; Tuominen, Mauri Tapio; Vahala, Heikki Sakari; Wallivaara, Ritva Anneli; Vanhala, Ulla Pirjo Sinikka; Vento, Leena Kaarina.

Ekonomin tutkinto

Ekonomin tutkinnon ovat lukuvuonna 1974—75 suorittaneet seuraavat 344 opiskelijaa.

Aalto Pasi Veijo
Aalto Risto Aarne
Aarnio Heikki Juhani
Aarnio Seppo Antero
Ahlstedt Heikki Jaakko Aulis
Ahti Anne Elisabet s Rinne
Ahtiluoto Veli Jaakko Mikael
Airaksinen Pekka Jussi
Airisto Martti Olli Yrjänä
Ala-Ilkka Heikki Salomon
Alaja Erkki Johannes
Alamäki Tuomo Olavi
Alanko Leena Tuulikki
Ala-Sippola Hannu Yrjö Kalevi
Alho Kirsti Orvokki
Alhola Juhani
Andersson Esko Reino Alexander
Andersson Seppo Harald
Ansaharju Jaakko Johannes
Anttila Salme Kyllikki s Pehkonen
Auro Kristiina Tytti Marjatta s Uusheimo
Autelo Toivo Tapio
Autio Pasi Johannes
Behm Harri Salomon
Berndtson Sturle Arne Rainer
Björklund Anita Irmeli
Borisoff Ritva-Leena
Eerola Markku Olavi
Ekroos Vesa Juhani
Elo Anna-Mari Tuulikki
Erkheikki Maritta Elisabet
Filppa Lea Birgitta
Fourmeaux Aira Marketta s Heikkinen
Grönberg Eija Annikki
Haakana Tuula Helena
Haanpää Hilikka Tuulikki
Haapala Matti Tapio
Haapasaari Toivo Johannes

Haapkylä Timo Heino Juhana
Hainari Markku Evert Johannes
Hainari Ritva Maria s Pekkala
Hakala Marja Kaarina s Savolainen
*) Hakala Pertti Juhani
Hakola Jussi-Pekka
Halkilahti Markku Oskari
Halonen Väinö Antero
Halttunen Jyrki Juhani
Happonen Olli Vilho Tapio
Harkki Ritva Tuulikki
Hartikainen Esa Henry
Hartikainen Matti Allan
Hautala Pirkko Irmeli Elisabet
Heikinaro Mona Karita Erika
Heikkinen Lasse Juha Kalervo
Heikkinen Marja Annika s. Vitikainen
Heinonen Kimmo Erkki
Heinonen Mauri Aulis
Hirvonen Anna-Kaisa
Hissa Marita
Honkala Matti Juhani
Hulkkonen Maija Kyllikki
Huotari Lauri Olavi
Huttunen Esko Juhani
Huuho Tuula Hannele s. Nopanen
Huuskonen Aune Anneli s. Harinen
Huvinen Arja Markareetta s. Heinilä
Hyttinen Veli Sakari
Hytönen Pirjo Riitta Helena
Hyvärinen Irma Helena
Hyvärinen Leena Annikki
Hänninen Marja Irmeli
Härkönen Rauni Marketta
Hölttä Matti Juhani
Isotalo Kalle Tapani
Itälä Teppo Raimo

Jalovaara Maj-Britt Heidi Elisabet s. Lindström
Jarenko Jukka Ilmari
Johansson Pirkko Anneli
Jokinen Arja-Leena Anneli s. Kosonen
Jokinen Päivi Tellervo
Juntunen Virpi Annikki
Juvonen Mauri Veikko
Jämsén Matti Juhani
Järnefelt Carl Alexander
Järveläinen Kari Kauko
Järventaka Markku Tapani
Järvinen Klaus Oskar Kalevi
Järvinen Marjo Hannele s. Miettinen
Järvinen Orvokki Onerva
Kaasalainen Pekka Olavi
Kaikkonen Leena Marjatta
Kaiser Merja-Leena s. Järveläinen
Kallio Riitta Tellervo
Kallio Timo Kullervo
Kantola Tuula Maija Orvokki
Karhu Leena Maria
Karhu Pirjo Inkeri s. Saikkonen
Karhunen Seppo Juhani
Karlsson Aila Anita
Karlsson Heli Kirsti s. Leisiö
Kauppinen Maija-Riitta Helena
Kauittu Anna-Leena
Kekkonen Hannele Margareetta
Kekäläinen Pirjo Hannele
Kemiläinen Matti Sakari
Kempainen Jorma Kalervo
Kervinen Aino Inkeri
Keskiäho Leena Mariitta s. Ristola
Ketola Eija Irmeli s. Tuominen
Kiewiet Leila Annikki s. Soivi
Kiiskinen Arto Auvo

*) Suorittanut ekonomin tutkinnon saaden erikoismaininnan "oivallisesti".

*) Kilpijärvi Tero Tapio
Kinnunen Kaisu Helena s. Junttila
Kinnunen Matti Kalevi
Kinnunen Olli Tapio
Kirjalainen Riitta Lilja Inkeri s. Kirjalainen
Kirjavainen Heini Marja
Kivivuori Pirjo Sisko Hannele
Knuutila Kaisu Kirsti Tuulikki
Koistinen Heikki Juhani
Koivisto Maarit Linnea
Koivula Aija Sisko Helena
Kolehmainen Aarno Olavi
Komi Aini Kaarina
Konkola Merja Kristina
Koroma Markus Kalervo
Korpela Juhani Antero
Koskelainen Leena Hellevi
Koskinen Hannu Tapio
Koskinen Matti Sormo Kalervo
Kosonen Helena Katriina
Kostamo Mirja Aulikki
Kostermä Jyri Petteri
Krannila Matti Olavi
Kreivilä Päivi Helena
Kunnas Heikki Tapio
Kupari Tuula Maarit
Kuutio Juhani
Kylänpää Eeva-Liisa
Kytöhonka Erkki Juhani
Kyöstiä Marja Helena
Kähäri Anja Iris s. Koivunen
Kähäri Pete-Veikko Juhani
Kämäri Päivi Irmeli
Kääriäinen Jarmo Tapio
Laakkonen Minna-Maria Kristiina s. Koittola
Laakso Risto Kalervo
Laakso Risto Sakari
Laine Aila Marjatta s. Suutari
Laine Eeva Helena s. Nikulainen
Laine Miidi Kepra s. Jaakkola
Laitinen Arja Kyllikki
Laitinen Raija Helena
Lampinen Arto Heikki Erik
Latva-Pukkila Lea Annikki s. Kostian
*) Suorittanut ekonomin tutkinnon saaden erikoismaininnan "oivallisesti".

Laukkanen Kaija Helena
Laukkanen Lauri Jaakko
Laurila Leena Kaarina s. Hiitola
Lavikka Tuula Helena
Lehtimäki Liisa Marjaana
Lehtinen Seija Christina s. Kokko
Lehto Marjo Hellevi
Lehtonen Sirkka Kyllikki s. Tuomi
Leppäketö Eila Anneli
Liede Aulikki Marjatta
Lind Raimo Henrik
Lindblad Kai Olli
Linderborg Hans Erik
Liukkonen Kari Vesa
Lonka Asta Irmeli
Lope Jaakko Antti
Loponen Ilkka Kalevi
Louhio Tiina Hannele
Loukia Ismo Kalevi
Luukkainen Askö Juhani
Löpsy Aimo Tapani
Malinen Pertti Tapio
Malinen Ulla-Maija
Mantere Liisa Katariina
*) Marjanen Päivi Helena
*) Marttila Hannu Kalle Antero
Mattila Salme Kirsti Kaarina
Matikainen Kati Irene Marketta s. Hakuri
Mauno Auli Marjo
Miettinen Pekka Juha Tapio
Miettinen Sirpa Inkeri
Mikkonen Kalle Pekka Juhani
Mokaddem Marja Kristiina s. Koskinen
Montonen Tuija Irmeli
Moring Kari Arthur
Myllyniemi Jussi Jaakko
Mustonen Irmeli Anita s. Anttonen
Mäkelä Juha Heikki Kalevi
Mäkelä Ole Christer
Mäki Lauri Juhani Antero
Mäkinen Eija Inkeri
Mäkinen Oiva Bruno
Mäkynen Aarno Olavi Jaakko
Naskali Kristi Kaarina s. Karttunen

Naukkarinen Arto Johannes
Niemenlehto Markku Juhani
Nieminen Timo Juhani
Niiranen Airi Kyllikki
Noro Heikki Leo Aukusti
Norvio Erkki Viljo Kaarlo
Nukkarinen Pirkko Hannele
Nurmi Seppo Juhani
Nurminen Auli Marjatta s. Nieminen
Nyström Anna-Lisa Marita
Ojala Martti Heikki
Olkkonen Tuula Marjatta
Ollikainen Raija Tuulikki
Oravisto Marja Hannele
Paalanen Pekka Tapani
Paasiaro Sirpa Kaarina s. Kauppila
Pajunen Leevi Antero
Palmqvist Ossi Mikael
Palo Aki Timo
Palojärvi Esko Olavi
Parjanne Mikko
Parkkivaara Eeva Kaarina
Paukkonen Soile Hannele
Pehkonen Teuvo Olavi
Pekkala Kunto Jyrki
Pekkarinen Antti Kalevi
Pelkonen Heidi Hannele s. Uusivirta
Peltola Heikki Kalevi
Peltola Lea Marjatta
Peltonen Marja-Terttu Kyllikki s. Salonen
Pertola Brita Helena
Perttilä Pertti Juhani
Pesonen Kari Pekka
Peura Pekka Sakari
Peurala Arja Irmeli
Pietilä Mikko Hemmo
Pietilä Simo Kalevi
Piili Mikko Juhani
Piipponen Tuomo Juhani
Pürainen Pirkko Helena s. Pääkönen
Porkka Olli-Pekka
Porrassalmi Ritva Kaarina
Posio Pirjo Liisa Anneli
Pulkkinen Paavo Kalervo

Puolakka Esa Emil Kalervo-	Savilahti Eeva-Liisa s Koponen	Tuloisela Arja Leena
Puttonen Timo Heikki	Seppovaara Anita Irmeli s	Tuomas-Kettunen Marja-Leena
Pykäläinen Anelma Elviira s	Castrén	Tuominen Timo Juhani
Lehtinen	Seppä Ilkka Antero	Tuomola Kirsti Kaarina
Pöyhönen Leena Marjatta s.	Silfvast Paula Marjatta s	Tuppurainen Reijo Heikki
Koivikko	Väisänen	Antero
Rajala Arja Tuulikki	Siltanen Raimo Juhani	Uittamo Liisa-Marita s Partanen
Rajamäki Raili Helena	Silventoinen Aimo Kalevi	Uusikumpu Sirpa Hannele
*Rantanen Juha Ilari	Simos Seija Kaarina s Ahola	Vahtera Pauli Juhani
Rapo Rauno Juhani	Simos Tapio Antero	Vaitinen Jarmo Tapani
Rask Raimo Olavi	Sirola Päivi Eija Katriina	Valkama Jorma Juhani
Reimi Jukka Veikko Tapani	*Sirviö Jouko Joel Juhani	Wallenius Leila Helena Chris-
Reinikainen Jukka Ilmari	Sohlberg Tuula Irmeli	tine
Rekola-Nieminen Leena Annik-	Soikkeli Timo Vili	Wallivaara Antti Juhani
ki s. Rekola	Somppi Seppo Ilmari	Vallius Leena Kaarina s Korhe
Reku Leena Päivikki s Mäkelä	Sonck Marjut Hannele	Valonen Asko Einari
Riikonen Merja-Heli Katriina	Stolt Leena Irene	Waltari Kalle Matias
Risku Raili Tuulikki	Strang Riitta Kylliki s Hänninen	Valtonen Paula Marjatta s Vait-
Rissanen Eero Olavi	Suni Pirjo Anneli	tinen
Rongain Marjo Kristina s.	Sunila Pirjo Tellervo	Vanhatalo Raili Marjatta
Koivunen	Suutarinen Pauli Mauno	Wasenius Ritva Kaarina s
Ronkainen Yrjö	Syvänen Henri Johannes	Manninen
Ronkainen Ilkka Alpo Juhani	Särkkä Riitta Marjatta s Yläta-	Weling Heikki Juhani
Rusi Kari Mikko Tapio	lo	Veräjänkorva Marja Elina s
Ruuskanen Liisa Annikki	Taimisto Tarja Helena	Honka
Ryöti Heimo Yrjö Rafael	Tainio Iiro Tapio Edvin	Vesalainen Jorma Antero
Rämet Eija Anneli s Kukkahovi	Tammelin Hannu Mikael	Westerlund Kari Jalmari
Saari Jarmo Ilkka Anselmi	Tamminen Ilkka Sakari	Vilén Leo Antero
Saari Pirkko Leena Anneli	Tanikari Marita Hannele	Viljanen Eija Tuulikki
Saari Riitta Elina	Teikari Soili Irmeli	Vilkkumaa Matti Tapio
Saarinen Erkki Kalevi	Thusberg Juhani	Virtanen Pirkko Helena s Ha-
Sairanen Jorma Juhani	Tiihonen Jarmo Tapio	gelberg
Salminen Pentti Tapio	Toiminen Eija Hannele	Vuorenalusta Asko Einari
Salo Oili Maria s Helinko	Toivanen Eero Jalo Eemil	Vuorinen Riitta Hannele
Salonen Risto Matti Ilmari	Toivio Kristian Jaakko Mikael	Väisänen Pirjo Selma Helena
Santala Kari Matti Kullervo	Toivonen Tuula Helena	Välilahti Anna Marjatta s Pohja-
Sario Jouni Aleksi	Tuhkanen Kielo Anneli	lainen
Sarjala Kauno Eerik	Tuhkanen Pentti Olavi	Ålander Jukka Vilho Kalervo
	Tuisku Aino Sinikka Kaarina	

*) Suorittanut ekonomin tutkinnon saaden erikoismaininnan "oivallisesti".

Akateeminen sihteerin tutkinto

Akateemisen sihteerin tutkinnon ovat lukuvuonna 1974—75 suorittaneet seuraavat 49 opiskelijaa:

Kirvelä Outi Elina	Alestalo Paula Marita Kastehel-	Nylander Ann Elisabeth
Kontturi Päivi Riitta	mi s Marjaniemi	Palo Anne-Marie Elisabet s
Kupsu Pirjo Kyllikki	Elo Pirjo Riitta	Stenroos
Lappalainen Eija Helinä	Flink Laila Sinikka s Tuominen	Pankamaa Pirjo Terttu Sinikka
Lavonen Irma Helena	Flöjt Tuija Kaarina-	Peltonen Ritva Elina
Leijola Leena Irmeli	Hasila Marja Liisa	Perälä Riitta Tellervo
Lifländer Iiris Päivi Ilona	Hellberg Brita Annikki	Puumalainen Rauha Ester
Lihavainen Maija Kaarina	Hiltunen Merja Hannele s Tah-	Pöyhönen Leena Sisko Iiris
Lähdesniemi Sirpa	kokallio	Riikonen Pirjo Helena Annikki
Lähikari Maritta Anneli Elisabet	Hytönen Hilikka Mirjami	Ruhanen Pirjo Annikka
s Virolainen	Ikonen Marja Inkeri	Salokangas Ilona Elisabet
Mustonen Varpu Hannele	Ilvesviita Marja-Liisa s Junni-	Sell Kirsti Synnöve s Wiiala
Mäenpää Helena Hillevi	lainen	Toivonen Liisa Kristiina
Nieminen Elisa Hannele s Salen	Jalkanen Kirsti Marjatta	Tolvanen Aila Marjatta
Nieminen Maritta selma Anna-	Järvinen Marjo Hannele s Miet-	Tuominen Pirjo Kyllikki
Liisa	tinen	Valle Leena Marjatta s Koivisto
Nojomaa Erja Anneli	Kamppari Kaija Irmeli	Vento Eira Anita Marjut
Nordenswan Kaisa Anneli s	Kavenius Kirsi-Marja Aulikki	White Pirkko Kerttu Marjatta s
Valkama	Kilpiö Leena Riitta Maria	Puhukainen
		Vuorio Tarja Anneli

VII Stipendit

Opintorahat

Helsingin kauppakorkeakoulun opintotukilautakunnan puheenjohtajana on lukuvuonna 1974—75 toiminut apul. professori *Tapani Valkonen* ja 27.1.1975 lukien lehtori *Helmi Jutila* varamiehenään lehtori *Vesa Seppälä*, varapuheenjohtajana kauppat. yo *Hannele Vainio* varamiehenään kauppat. yo *Timo Poppius*, ja jäsenenä lehtori *Jukka Jutila* varamiehenään lehtori *Tuomo Tevajärvi*, kauppat. yo *Hannele Kekkonen* varamiehenään kauppat. yo *Raimo Rönkkö*, ekonom. *Maritta Erkkeikki* varamiehenään ekonom. *Pirjo Sunila* sekä 27.1.1975 saakka lehtori *Helmi Jutila* varamiehenään lehtori *Leena Porko*, josta eteenpäin lehtori *Jutilan* tultua määrätyksi lautakunnan puheenjohtajaksi ja lehtori *Porkon* erottua, jäseneksi määrättiin toimistopäällikkö *Kalevi Sarvikivi* ja hänen varamieheksensä opintosihteeri *Asko Lindqvist*. Sihteerinä on toiminut kanslisti *Kaarina Korkeamäki*.

Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiön ja Helsingin kauppakorkeakoulun eri rahastojen apurahat

Ottaen huomioon stipendirahastojen määräykset stipendien tarkoituksesta on seuraaville korkeakoulun opettajille, virkailijoille sekä korkeakoulun piirissä tutkimustyötä tekeville jaettu stipendejä:

Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö

Tutkimusapurahat

professori *Reijo Helle* 5.000,—; lehtori *Asko Korpela* 4.000,—; professori *Oiva Laaksonen* 5.000,—; KTL *Uolevi Lehtinen* 3.000,—; KTM *Jyrki Wallenius* 3.000,—; professori *Jaakko Voipio* 5.000,—.

Matka-apurahat

KTM *Helka Harlio* 600,—; lehtori *Sirkka-Liisa Kareoja* 2.500,—; KTL *Uolevi Lehtinen* 1.200,—; KTK *Pekka Lehtonen* 900,—; KTM *Kari Lilja* 1.000,—; ekon. *Marjatta Pulkkinen* 1.000,—; lehtori *Tuomo Tevajärvi* 1.000,—; KTK *Jorma Viitanen* 1.500,—.

Kauppakorkeakoulun 50-vuotisjuhlarahasto

A. Tutkimusapurahoina

KTL *Kalevi Kyläkoski* 2.500,—; OTL *Veikko Nuutinen* 2.500,—;

B. Oppikirjojen ja monisteiden laadintaan

Professori *Erkki Aaltio* 4.000,—; KTM *Kari Asp*—KTM *Seppo Alaluusua* 2.000,—; KTM *Helka Harlio*—vt. leht. *Raakel Kettunen*—leht. *Elisabet Törmudd-Jalovaara* 1.000,—; professori *Sakari Mattila* 2.000,—; FL *Aarre Nenonen* 1.000,—; leht. *Hannu Teräs* 500,—; KTL *Pauli Torkko* 1.000,—; professori *Jaakko Voipio* 1.500,—.

C. Kielten ja muun opetuksen muotojen ja välineiden kehittämiseen

Leht. *Philip Binham*—leht. *James Murray* 5.000,—; kavalaitoksenhoitaja *Kullervo Myllyrinne* 2.500,—; leht. *C.-A. v. Willebrand* 1.500,—; ekon. *Hannu Suominen* 1.500,—; ekon. *Markku Laakso* 3.000,—.

Senaattori *Otto Stenrothin* rahasto

Ph. D., DI *Markku Kallio* Brysselissä (European Institute for Advanced Studies in Management) lukuvuoden 1975—76 aikana suorittamaan tutkimustoimintaan 20.000,—; KTM, DI, M. Sc. *Esko Kervinen* opintojen jatkamiseen Carnegie-Mellon Universityssä 5.000,—; ekon. *Heikki Mallat* opiskeluun Osakan yliopistossa 1975—77 3.000,—.

Oy *Stockmann Ab:n* 100-vuotisorahasto

ekon. *Heikki J. Huttunen* 2.500,—; KTM *Risto Hölttä* 2.000,—; LuK, kyo *Seppo Juutilainen* 700,—; KTK *Risto Tainio* 2.000,—; TTM *Rauno Tamminen* 1.000,—.

Professori *Henrik Virkkusen* rahasto

KTM *Kari Asp* 3.000,—; LuK, kyo *Seppo Juutilainen* 1.300,—; KTK *Jouko Ylä-Liedenpohja* 2.000,—.

Helsingin kauppakorkeakoulun entiset ja nykyiset oppilaat ovat saaneet stipendejä seuraavasti:

Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiön rahastot:

Kauppätieteiden Kandidaattiyhdistys ry:n rahasto: akat. siht. *Anne Hänninen* 900,—; *Eeva ja Matti Virkkusen* rahasto: ekon. *Erkki Alaja* 700,—; ekon. *Seppo Rökkanen* 700,—; ekon. *Hannu Suominen* 1.000,—; ekon. *Tuula Turunen* 700,—;

Helsingin kauppakorkeakoulun rahastot:

Oskari Aromaan rahasto: Ahvenainen, Liisa 600,—, Airamaa, Kaarina 600,—, Fränti, Kaija-Liisa 600,—, Hyytiäinen, Paula 500,—, Hämäläinen, Asko 200,—, Hölttä, Rauni 600,—, Kivijärvi, Hannu 700,—, Kuronen, Tarja 700,—, Lappalainen, Raija 700,—, Laukkanen, Ritva 600,—, Martikainen, Milja 600,—, Mietola, Pirkko 600,—, Patronenn leg 600,—, Pukki, Leena 600,—, Putkonen, Juhani 600,—, Rapatti, Raili 600,—, Rintala, Antero 600,—, Sallinen, Riitta 700,—, Soanjärvi, Tuija 700,—, Väskä, Pentti 600,—.

Hanna ja Eino Haapalan lahjoitusrahasto: Enkkelä, Tarja 500,—, Haggren, Rita 400,—, Hackenberg, Erja 600,—, Helenius, Matti 800,—, Karjalainen, Veli-Matti 600,—, Karumaa, Katrina 600,—, Kilponen, Marja-Liisa 700,—, Kippilä, Ritva 700,—, Kokko, Kaija 800,—, Korhonen, Veli-Pekka 600,—, Käyhkö, Ulla 700,—, Lahtela, Saara 700,—, Lahtinen, Irene 500,—, Laine, Anja 500,—, Louhiala, Leena 300,—, Makkonen, Sirpa 400,—, Mikkola, Eija 400,—, Määttä, Kaisa-Liina 700,—, Niinistö, Marja-Leena 700,—, Nurmi, Villematti 400,—, Pitkänen, Kirsti 400,—, Pohja, Hannu 400,—, Puro, Seppo 700,—, Rajala, Merja 900,—, Rintanen, Tarja 500,—, Salo, Markku 400,—, Sammalisto, Pirjo 400,—, Suokas, Sirkka 900,—, Suutarinen, Airi 600,—, Taskinen, Liisa 700,—, Torvinen, Laura 500,—, Timisjärvi, Teuvo 500,—, Vesänen, Tuomo 500,—.

Kalle Kaupin muistorahasto: Hallinpelto, Aatos 600,—, Hämäläinen, Asko 400,—, Ketola, Leila 600,—, Parkkinen, Seija 600,—.

Tukkukauppias S. Mäntynen rahasto: Hällilä, Hilka 600,—, Killström, Pekka 600,—, Niemi, Lea 300,—.

Gustav Pauligin stipendiraahasto: Pentikäinen, Anja 600,—, Pernu, Marja-Leena 600,—, Purjo, Timo 500,—.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahasto: Killström, Pekka 100,—, Nykänen, Timo 200,—, Purjo, Timo 100,—, Sertti, Raimo 600,—, Somppi, Seppo 600,—, Uutela, Esko 600,—, Vähähyyppä, Anne 600,—, Yrjänä, Lasse 600,—.

Alfred Kordelinin stipendiraahasto: Niemi, Lea 300,—, Laukkanen, Ritva 90,—, Nykänen, Timo 60,—.

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahasto: Nykänen, Timo 150,—.

K. H. Lehtisen rahasto: Seppä, Ilkka 500,—, Tolvanen, Jarmo 100,—.

P. A. Luostarisen stipendiraahasto: Rapo, Rauho 600,—, Nykänen, Timo 50,—.

Elin ja Evert Sellgrenin stipendiraahasto: Nykänen, Timo 240,—.

Kilpiä Oy:n rahasto: Heinonen, Mauri 600,—, Ratilainen, Tuula 600,—, Tolvanen, Jarmo 200,—.

Ivar Lindforsin stipendiraahasto: Haapa-Aho, Arja 500,—, Kylänpää, Tarja 500,—, Laitinen, Merja 500,—, Latikka, Lauri 300,—, Mannonen, Arja-Liisa 500,—.

Oy Mars Ab:n stipendiraahasto: Tolvanen, Jarmo 300,—.

Maija ja Lauri Niiniojan rahasto: Ahtiluto, Jaakko 600,—, Hissa, Marita 600,—, Lahnalammi-Mikkola, Tuula 500,—, Nummelin, Leena 200,—, Peurala, Arja 700,—, Pili, Mikko 50,—.

V.P. Nurmilahden muistorahasto: Ojala, Kari 700,—, Penttilä, Sauli 600,—.

Pohjolan stipendiraahasto: Laru, Tapani 300,—.

Kauppaneuvos A. Sergejffin stipendiraahasto: Hannula, Marja-Liisa 400,—, Heinikari, Risto 800,—, Hämäläinen, Helena 400,—, Jumppanen, Hannu 600,—, Kontturi, Päivi 800,—, Laamanen, Marja-Liisa 400,—, Lehto, Mirja 900,—, Leppänen-Piltz, Vuokko 500,—, Lonka, Asta 600,—, Mustonen, Hannele 800,—, Pollari, Matti-Jussi 300,—, Ojala, Martti 700,—.

Oy G.W. Sohlberg Ab:n stipendiraahasto: Laru, Tapani 100,—, Puro, Seppo 100,—, Rintanen, Tarja 100,—, Salo, Markku 100,—, Sammalisto, Pirjo 100,—, Suokas, Sirkka 100,—, Taskinen, Liisa 100,—.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahasto: Hyvärinen, Irma 600,—, Koskelainen, Leena 600,—, Laukkanen, Kaija 800,—, Nikkilä, Laila 500,—, Nuutinen, Pirkko 500,—.

Talous-Osakekaupan stipendiraahasto: Piili, Mikko 450,—, Seppä, Ilkka 100,—.

Kauppa- ja Kauppa-Osakekaupan Keräyksen Naistoimikunnan Stipendiraahasto: Kamunen, Kirsti 600,—, Kuutti, Eija 500,—, Lappalainen, Eija 600,—, Paikkari, Anja 600,—.

Palkintoina seminaarikirjoituksista ovat alla mainituissa aineissa saaneet:*Liiketaloustiede:*

Hallinto Antikainen, Ritva 60,—, Helin, Heikki 60,—, Hirvonen, Pekka 60,—, Holmila, Paula 60,—, Työryhmä: Hongisto, Pekka, Pehkonen, Heimo 80,—, Hurme, Maija-Liisa 60,—, Hämäläinen, Helena 60,—, Isotalo, Ritva 50,—, Työryhmä: Juntunen, Rauha 40,—, Korppi, Tuula 40,—, Työryhmä: Järvinen, Risto, Koskinen, Asko 80,—, Työryhmä: Kangas, Riitta, Olkkonen, Riitta 90,—, Rantanen, Juha 60,—, Kiiskinen, Arto 60,—, Laru, Tapani 60,—, Työryhmä: Leppänen, Pirkko, Pajunen, Leevi 90,—, Työryhmä: Löhönen, Sanna, Neuvonen, Elvi, Saarimäki, Kyösti 100,—, Mäntynen, Paula 60,—, Paino, Anna 60,—, Piili, Mikko 60,—, Työryhmä: Rajala, Sami, Salo, Ritva-Liisa, Vuorela, Ritva 100,—, Rintala, Antero 50,—, Salovaara, Maija 60,—, Suviranta, Leena 60,—, Vainio, Arto 60,—, Vesänen, Anneli 60,—, Virtanen, Soili 60,—.

Markkinointi Aitolehto, Kari 60,—, Dahl, Leena 90,—, Haapalainen, Tuula 90,—, Heikkinen, Marja 90,—, Holopainen, Mirja 90,—, Ikäheimo, Kristiina 90,—, Jumppanen, Hannu 60,—, Kekäläinen, Pirjo 90,—, Kemppainen, Marja-Leena 60,—, Kinnunen, Matti 60,—, Koskinen, Merja 90,—, Koskinen, Ulla 60,—, Laakso, Laila 60,—, Laine, Tarja 90,—, Laukkanen, Kaija 60,—, Lindroos, Vuokko 90,—, Luukka, Piisa 60,—, Manninen, Eija 60,—, Mäkelä, Kalevi 60,—, Nykänen, Timo 90,—, Palmén, Birgit 90,—, Paronen, Ossi 60,—, Pehkonen, Heimo 60,—, Riikonen, Ritva 90,—, Rinne, Pertti 90,—, Sainio, Kari 90,—, Sarviala, Ulla 60,—, Sihvonen, Kalevi 90,—, Tuulos, Maija 60,—, Vanonen, Matti 90,—, Viertö, Jyrki 90,—.

Laskentatoimi Aarnio, Teppo 40,—, Ekroos, Vesa 70,—, Hakulinen, Erkki 30,—, Harkki, Ritva 60,—, Heikkinen, Pirkko 70,—, Holopainen, Mirja 30,—, Jormanainen, Mauri 75,—, Jylhänsalo, Armi 85,—, Kiikka, Markku 70,—, Klemetti, Klaus 70,—, Krannila, Matti 70,—, Leppäketö, Eila 70,—, Linnasalo, Katri 75,—, Mynttinen, Jukka 70,—, Parkkonen, Eeva 30,—, Paronen, Ossi 75,—, Peura, Pekka 65,—, Ranne, Pekka 75,—, Reimi, Jukka 40,—, Schnapp, Leena 75,—, Tiippana, Yrjö 75,—, Tuppurainen, Reijo 55,—, Valonen, Asko 75,—.

Systemit Hanskala, Hannu 40,—, Heinonsalmi, Veikko 80,—, Hiironen, Leena 70,—, Kosonen, Riitta 80,—, Kostermaa, Petteri 105,—, Lauri, Teppo 150,—, Lehto, Tapio 50,—, Leppäketö, Ella 60,—, Myyrä, Helena 50,—, Pulkkinen, Kari 70,—, Purjo, Timo 70,—, Railoma, Lauri 70,—, Siljamäki, Aapo 105,—, Siren, Seppo 80,—, Suominen, Hannu 70,—, Vaittinen, Heikki 50,—, Vesänen, Tuomo 70,—, Vihavainen, Tuula 80,—.

Kansantaloustiede Autelo, Tapio 40,—, Häili, Heikki 50,—, Hiltunen, Marja 50,—, Kallio, Riitta 80,—, Laipio, Ilkka 50,—, Lempinen, Urho 40,—, Riihikallio, Lasse 70,—, Rönkkö, Heikki 40,—, Sohlberg, Tuula 80,—.

Oikeustiede Eronen, Eeva 70,—, Haapasaari, Toivo 70,—, Hallipelto, Aatos Ensio 70,—, Heikkilä, Erja 70,—, Kalliokoski, Sisko 70,—, Kanninen, Heikki 70,—, Kinnunen, Olli 70,—, Koivistoinen, Pekka 70,—, Koivusilta, Arja 70,—, Kurkinen, Juha 70,—, Lind, Raimo 70,—, Lindblad, Olli 70,—, Mäkelä, Arja 70,—, Niilekselä, Anssi 70,—, Niiranen, Sinikka 70,—, Oleander, Sinikka 70,—, Pohja, Hannu 70,—, Pulkkinen, Veli Matti 70,—, Remes, Tapio 70,—, Rinne, Ulla 70,—,

Talousmaantiede Eisalo, Leena 60,—, Kansikas, Laura 70,—, Ollikainen, Airi 60,—, Ollikainen, Martti 60,—,

Tavarateknologia Juvonen, Arto 70,—, Louhelainen, Suvi 50,—, Pajunen, Leevi 80,—,

Talousmatematiikka ja tilastotiede Lehto, Tapio 75,—, Taivola, Jukka 75,—,

Sosiologia Pietarinen, Ulla-Maija 40,—,

Valtio-oppi Karvonen, Heikki 50,—,

Englanti Bergman, Hannele 40,—, Heiskanen, Lilli 40,—, Junkkari, Tuula 25,—, Koskelainen, Leena 40,—, Litmanen, Sirpa 25,—, Makkonen, Sirpa 40,—, Tötterman, Birgit 40,—,

Venäjä Aikio, Seija 25,—, Nikulainen, Maija 25,—,

Ranska Juutilainen, Anneli 50,—,

Saksa Hackenberg, Erja 25,—, Kostamo, Ritva 25,—, Rissanen, Marja-Leena 25,—, Santala, Marja Kristiina 25,—, Seppänen, Pirjo 25,—, Taskinen, Eeva 25,—,

Helsingissä heinäkuussa 1975

Jaakko Honko

Helsingin kauppakorkeakoulun suuntaviivoista

*Puhe, jonka rehtori, professori Jaakko Honko piti
Helsingin kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 9. 9. 1974.*

Nyt pidettävät lukuvuoden avajaiset tulevat jäämään aikakirjoihin ensimmäisinä Helsingin kauppakorkeakoulun historiassa. Nämä päivät ovat historiallisia myös yleisemmin kuin vain oman korkeakoulumme kannalta. Olemmehan parhaillaan aloittamassa maamme ensimmäisen valtion kauppakorkeakoulun toimintaa. Se ei kuitenkaan lähde liikkeelle tyhjästä, vaan sen taustalla ja lähtökohtana ovat pitkäaikaiset perinteet ja työ.

Siirtyminen valtion korkeakouluksi

Kun hallitus viime vuoden syyskuussa antoi Eduskunnalle esityksen laiksi Helsingin kauppakorkeakoulusta, sen yleisperusteluiden alussa sanotaan seuraavaa: "Ylimmän kauppatieteellisen opetuksen antaminen ja kehittäminen on maassamme saanut alkunsa Kauppakorkeakoulussa. Kauppakorkeakoulun perustamisajankohdaksi on luettu vuosi 1911, jolloin korkeakoulu aloitti toimintansa nykyisellä nimellä, erillisenä laitoksena yksityisen rahoituksen turvin. Korkeakoulun perustamisen voitaisiin kuitenkin aiheellisesti katsoa tapahtuneen jo vuonna 1904, jolloin Suomen Liikemiesten Kauppaopistossa opiskelevat ylioppilaat siirrettiin erillisille ylioppilasluokille, joilla oli säännönmukaisesti kaksivuotinen opiskelu ja sen tuloksena suoritettava tutkinto. Kaupallis-taloudellisen erikoiskorkeakoulun perustamisen teki tarpeelliseksi se, että yliopistossa ei tämän alan koulutusta silloin annettu. Kauppatieteellisen tutkimuk-

sen ja opetuksen kehitys tapahtui näin ollen yksityisenä laitoksena toimivassa Kauppakorkeakoulussa läheisessä vuorovaikutuksessa elinkeinoelämän kanssa ja sen tukeen nojautuen.”

”Kauppakorkeakoululla on koko sen toiminnan ajan ollut hyvin läheinen yhteys talouselämään. Tämä on auttanut ottamaan opetuksessa nopeasti ja joustavasti huomioon kulloinkin esiintyvät käytännön tarpeet. Samalla korkeakoulun vaikutus maamme talouselämään ja sen kehitykseen on ollut merkittävä.”

Muistaen tällaisissa yhteyksissä käytettävien sanontojen pidättyvyyden hallituksen perusteluihin mielestäni sisältyy hyvinkin huomattava tunnustus korkeakoulumme tähänastiselle työlle samalla kun sen yli 60-vuotisen toiminnan tulokset arvostetaan myönteisesti. Näihin perusteluihin viitaten on mieluisa tehtäväni esittää vilpittömän kiitos ja varaukseton tunnustus niille miehille ja naisille, jotka ovat vuosikymmenien aikana uhrautuvasti toimineet tämän laitoksen hyväksi sen ollessa yksityisenä korkeakouluna. Teidän työnne ansiota on, että meillä on vankka niin aineellinen kuin henkinenkin pohja, jonka varaan toimintaa voidaan edelleenkin rakentaa ja kehittää. Älköön teidän kiinnostuksenne tähän korkeakouluun herpaantuko, vaan jatkukoon se keskeytyksettä edelleenkin koko maamme ja sen talouden parhaaksi. Valtion kauppakorkeakoulun eräs haaste on toiminnallaan säilyttää elävänä tämä kiinnostus.

Helsingin kauppakorkeakoulun perusluonne ja tehtävä

Ajankohtana, jota nyt elämme, on paikallaan palauttaa mieliin ja uudelleen puntaroida korkeakoulumme eräitä ydinkysymyksiä. Suorastaan ensimmäinen kysymys on, mitä yhteiskunta nyt säädetyin lain mukaan odottaa Helsingin kauppakorkeakoululta, ensinnäkin, millaiseksi lain mukaan määritellään meidän perusluonteemme ja asemamme valtion korkeakouluna? Nämä kaikkea toimintaamme ratkaisevasti ohjaavat seikat on lausuttu selvästi julki lain yleisperusteluissa, joissa tältä osalta sanotaan ”Samalla ottaen huomioon Kauppakorkeakoulun yli 60-vuotisen toiminnan yksityisenä, maan koko talouselämää palvelevana valtakunnallisesti alansa keskeisenä korkeakouluna, joka on pannut käyntiin taloudelliskaupallisen tutkimuksen ja ylimmän opetuksen samoin kuin ottaen huomioon sen edustaman alan erityistarpeet, hallitus katsoo, että Kauppakorkeakoululla valtion korkeakoulunakin olisi säilytettävä

tietty itsenäisyys ja omaleimaisuus talous- ja kauppatieteellisenä erikoiskorkeakouluna, niissä rajoissa kuin se valtion laitoksen ollessa kysymyksessä on mahdollista.”

Mainittu tärkeä lausuma kiteyttää korkeakoulumme perusluonteen: Helsingin kauppakorkeakoulu ei ole esim. valtio- tai yhteiskuntatieteellinen tiedekunta vaan se on — edelleenkin — talous- ja kauppatieteellinen erikoiskorkeakoulu. Sellaisena meidän odotetaan antavan panoksemme yhteiskunnan hyväksi. Lausuma jos sinänsä sisältää omaleimaisuuden ajatuksen, minkä lisäksi tätä seikkaa on vielä haluttu erikseen korostaa maininnalla sen säilyttämisestä meille valtion korkeakoulunakin. Lausuman sisällön voidaan samalla katsoa merkitsevän sitä, että korkeakoulumme perusluonteen ts. toimimisen talous- ja kauppatieteellisenä erikoiskorkeakouluna halutaan säilyvän. Tästä ei tietysti tule tehdä sitä johtopäätöstä, etteikö meidän tämän perusluonteemme puitteissa tulisi jatkuvasti kehittää toimintaamme.

Mitä tulee perusluonteeseen kuuluen nimenomaan Kauppakorkeakoulun kaltaisen erikoiskorkeakoulun keskeiseen sisältöön, on tästäkin otettu maininta lain yleisperusteluihin. Niissä nimittäin sanotaan ”Kauppakorkeakoulu on luonteeltaan erikoiskorkeakoulu, jonka tutkimuksen ja opetuksen keskeisenä alueena ovat taloustieteet ja erityisesti liiketaloustieteen aineet.” Tämä lausuma sisältää yhteiskunnan tulkinnan korkeakoulun keskeisestä alasta.

Helsingin kauppakorkeakoulun tehtävästä säädetään lain 1 §:ssä, jonka mukaan ”Helsingin kauppakorkeakoulun tehtävänä on edistää ja harjoittaa vapaata kriittistä talous- ja kauppatieteellistä tutkimusta, antaa siihen perustuvaa ylintä opetusta sekä muullakin tavoin palvella yhteiskuntaa.”

Tehtävän määrittelyssä on lain perusteluihin liittyen suoritettu korkeakoulumme erikoisalan rajaus talous- ja kauppatieteisiin. Kauppatieteet on mielestäni tulkittava varsin laajasti käsittämään taloustieteiden ohella mm. ne aineet, kuten esim. tietyt oikeustieteen osat, tavarateknologian ja kauppakielet, jotka jo perinteisesti on sisällytetty kauppatieteiden ja samalla kauppakorkeakoulujen erityisalaan.

Tärkeänä osana tulee tehtävän määrittelyssä esille tutkimuksen ja opetuksen vapaus, johon sisältyvä kriittisyys on erikseen mainittu.

Samalla kun tehtävän määrittelyssä on rajattu korkeakoulun erikoisala, on jätetty liikkumavaraa tutkimuksen ja opetuksen eri lajeille, asteille ja muodoille tällä alalla. Tehtävässä esiintyvä maininta yhteiskunnan palvelemisesta muullakin tavoin tarjoaa

mahdollisuuden kehittää myös uudenlaista toimintaa, jonka avulla korkeakoulu voi omalla erikoisalueellaan antaa panoksensa. Verrattuna aikaisempaan tehtävän määritykseen on se selvä ero, että tehtävän määrityksessämme aikaisemmin toimintamme kohteena mainittu nuoriso on nyt jäänyt pois, mikä tietysti samalla lisää liikkumavaramme.

Kun kartoitetaan talous- ja kauppatieteellisen erikoiskorkeakoulun alaa, on selvää, ettei ole vain tiettyä yhtä ainoata paikallisesti rajattua kohdetta, johon toimintamme suuntautuisi. Talous on siellä, missä ovat taloudelliset ongelmat; missä nämä ovat, sinne tulee suuntautua myös tutkimuksemme ja opetuksemme painopisteen. Erikoisalamme kattaa siten niin yritykset kuin julkisen vallan erilaiset taloudelliset toiminnot, järjestöt ja muut yhteisöt samoin kuin lukuisat kansainväliset toiminnot, joissa esiintyy taloudellisia kysymyksiä. Olennainen osa näistä kiistatta esiintyy yrityksissä, muttei ainoastaan niissä. Todettakoon, että eri yhteyksissä viime vuosien aikana olen entisessä tehtävän määrityksessämme esiintyneelle sanalle "talouselämä" antanut vastaavan laajuuden kuin edellä taloudesta esitetty. Kun pidetään tätä perustana, on uuden lain tehtävän määrittelyssä ensisijassa kysymys jo sovelletun tulkinnan vakiinnuttamisesta.

Olen katsonut tarpeelliseksi eräiltä olennaisilta kohdilta käsitellä runsas kuukausi sitten voimaan tullutta lakia Helsingin kauppakorkeakoulusta ja tämän lain yleisperusteluja. Muodostavathan nämä ne kulmakivet, joiden varaan yhteiskunta odottaa meidän rakentavan tulevan toimintamme. Voidaan mielihyvin todeta, että ajatukset, joita korkeakoulumme taholta on vuosien mittaan esitetty eri yhteyksissä, myös näissä avajaispuheissa, mm. korkeakoulumme perusuonteesta, sen erikoisalasta ja omaleimaisuudesta, sen tutkimuksen ja opetuksen suuntautumisesta sekä yhteiskunnan palvelemisesta, ovat nyt tulleet sisällytetyiksi korkeakoulumme koskevaan lakiin joko itse lakitekstiin tai sen perusteluihin.

Tarvitaanko panostamme?

Uusi lakimme tarjoaa meille perustan ja mahdollisuudet toimintamme kehittämiseen ja suuntaamiseen korkeakoulumme perusuonteen mukaisesti. Mutta jonkin korkeakoulun toiminnan menestyksellisyyttä tai merkittävyyttä ei suinkaan voida säätää lailla sinänsä. Meidän tulee itse asettaa kysymys: Miten me voimme tosiasiallisella

toiminnallamme olla yhteiskunnan kannalta hyödylliset, miten korkeakoulumme voi tuoda sen palvelemiseen oman erikoisalansa mukaisen panoksen? Sivuan lyhyesti vain tarjoamaamme koulutusta ja siitäkin lähinnä esimerkinomaisesti eräitä sen keskeisiä osia. Eräs olennainen kysymys kuuluu asettaa aluksi: Tarvitaanko henkilöitä, jotka pystyvät etenkin taloudellisten ongelmien ratkaisuun yhteiskunnassa? Onko tulevaisuudessakin taloudellisen hyvinvoinnin jatkuvasti lisääntyessä sellaisia tehtäviä, joissa he voivat antaa panoksensa?

En tässä puutu laadittuihin ennusteisiin enkä asian yksityiskohtiin. Haluan vain todeta sen yleisen seikan, että taloudellisia ongelmia tulee ilmeisesti aina esiintymään. Talouden perusongelmahan on niukkuus ja siihen liittyvä valinta, niukkojen resurssien käyttö keskenään kilpaileviin tarkoituksiin. On ehkä outoa puhua niukkuudesta yltäkylläisyyden yhteiskunnassa, mutta lisääntyvätpä resurssit miten paljon tahansa, kohoapa hyvinvointimme mille tasolle tahansa, koskaan ei ilmeisestikään ole mahdollista tyydyttää ihmisten kaikkia tarpeita ja toiveita käytettävissä olevien resurssien avulla. Aina joudutaan suorittamaan valinta, miten resurssit kohdennetaan ja miten aikaansaatu tulos jaetaan. Tämä on ollut, on ja tulee vastedeskin olemaan talouden perusongelma. Ongelman pysyvyydestä johtuen sen ratkaisuihin pystyviä henkilöitä myös aina tarvitaan. Tämä on merkittävä seikka arvioitaessa tarjoamamme koulutuksen tarvetta.

Panoksemme kehittämisestä erikoisalallamme

Meillä on kauppakorkeakouluna talouden kentässä kuitenkin vielä oma erikoisalamme. Korkeakoulumme edellä kosketteleman perusuonteen ja lain yleisperusteluiden mukaisesti kauppakorkeakoulun tyyppisen erikoiskorkeakoulun keskeistä alaa ovat taloustieteistä erityisesti liiketaloustieteen aineet. Mitkä ovat sitten nimenomaan näille viimeksi mainituille aineille asetettavat odotukset ja mikä on näiden aineiden panos?

Lähtökohtana vastaukselle viimeksi esittämäni kysymyksen haluan niin liiketaloustieteen aineiden kuin taloustieteiden aineiden osalta yleisestikin kantamani todeta, että taloudellisten ongelmien ja taloudellisten päätösprosessien tuntemus on tärkeä, mutta pelkääntään se ei ole korkeakoulussamme annettavan opetuksen sisältönä riittävä. Tarvitaan tietoa ja muiltakin yhteiskuntaelämän aloilta. On

tärkeää, että opinnot auttavat tuntemaan myös sitä ympäristöä, koko yhteiskuntaa, jossa talous toimii, samoin esim. tuntemaan ihmisiä inhimillisinä olentoina, jotka joutuvat tekemisiin taloudellisten kysymysten kanssa. Myös institutionaalisten puitteiden tuntemus samoin kuin kielitaito ovat tärkeitä. Siten eräs keskeisiä opetuksen ja tutkimuksen tavoitteita onkin taloustieteiden integroituminen, yhdentyminen mielekkäiksi kokonaisuuksiksi toisten korkeakoulussamme edustettuina olevien aineiden kanssa.

Mitä tulee nimenomaan liiketaloustieteen aineisiin, ne ovat nähdäkseni voineet ja voivat edelleenkin antaa merkittävän panoksen uuden tiedon tuottamisessa etenkin yritysten kehittämiseen molemminpuolisen vuorovaikutuksen kautta. Tätä tietä on jatkuvasti mahdollista parantaa aineellista hyvinvointiamme, kansainvälistä kilpailukykyämme ja siten hyödyttää koko yhteiskuntaa. Mutta liiketaloustieteen aineisiin on niiden perinnäisten pürteiden lisäksi tullut myös uusia kehitysnäkymiä.

Mainittujen aineiden tarkastelunäkökulma on ensisijassa yksittäisen talousyksikön, tavallisimmin yrityksen. Tätä näkökulmaa on mahdollisuus kuitenkin huomattavasti avartaa. Näin on tosiasiasa tapahtunutkin etenkin viime vuosien aikana. Liiketaloustieteen tarkasteluun otetaan enenevässä määrässä puhtaasti taloudellisten tekijöiden ohella mukaan myös mm. erilaisia sosiaalisia tekijöitä, turvallisuuteen ja viihtyvyyteen, osallistumiseen, suhtautumiseen yhteiskuntaan, ympäristönsuojeluun ja yleensä kokonaiskäsitteeseen "elämisen laatu" sisältyviä seikkoja. Tämä tuo liiketaloustieteen aineiden opetukselle ja tutkimukselle haasteen lisääntyvistä kytkennöistä toisiin tieteenaloihin ja haasteen yhteistyöstä niiden kanssa.

Kokonaisuuden kannalta on merkittävä myös eräs toinen uusi haaste. Tämä haaste koskee liiketaloustieteen piirissä kehitettyjen ajatuskulkujen, ongelmien lähestymistapojen ja menetelmien soveltamista huomattavasti laajemmalle alueelle kuin mitä tähän asti on yleensä ollut asianlaita. On selvästi ilmennyt, että näiden liiketaloustieteen henkisten työkalujen käytön kohteena voi menestyksellisesti olla ei vain yritys vaan myös muita organisaatioita. Mainittakoon tästä meidän piiristämme esimerkkinä viime lukuvuodelta liiketaloustieteen (systeemien) luentosarja, jonka ongelmat liittyivät mm. sairaalahallintoon, väestön terveydenhuollon suunnitteluun, korkeakoulujen suunnittelumalleihin, saasteen torjuntaan ja teollisuuden kasvupolitiikkaan. Liiketaloustieteen aineita on siis mahdollisuus avartaa ei ainoastaan tarkasteluun mukaan otettavien

tekijöiden vaan myös tarkastelun kohteiden osalta.

Viimeksi sanomallani en suinkaan ole halunnut sulkea pois liiketaloustieteen aineiden perinnäisiä tutkimuksen ja opetuksen kohteita, joiden osalta ne jatkuvasti voivat antaa vahvimman panoksensa. Yritys on tietysti edelleen keskeisellä sijalla. Se on tärkein, mutta ei ainoa kohde.

Koulutus johtamistehtäviin

Kun edellä asetin kysymyksen, miten korkeakoulumme voi omalla erikoisalallaan palvella yhteiskuntaa, on eräänä meille perinnäisesti kuuluvana alana ja tavallaan taloudellisen asiantuntemuksen avarruksena myös mainittava valmistava koulutus erilaisiin johtamistehtäviin. Tosin on huomattava, etteivät monet opiskelijat edes uransa myöhemmässä vaiheessakaan tähtää johtotehtäviin vaan ensisijassa ns. analysointitehtäviin. Lisäksi vaikuttaa se, että varsinaisissa korkeakouluopinnoissa on johtamistehtäviin alustavaankin valmistautumiseen vain varsin rajoitetut mahdollisuudet, koska opiskelijoilla ei vielä tällöin ole tarpeellista käytännön kokemusta. Tiettyjä johtotehtävän toteutuksessa hyödyllisiä valmiuksia, jotka liittyvät päätöksentekoon, viestintään, ryhmätyöskentelyyn jne. voidaan kuitenkin jo akateemisten perusopintojen vaiheessa oppia. Korkeakoulumme panosta tällä alalla ilmeisesti kuitenkin odotetaan nimenomaan täydennyskoulutusvaiheessa.

On eräissä yhteyksissä esitetty hieman kärjistetyksi kysymys, tarvitaanko tulevaisuuden yhteiskunnassa johtamiskoulutusta ja sopiiko se yleensä demokraattiseen yhteiskuntaan. Nämä ovat kannaltamme huomionarvoisia kysymyksiä. Yritän vastata niihin lyhyesti. Mitä johtamiskoulutuksen tarpeellisuuteen yleensä tulee, voidaan todeta, että eri organisaatioilla on taipumus jatkuvasti kasvaa ja monimutkaistua. Tällöin tarvitaan lisääntyvässä määrässä erilaisten inhimillisten pyrkimysten yhdistämistä ja koordinoitua, ts. tarvitaan lisääntyvässä määrässä juuri johtamiskoulutusta. Mitä monitahoisemmiksi tulevat organisaatiot ja mitä moninaisemmiksi tulevat inhimilliset pyrkimykset, sitä vaativammaksi tulee niiden sopusointuun saattaminen ja sitä suuremmaksi tulee johtamiskoulutuksen tarve.

Edellä mainittuja päätelmiä tukevat myös havainnot tosiasiallisesta tapahtumisesta. Kaikissa kehittyneissä yhteiskunnissa kautta maailman on johtamiskoulutus nimittäin saamassa kasvavan

merkityksen. Minulla on ollut tilaisuus perehtyä liikkeenjohdon koulutukseen ei vain läntisissä markkinatalousmaissa kuten useimmissa Länsi-Euroopan maissa ja Yhdysvalloissa, vaan lukuisten käyntien aikana myös mm. Neuvostoliitossa. Näissä maissa on selvästi oivallettu, että liikkeenjohdon koulutus on eräs koko yhteiskunnan kehittämisen avainkysymyksiä, ja toimitaan tämän mukaisesti. Suomen kaltaiselle pienelle maalle johtamiskoulutuksen haaste on jos mahdollista vieläkin tähdellisempi.

Mitä tulee johtamiskoulutuksen soveltumiseen demokraattiseen yhteiskuntaan, on tähänkin kysymykseen esitettävissä myönteinen vastaus. Ensinnäkään demokraattinen yhteiskunta ei suinkaan edellytä, että kaikki ihmiset suorittaisivat siinä samanlaisia tehtäviä. Tehtävien erilaisuus ei sinänsä voi olla demokratialle tai tasa-arvolle vierasta. Toisekseen on korostettava, että johtamiskoulutuksessa juuri pyritään kehittämään sellaista johtamistapaa, joka ottaa huomioon demokraattisen yhteiskunnan vaatimukset siihen luettuna esim. yritysdemokratia ja osallistuminen yleensä.

Eräänä esimerkkinä siitä, miten voimakas kiinnostus johtamiskysymyksiin tosiasiasa on, mainittakoon viime keväänä korkeakoulussamme järjestetty Studia Generalia -luentosarja "Miten johdan organisaatiotani". Ei vain se tosiasia, että neljänä iltana pidettyjä alustuksia oli seuraamassa yhteensä noin 1800 aktiivista kuulijaa, vaan myös vilkkaassa keskustelussa esille tulleet näkökohdat olivat mielestäni eräs kiistaton osoitus siitä, mitä korkeakoulultamme tällä kohdalla odotetaan.

Olen sivunnut eräitä korkeakoulumme ydinkysymyksiä. Esille tuomani seikat riittänevät osoittamaan, että meillä myös valtion kauppakorkeakouluna on jo vakiintuneen ja nyt myös laissa vahvistetun perusluonteemme puitteissa mahdollisuus antaa merkittävä panos, jota yhteiskunnassa tarvitaan. Poimimani kohdat ovat vain esimerkkejä korkeakoulumme eräiltä alueilta. Vastaavanlaisia esimerkkejä kuin mitä käsitelin taloustieteistä on löydettävissä myös muilta kohdilta korkeakoulumme toimikenttää. Ajatelkaamme esim. vain kielten tosiasiallista panosta kansainvälisen näkökulman tarjoamisessa tai kansainvälisyyteen kehittämässä. Tai ajatelkaamme panosta, jonka korkeakoulussamme edustettuina olevat käyttäytymistieteet voivat kehittyessään yhdessä muiden tieteenalojen kanssa antaa esim. erilaisten työelämän ongelmien ratkaisemiseen. Laissa ja sen perusteluissa on meille viitoitettu kiintoisa ja haasteellinen kenttä. Tehtävänä on saada se jokapäiväisen työmme avulla eläväksi.

Uusi asetus hallintomme säätelijänä

Mutta toimintaamme ohjaamassa ei ole ainoastaan tuore laki, vaan syntyvaiheiltaan vieläkin tuorempi asetus. Viime kuun alussa astui nimittäin myös voimaan Valtioneuvoston antama korkeakouluamme koskeva asetus.

Asetusehdotustamme valmisteli korkeakoulun piirissä viime talven aikana työskennellyt erityinen perussääntötoimikunta. Sen aikaansaama ehdotusta käsittelevät sitten korkeakoulumme opettajaneuvosto ja hallitus pyytäneen siitä vielä korkeakoulun eri opettaja- ja henkilökuntaryhmien sekä Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan lausunnot. Em. päätöselimissämme yksimielisesti hyväksytty asetus- 1. perussääntöehdotus jätettiin sitten huhtikuun alussa Opetusministeriölle, jolle asian valmistelu näin siirtyi. Suunnilleen samanaikaisesti oman asetuksemme kanssa olivat siellä valmisteilla kahden muun valtiollistettavan korkeakoulun, nimittäin Turun ja Tampereen yliopistojen vastaavat asetukset.

Lyhyen neuvotteluvaiheen jälkeen Opetusministeriö pyysi siellä valmistuneesta meitä koskevasta asetusluonnoksesta korkeakoulumme lausunnon kesäkuun puolivälissä. Opetusministeriön luonnos poikkesi eräissä olennaisissa kohdissa omasta ehdotuksestamme, jonka vuoksi korkeakoulumme hallitus esitti nimenomaan näitä kohtia muutettaviksi. Tältä pohjalta käytiin neuvotteluja tiiviisti vielä heinäkuun loppupäiviin asti.

Kun Valtioneuvosto on nyttemmin antanut meitä koskevan asetuksen, voidaan todeta, että asetus Helsingin kauppakorkeakoulun väliaikaisesta hallinnosta on monissa kohdissa kompromissi eri näkökantojen välillä. Se ei suinkaan heijasta äärimmäisiä ja radikaaleimpia ajatuksia. Toisaalta se kuitenkin merkitsee selvää muutosta vallitsevaan tilanteeseen, nimenomaan korkeakoulumme nykyiseen hallintoon.

Eräänä yleisenä piirteenä on pyrkimys sopeuttaa korkeakoulun hallinto voimassa olevan lainsäädännön mukaisen virkamieshallinnon puitteisiin. Tähän liittyen on esimerkiksi korkeakoulujen yleisiin hallinnonuudistuskavauluihin verrattuna se merkittävä ero, että nyt valtiollistetuissa korkeakouluissa Valtioneuvosto määrää ylimmän päätöselimen, valtuuston jäsenet. Korkeakoulumme piirissä tehdään asiasta kuitenkin esitykset. Samansuuntainen on myös se piirre, että vähintään puolet päätöselintemme jäsenistä tulee olla virka- tai toimituksessa korkeakouluun. Päätöselimet toimivatkin selvästi virkavastuulla.

Mitä tulee valtuuston kokoonpanoon, siihen Valtioneuvosto määrää kymmenen jäsentä professorin ja apulaisprofessorin viran haltijoista, kymmenen muiden opettajien, tutkijoiden ja muun henkilökunnan sekä kymmenen opiskelijoiden keskuudesta. Valtuuston kokoonpano perustuu siis ns. kolmikantaan. Valtuusto määrää hallituksen, joten ensiksi mainitun kokoonpano heijastuu myös jälkimmäisessä.

Korkeakoulu ehdotti, että Valtioneuvosto määräisi valtuustoon 1/5:n sen jäsenmäärästä talouselämään hyvin perehtyneitä korkeakoulun ulkopuolisen yhteiskunnan luottamushenkilöitä. Vastaavallaisen ehdotuksen teki muuten myös Tampereen yliopisto. Ehdotustamme ei kuitenkaan hyväksytty. Omasta puolestani pidän tätä valitettavana, koska vuosikymmenien aikana hyödyllisiksi osoittautuneet välittömät yhteydet talouselämän edustajiin päätöselimissä eivät ainakaan tässä muodossa enää pääse jatkumaan.

Korkeakoulussamme säilyy kansleri. Hänestä säädetään mm. "Kanslerina on henkilö, joka on ansiokkaasti toiminut tieteen ja taloudellisen kulttuurin hyväksi sekä tuntee korkeakoulun hallintoa. Kanslerin nimittää Tasavallan Presidentti valtioneuvoston esityksestä kolmeksi lukuvuodeksi, sen jälkeen kun korkeakoulun valtuusto on esittänyt kolme ehdokasta."

Valtuusto valitsee rehtorin, joka samalla on hallituksen puheenjohtaja. Rehtorin tulee olla korkeakoulun professorin viran haltija. Vararehtorilta edellytetään mm. että hän on vähintään suorittanut tohtorin arvoon oikeuttavat opinnäytteet.

Valtuuston ja hallituksen ohella muina päätöseliminä mainittakoon opetus- ja tutkimusneuvosto sekä laitosneuvostot. Ensiksi mainittuun kuuluvat ainelaitosten johtajat sekä kaksi kunkin laitosneuvoston keskuudestaan määräämää muuta jäsentä. Opetus- ja tutkimusneuvoston puheenjohtajana toimii vararehtori.

Tutkimuksen ja opetuksen hallinnon perusyksikkö on yhden tai useamman oppiaineen ja tutkimusalan muodostama laitos. Näitä laitoksia voi korkeakoulussamme olla enintään kahdeksan. Laitosten hallintoa hoitavat laitosneuvosto ja laitoksen johtaja. Laitosneuvoston määrää valtuusto ja senkin kokoonpano perustuu kolmikantaan. Laitoksen johtaja toimii laitosneuvoston puheenjohtajana.

Valtuuston tehtävät ovat varsin yleisiä. Sille kuuluu erinäisiä valvontatehtäviä, tärkeissä asioissa ehdotusten tekeminen valtiovallalle sekä, kuten jo mainitsin, rehtorin ja vararehtorin valinta, samoin kuin hallituksen ja laitosneuvostojen jäsenten määrääminen.

Hallituksen tehtävänä on hoitaa korkeakoulun yleistä hallintoa samoin kuin myös talous- sekä opetus- ja tutkimushallinnon piiriin kuuluvia asioita.

Kanslerin tehtävänä on mm. nimittää erinäiset opettajat ja toimia muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajana.

Rehtori johtaa ja valvoo korkeakoulun toimintaa sekä on paitsi korkeakoulun hallituksen puheenjohtaja myös hallintoviraston päällikkö. Sen johdossa on hänen lähimpänä apunaan hallintojohtaja. Korkeakoulun juoksevien asioiden keskitetysti tapahtuva hoito kuuluu hallintovirastolle.

Opetus- ja tutkimusneuvosto toimii korkeakoulussa annettavaa opetusta ja siellä suoritettavaa tutkimustyötä koordinoivana elimenä.

Laitosneuvostoille samoin kuin laitosten johtajille kuuluu laitosten johtaminen, kehittäminen ja valvonta. Joukko sellaisia tehtäviä, jotka tähän asti on hoidettu korkeakoulun opettajaneuvostossa, on siirretty laitosten hoidettaviksi. Lisättäköön vielä, että kirjaston ja laskentakeskuksen hallintoa hoitavat niiden johtokunnat ja johtajat.

Erityisen huomionarvoinen kysymys on ehdollepanon suorittaminen tieteellisiin virkoihin. Tämä tapahtuu opetus- ja tutkimusneuvostossa kuitenkin niin, että laitosneuvostot arvostelevat hakijoiden opetusnäytteet.

Asetuksen arviointia

Tässä yhteydessä ei ole mahdollista käydä läpi asetuksen kaikkia 98:a pykälää. On myös ennenaikaista yksityiskohdittain arvostella sen erilaisia vaikutuksia työhömmä. Uudessa asetuksessamme on joukko puutteita ja heikkouksia. Voimakkaasti lisääntyvä byrokratia kuuluu mielestäni niistä pahimpiin.

Nyt valtiollistettuja korkeakouluja koskevia asetuksia on julkisuudessa arvosteltu etenkin sen vuoksi, että Valtioneuvosto nimittää ylimmän päätöselimen valtuuston, ja siten rajoitetaan korkeakoulujen itsehallintoa. Tällaista valtuuston määräämistä voidaan korkeakoulujen itsehallinnon kannalta periaatteessa arvostella. Asetuksemme edellyttämä määräämistapa perustuu kuitenkin oikeuskanslerin asiassa ottamaan kantaan. Siihen meidän on mukauduttava, kunnes vallitsevaa lainsäädäntöä muutetaan. Olenainen merkitys on sillä, että valtiovallalta, ts. lähinnä Opetusministe-

riö kunnioittaa korkeakoulujen suorittamia esityksiä valtuuston määräämiseksi. Lähdän siitä, että korkeakoulumme piirissä suoritetaan vaalit, joiden perusteella esitys Opetusministeriölle tehdään.

Asetuksella on nyt ainakin joksikin aikaa luotu toimintamme puitteet. Ei kuitenkaan pidä unohtaa, että on kysymys puitteista. Niiden hyvyyden tai huonouden ratkaisee näissä puitteissa tapahtuva toiminta, ts. onnistuminen tai epäonnistuminen tehtävämme toteutuksessa riippuu sittenkin viime kädessä meistä itsestämme. Käsitykseni mukaan korkeakoulumme tehtävän mielekäs toteutus on uudenkin asetuksen pohjalla mahdollista. Tällä en kuitenkaan tarkoita, etteikö meidän tulisi tähdätä nykyistä parempaan hallintoratkaisuun. Erityisesti on pyrittävä liikkumavaramme lisäämiseen ja sen torjumiseen, ettei korkeakoulustamme tule vain yhtä keskusohjattua ratasta valtion suuressa byrokratiassa.

Uutta asetusta Helsingin kauppakorkeakoulusta päästään toteuttamaan asteittain. Tätä varten on siihen otettu erityiset siirtymäsäännökset, joita sovelletaan kuluvaan syyskauden aikana. Edessä olevien kuukausien kuluessa on suoritettava suuri joukko uudelleen järjestelyjä. Tänä aikana tarvitaan tavallistakin enemmän ymmärtämystä ja malttia, jotta korkeakoulun toiminta voi kitkatta jatkua. Toivon, että meillä perinnäisesti vallinnut hyvä yhteishenki auttaa nytkin selviytymään edessä olevista vaikeuksista.

Tutkinnon uudistus

Tähän asti olen suurimmaksi osaksi käsitellyt vain kahta tärkeätä asiaa: korkeakoulumme koskevaa uutta lakia ja asetusta. Niiden puitteissa on meidän pystyttävä lähitulevaisuudessa toteuttamaan monia vaativia tehtäviä. Puuttumatta useihin kysymyksiin, joiden kohdalla saattaa olla aihetta itsetutkiskeluunkin, mainitsen edessä olevista tehtävistä ainoastaan erään, joka valtakunnallisessakin korkeakoulupolitiikassa kuuluu tärkeimpiin asioihin, ellei ole niistä suorastaan ensimmäinen. Tämä asia on tutkinnon uudistus. Korkeakoulussamme se on viimeisten kolmen vuoden ajan elänyt eräänlaista kypsymisvaihetta.

Kuluneena lukuvuonna on kuitenkin tapahtunut merkittävää selkiintymistä. Kuten jo esitin, on uudessa laissa Helsingin kauppakorkeakoulusta ja sen perusteluissa kiteytetty korkeakoulumme perusluonne ja tehtävät sekä samalla täsmennetty alamme.

Tämä antaa pohjan tietysti myös tutkinnon uudistukselle. Viime syksynä asetettu oma tutkinnonuudistustoimikuntamme on suorittamiensa selvitysten avulla saanut valaistusta eräisiin kysymyksiin, mm. valottanut niitä odotuksia, joita etenkin ulkopuolisen yhteiskunnan taholta suuntautuu korkeakouluumme. Valtakunnallisissa puitteissa taas ovat Opetusministeriön eräät kannanotot mm. tutkinnon keston selkiyttäneet tilannetta. Opetusministeriön kannanoton mukaan perustutkintomme kesto tulee olemaan neljä vuotta. Vielä on lisättävä, että nimenomaan eräiden yhteisten kiinnekohtien saamiseksi kaikkien kauppakorkeakoulujen tutkinnon uudistukselle on Opetusministeriön toimesta asetettu erityinen koordinoitutyöryhmä. Vaikka viimeksi mainitun työryhmän tehtävän asettelua ja kokoonpanoa voidaan perustellusti arvostella, on jo ilmeisesti mahdollisuudet edetä kohti ratkaisua, joka ottaa huomioon sekä yleiset valtakunnalliset näkökohdat että myös korkeakoulumme omat erityispiirteet.

Tutkinnonuudistukseen siirtyminen kohdallamme ei välttämättä merkitse, että aika olisi kulunut hukkaan. Pikemminkin on odotettavissa, että verkkainen etenemisemme tässä asiassa tuo sitäkin harkitumman ja onnistuneemman tuloksen. Toisaalta ajatellen eri asioiden kypsymistä on kuitenkin syytä palauttaa mieleen, että lukuisat nyt valtakunnallisen tutkinnonuudistuksen perustana olevat ajatukset on ilmeisesti ensi kertaa tuotu esille meidän korkeakoulumme piirissä. Kun 1960-luvun alkupuolella ja puolivälissä meillä esitettiin käsityksiä koulutuksen tavoitteista, korkeakoulujen palvelutehtävästä yhteiskunnassa, koulutuskokonaisuuksien muodostamisesta siinä esiintyviä tehtäviä ja ammatteja varten, opintojen integroinnista, projektiorganisaatiosta jne., pidettiin näitä ajatuksia outoina. Suorastaan katsottiin niiden huonosti sopivan akateemiseen maailmaan, ns. akateemiseen vapauteen, vieläpä korkeakoulujen tehtäviinkin. Nykyisin edellä mainitut ajatukset ovat varsin lyhyen ajan sisällä saaneet maassamme yleistä, jopa suorastaan dogmaattista, hyväksymistä. Niistä alkaa eri korkeakouluissa esiintyä myös käytännön toteutuksia. Toivon näin tapahtuvan omassa korkeakoulussammekin.

Kun olen puhunut tutkinnon uudistuksesta, olen tarkoittanut sillä nimenomaan huomattavaa tutkinnon rakenteen ja koostumuksen uudistusta. Tämän rinnalla ei ole kuitenkaan unohdettava jatkuvasti tapahtuvaa tutkinnon uudistusta ja kehittämistä. Tätä voi esiintyä monessa eri muodossa. Kun opiskelijat esimerkiksi opinto-ohjauksen vaikutuksesta valitsevat tutkintoonsa entisestä

poikkeavia aineyhdistelmiä, on myös tässä kieltämättä kysymyksessä tutkinnon uudistus. Tai kun opettajat kehittävät ja uudistavat luentosarjojaan, tulee tutkintoon uutta sisältöä ja tässäkin tapahtuu eittämättä tutkinnon uudistusta. Jatkuva tutkinnon uudistus voi toteutua vielä kolmannessakin muodossa nimittäin sillä tavoin, että aikaisemmin tutkintonsa suorittaneet tulevat korkeakouluumme harjoittamaan jatko- tai täydennysopintoja ja siten tavallaan uudistavat, saattavat ajan tasalle ehkä jo pitkän aikaa sitten suorittamansa tutkinnon. Kaikki viimeksi kosketteleman on myös tutkinnon uudistusta eikä suinkaan vähämerkityksistä. Rakenteellista tutkinnon kertauudistusta ja tutkinnon jatkuvaa uudistusta ei tulisikaan nähdä toisensa poissulkevinä vaihtoehtoina vaan toisensa täydentäjinä. Suoritetaanpa ”suuri” tutkinnon uudistuskin kuinka hyvin tahansa, tarvitaan tulevaisuudessakin tutkinnon uudistusta myös nyt viimeksi koskettelemassani mielessä, jatkuvana tapahtumana.

Uudistuskavailujen inflaatio

Ajatellen koko korkeakoululaitosta ja yhteiskuntaamme yleisestikin tuntuu kuitenkin siltä, kuin erilainen jatkuvasti tapahtuva uudistustyö olisi jäämässä peräti toisarvoiseen asemaan. Yhteiskuntamme suorastaan kihisee erilaisia toimikuntia, työryhmiä, tutkijoita, suunnittelijoita jne., joiden aikaansaannoksina syntyy eri kysymyksistä toinen toistaan kunnianhimoisempia mietintöjä, ehdotuksia ja muita vastaavia. Uusi työryhmän tai toimikunnan mietintö hautaa nopeasti alleen edellisen. Ja pino kasvaa miltei päivittäin...

On syntynyt jopa uusi ihmistyyppi, josta voisi käyttää nimitystä uudistus-uumoilija. Hän ehdottaa huomiota herättäviä uudistuksia samalla kuitenkin pyrkien vain aavistelemaan ja uumoilemaan niiden vaikutuksia — usein omaankin menestykseensä. Mutta hän ei ole kiinnostunut miettimään seuraamuksia loppuun asti.

Nykyisin voidaan liioittelematta puhua uudistusehdotusten suoranaisestä inflaatiosta. Jo pelkästään perusteltujen lausuntojen antaminen näistä aikaansaannoksista vaatisi toisen vastaavan armeijan tekstin kirjoittajia. Yhteiskunnassamme tuntuu muutoksilla olevan kiire, niin kiire, ettei kunnollisiin konkreettisiin suunnitelmiin ja nimenomaan jatkuviin konkreettisiin parannuksiin jää aikaa. Tai hieman toisin esitettynä: uudistusehdotusten

tekemisen tahti on niin tiheä, ettei itse uudistuksille ole tilaa. Tiheistä uudistusehdotuksista on siten tullut tosiasiallisen uudistamisen tehokas jarru.

On varmaan jo tullut aika kysyä, miten voidaan vallitsevasta tilanteesta selviytyä? Suunnittelun ja taloudellisten päätösprosessien tutkijana ja niiden kanssa varsin pitkään työskennelleenä haluan antaa erään vastauksen, joka samalla on mielekkään suunnittelun peruslähtökohtia. Tämä peruslähtökohta on yksinkertaisesti: asioiden tärkeysjärjestykseen paneminen, sen oivaltaminen, ettei kaikkia asioita voida toteuttaa yhtäaikaisesti.

Kun tarkastellaan maita ja yhteiskuntia, joissa on toteutettu tärkeitä ja mittavia uudistuksia, on ehkä painavimpana selityksenä menestykseen ollut juuri se, että eräät asiat on pantu toisten edelle. Voimavarat on keskitetty kerrallaan muutamiin valikoituihin tehtäviin ja nämä on toteutettu voimaperäisesti ja tehokkaasti. Hieman enemmän nyt sivuamaani kysymystä analysoiden voidaan sanoa, että se perimmältään on taloudellinen ja että viimeksi koskettelemassani tapauksissa on oikeastaan suoritettu talouden perusongelman laajamittainen ja tyylikäs ratkaisu. Meidän korkeakoululaitokssamme — ehkä koko yhteiskunnassammekin — tulisi ripeästi suorittaa tällainen tärkeysjärjestyksen puntarointi ja sitten keskittyä muutamisiin harvoihin tärkeimmiksi katsottuihin asioihin kerrallaan. Tähän on sitäkin enemmän aihetta kun esimerkiksi valtiontalouden tulevien näkymien valossa korkeakoululaitoksen resurssit asettavat eri tehtävien toteutukselle omat tiukat rajoitukset.

Monille uudistuskavailujen ja suunnitelmien laatijoille toivon lisäksi vertauksena jäävän mieleen kertomuksen Abraham Lincolnista, kun häneltä aikoinaan kysyttiin ”Kuinka pitkät tulisi ihmisen jalkojen olla”. Siihen hänen sanotaan vastanneen: ”Niin pitkät, että ne varmasti ulottuvat maahan”. Todellakin, kavailuissa ja suunnitelmissa tulisi tähdätä kauas ja korkeallekin, mutta jossakin pitäisi myös tulla maan pinnalle. Aikana, jota elämme, tarvitaan nimenomaan maamme korkeakoululaitoksessa valikoituja, konkreettisia suunnitelmia ja niiden taitavia toteuttajia. Näistä kummastakaan ei kuitenkaan ole näköpiirissä ylitarjontaa.

Viimeksi esittämäni toteamukset osuvat jossain määrin omaan nilkkaan. Meidän korkeakoulumme tehtävänähän on toki kouluttaa pystyvää väkeä erilaisiin suunnittelutehtäviin, joista melkoinen osa lisäksi edellyttää talouden asiantuntemusta. Se tosiasia, että uudistussuunnitelmien inflaatiossa lienee vain pieni osuus tämän

korkeakoulun kasvattien myötävaikutusta, ei sekään ole puolustus tai yksinomaan myönteinen seikka. Valtion kauppakorkeakoulun eräs haaste onkin viedä suunnitteluajattelua ja talouden perusasioiden tuntemusta, ei vain sinne, jossa valoa jo ennestään on, vaan myös sinne missä sitä kipeimmin kaivataan. Tällaisia haasteita on meillä monissa yhteyksissä tarjolla, niin nyt alkavana lukuvuonna kuin kauempanakin tulevaisuudessa.

Toivotan korkeakoulun opiskelijat, virkailijat ja opettajat tervetulleiksi aloittamaan uutta lukuvuotta. Osoitan tervetulon toivotukseni erityisesti niille ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille, jotka nyt aloittavat opintonsa Helsingin kauppakorkeakoulussa.

SISÄLTÖ

I	HALLINTO, OPETTAJAT, LAITOKSET SEKÄ VI- RAN- JA TOIMENHALTIJAT 31.5.1975	5
	<i>Hallinto</i>	
	Valtuusto	5
	Hallitus	6
	Kansleri	6
	Rehtori, vararehtori	6
	<i>Opettajakunta</i>	
	Varsinaiset professorit	7
	Apulaisprofessorit	8
	Dosentit	9
	Yliassistentit ja lehtorit	9
	Opettajat	11
	Assistentit	13
	Eläkkeellä olevat opettajat	15
	<i>Yleiset laitokset</i>	
	Kirjasto	15
	Perustutkimuksen laitos	16
	Laskentakeskus	17
	Audiovisuaalinen laitos	17
	<i>Ainelaitokset</i>	
	Liiketaloustiede, hallinnon laitos	17
	Liiketaloustiede, laskentatoimen laitos	17
	Liiketaloustiede, markkinoinnin laitos	17
	Liiketaloustiede, systeemien laitos	17
	Kansantaloustieteen laitos	18
	Oikeustieteen laitos	18
	Talousmaantieteen laitos	18
	Talousmatematiikan ja tilastotieteen laitos	18
	Tavarateknologian laitos	18

Virkailijat ja toimihenkilöt

Kanslerinvirasto	18
Hallintovirasto	18
Hallintotoimisto	18
Kirjoituskeskus	19
Taloustoimisto	19
Opintoasiaintoimisto	19
Laitossihteerit	19
Vahtimestarit	19
Puhelinkeskukset	20
Opastus	20
Konemestari ja talonmiehet	20
Eläkkeellä olevat virkailijat ja toimihenkilöt	20

II YLEISIÄ TIETOJA

Kauppakorkeakoulun valtiollistaminen	21
Hallintoa koskevia tapahtumia	22
Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö	28
Virat ja toimet	29
Valtion tutkimusstipendit ja opintolainatakaukset	37
Pysyvät toimikunnat	38
Oppilasvalinta	40
Kesäopetus	41
Liikuntatoiminta	42
Rehtorien neuvosto	42
Kauppakorkeakoulujen rehtorien kokous	43
Julkaisusarja	43
Ulkomaisia luennoitsijoita	44
Helsingin kauppakorkeakoulun kehitysyhteistyöprojekti PRODEC	46
Taloushistorian yleisluentosarja	47
Lahjoitukset	48
Stipendivarat	48
Kirjasto	51
Pääkirjasto	51
Kurssikirjasto	55
Laskentakeskus	55
Audiovisuaalinen laitos	56
Kielistudiot	56
Kuvalaitos	57

III JATKO- JA TÄYDENNYSKOULUTUS	61
Tohtoriohjelma	61
Johtamiskoulutusohjelma (JOKO)	62
Liikkeenjohdon Instituutti LIFIM	64

IV OPETTAJAIN JA VIRKAILIJAIN KIRJALLINEN TUOTANTO SEKÄ TOIMINTA KORKEAKOULUN ULKOPUOLELLA	65
--	----

V TILASTOLLISIA TIETOJA	86
Opiskelijoiden lukumäärä	91
Opetushenkilökunta, viran- ja toimenhaltijat 31. 5. 1975	91

VI OPPIARVOT JA TUTKINNOT	92
Kauppätieteiden tohtorin opinnäytteet	92
Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinto	92
Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto	93
Ekonomin tutkinto	100
Akateeminen sihteerin tutkinto	103

VII STIPENDIT	104
Opintorahat	104
Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiön ja Helsingin kauppakorkeakoulun eri rahastojen apurahat	104

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN SUUN-
TAVIIVOISTA

<i>Puhe, jonka rehtori, professori Jaakko Honko piti Helsingin kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 9.9. 1974 .....</i>	109
--	-----